

scan

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

นางลัดดาวัลย์ บดีรัฐ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**Impacting Factors of Bonds Investment at Large and Small Savings
Cooperatives of University in Bangkok**

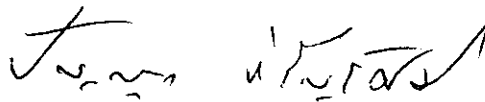
Mrs. Laddawan Bordeerat

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University**

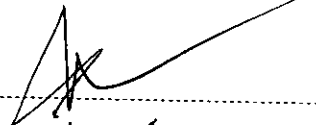
2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออม
ทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขต
กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางลัดดาวัลย์ บศิริรัฐ
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา หิรัญรัมย์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

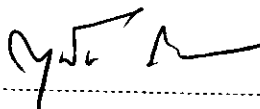

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา หิรัญรัมย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์สมศักดิ์ สุระวดี)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีสังข์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

ข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์
ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษา นางลัดดาวัลย์ บศิริฐ ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ปริญญา หิรัญรัมย์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์
 ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษา
 สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
 (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และ
 ขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุน
 ในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
 ทั้งนี้ได้ศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์กรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่
 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด
 และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และ
 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด และได้ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานประจำปีของ
 สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มีการลงทุนในตราสารหนี้จำนวนมาก
 ซึ่งเป็นอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 74 ของเงินทุนรวม และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของ
 สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่คือช่วงจังหวะการออกตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ดี
 ความเสี่ยงน้อย ผลตอบแทนดี ไม่ตรงกับเงินทุนที่มีของสหกรณ์ กฎหมายสหกรณ์เรื่องข้อกำหนดการ
 ลงทุนไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถให้คำแนะนำที่ชัดเจนในการลงทุนในตราสารหนี้ สำหรับ
 สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กมีปัจจัยที่เป็นผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้คือ มีเงินทุนน้อยต้อง
 สำรองเงินไว้เพื่อให้สมาชิกถอนเมื่อเกิดเหตุจำเป็น ขาดแหล่งเงินทุนที่ต้นทุนต่ำเนื่องจาก ไม่มีหลักทรัพย์
 ค้ำประกันวงเงินกู้ยืมภายนอก บุคลากรขาดความรู้ด้านการลงทุนในตราสารหนี้ นโยบายผู้บริหารเน้นการ
 ให้สมาชิกกู้มากกว่าการลงทุนในตราสารหนี้

ข้อเสนอแนะ คือต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการลงทุนในตราสารหนี้ และควรมี
 หน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลด้านการลงทุนของสหกรณ์โดยเฉพาะ
คำสำคัญ ตราสารหนี้ การลงทุน สหกรณ์ออมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง"ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ฉบุบนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา หิรัญรัมย์ิ และอาจารย์สมศักดิ์ สุระวดี สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการวิจัย ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่ให้ความอนุเคราะห์ ด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยการให้สัมภาษณ์ ขอขอบคุณองค์กรต่างๆ ที่นำเสนอ ข้อมูลไว้บนเว็บไซต์ ทำให้สะดวกต่อการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อมาทำการวิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครอบครัว เพื่อนนักศึกษา เพื่อนร่วมงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำวิจัยในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจจนบรรลุ เป้าหมายในการทำวิจัย หวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป

ถัดดาวลัย บศิริรัฐ

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
บริบทจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	6
สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด.....	8
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด.....	13
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด.....	17
สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด.....	21
ทฤษฎีการลงทุนทางการเงิน.....	24
ตราสารหนี้.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การทดสอบเครื่องมือ.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานคร.....	51
สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด.....	51
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด	54
สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด.....	56
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด.....	59
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และ ขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง.....	63
ข้อมูลทั่วไปของกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง.....	68
เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.....	71
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.....	76
ปัญหาในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	76
ข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผล	79
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก.....	97
ก. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ.....	98
ข. แบบสัมภาษณ์.....	101
ประวัติผู้ศึกษา	105

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 สหกรณ์ออมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเรียงตามสินทรัพย์ สูงสุด.....	48
ตารางที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด.....	52
ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด.....	54
ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด.....	57
ตารางที่ 4.4 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด.....	59
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก (ปีการเงิน 2552).....	62
ตารางที่ 4.6 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง (ปีการเงิน 2552).....	63
ตารางที่ 4.7 แหล่งที่นำเงินไปลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง (ปีการเงิน 2552).....	64
ตารางที่ 4.8 อัตราส่วนร้อยละของเงินที่สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด นำ ไปลงทุน.....	65
ตารางที่ 4.9 ข้อมูลทั่วไปของกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 4 แห่ง.....	68
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาด ใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.....	71
ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาด เล็ก.....	74
ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบการลงทุนในตราสารหนี้ประเภทต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก (ปีการเงิน 2552).....	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ภาพที่ 2.1 ตารางประจำกรุงเทพมหานคร.....	6
ภาพที่ 2.2 เสาชิงช้า.....	6
ภาพที่ 2.3 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด.....	8
ภาพที่ 2.4 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด.....	12
ภาพที่ 2.5 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด.....	13
ภาพที่ 2.6 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด.....	16
ภาพที่ 2.7 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด	17
ภาพที่ 2.8 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด.....	20
ภาพที่ 2.9 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด.....	21
ภาพที่ 2.10 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด.....	23
ภาพที่ 2.11 อันดับเครดิตของหุ้นกู้ที่ประกาศโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตในประเทศ 2 ราย.....	35
ภาพที่ 2.12 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบปกติ.....	38
ภาพที่ 2.13 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบลาดลง.....	38
ภาพที่ 2.14 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบหลังเขา.....	39
ภาพที่ 2.15 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบแบนราบ.....	39

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ คือ คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สหกรณ์เป็นของสมาชิก บริหารงานโดยสมาชิก และเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์และปรับปรุงการประกอบสัมมาชีพและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตยด้วยวิธีการสหกรณ์ ซึ่งยึดอุดมการณ์ช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นวิธีการในการดำเนินงาน

สหกรณ์มี 7 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์ออมทรัพย์ถือเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ซึ่งสามารถฟันฝ่าอุปสรรคและผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศมาได้ ในขณะที่สถาบันการเงินอื่นต่างพากันประสบปัญหาทางการเงินและปัญหาสภาพคล่อง จนบางแห่งต้องปิดตัวหรือถูกควมรวบกิจการ แต่สหกรณ์ออมทรัพย์ยังสามารถยืนหยัดได้ด้วยระบบสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นอกจากการส่งเสริมให้สมาชิกมีการออมโดยการฝากเงินและถือหุ้นกับสหกรณ์ และการให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นแล้ว เมื่อสหกรณ์มีเงินเหลือ จึงนำไปให้สหกรณ์อื่นกู้ เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในขบวนการสหกรณ์ตามหลักการสหกรณ์

นอกจากนี้จะนำเงินไปลงทุนภายใต้กรอบของกฎหมาย คือพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และประกาศของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) โดยต้องลงทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการหรือตามมติของที่ประชุมใหญ่

สหกรณ์ที่มีเงินเหลือหลายแห่ง นำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้คือ พันธบัตรและหุ้นกู้ ซึ่งให้ผลตอบแทนสูง สามารถทำกำไรได้ดี และนำกำไรไปจัดสรรเป็นเงินปันผล แจกคืนให้แก่สมาชิกอย่างน่าพอใจ แต่การลงทุนในตราสารหนี้นี้ย่อมมีความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจ การเมือง หรือการเปลี่ยนแปลงสถานะของลูกหนี้โดยการถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งไม่อาจคาดคะเนล่วงหน้าได้

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการบริหารเงินลงทุนของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สหกรณ์ที่คิดจะลงทุนมีความระมัดระวังในการนำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยง เป็นการปกป้องผลประโยชน์แก่มวลสมาชิก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่างๆ โดยทำการศึกษาด้านการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า จะเป็นประโยชน์ในด้านการลงทุนในตราสารหนี้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ต่างๆ ที่มีเงินเหลือและต้องการนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการฝากเงินกับธนาคาร ซึ่งได้ผลตอบแทนน้อย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร” มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร” มีขอบเขตการวิจัย โดยจะศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 20,000 ล้านบาทขึ้นไป 2 แห่ง และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กที่มีสินทรัพย์ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท 2 แห่ง ซึ่งเป็นการศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของนโยบายการลงทุนในตราสารหนี้และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ เป็นการศึกษาวิจัยโดยใช้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลรายงานการประชุม ระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบาย วารสาร ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องของสหกรณ์ออมทรัพย์

5. ข้อยกเว้นของการวิจัย

การวิจัยในหัวข้อเรื่องนี้ เนื่องจากมีเวลาจำกัด จึงกำหนดให้ศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะออกแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่น่าเชื่อถือ คือ ประธานกรรมการ รองประธาน เหนรัญญิก และเลขานุการ สหกรณ์ออมทรัพย์ ตลอดจนเอกสารต่างๆ เช่น รายงานประจำปี สำหรับปี 2550 – 2552 แล้วนำมาประมวลเพื่อให้ได้คำตอบตามที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ และในประเด็นที่ต้องการทราบคำตอบ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ หมายถึง สหกรณ์ที่มีสินทรัพย์ ตั้งแต่ 20,000 ล้านบาทขึ้นไป

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก หมายถึง สหกรณ์ที่มีสินทรัพย์ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท
คณะกรรมการอำนวยการ หมายถึง กรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการดำเนินการให้ตัดสินใจทางการเงินและการลงทุน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เภรัญญิกและเลขานุการ

การลงทุน หมายถึง การนำเงินหรือสินทรัพย์ไปเป็นทุนเพื่อหากำไร

ตราสารหนี้ หมายถึง ตราสารที่ออกโดยรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการ มีการจ่ายผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเป็นงวดๆ พร้อมกับจ่ายเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนดที่ตกลงกันได้ ซึ่งระยะเวลาที่ครบกำหนดของตราสารหนี้ จะมีทั้งระยะสั้น ไม่เกิน 1 ปี ระยะปานกลาง 1 – 10 ปี และระยะยาว 10 ปีขึ้นไป

ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุก่อให้เกิดผลตามมา

กฎหมายสหกรณ์ หมายถึง พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 รวมทั้งประกาศของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (กพช.)

ผลตอบแทน หมายถึง สิ่งที่ได้จากการลงทุน คือ อัตราดอกเบี้ยที่ตราสารนั้นๆ กำหนดจ่ายให้ผู้ลงทุน เป็นร้อยละต่อปี

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่ผลตอบแทนซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับจริงจากการลงทุนนั้น มีระดับที่แตกต่างจากผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวังไว้

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ คือ

7.1 ทำให้ทราบความหมายและความสำคัญของการลงทุนในตราสารหนี้ รวมทั้งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้

7.2 สามารถนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในตราสารหนี้ที่เหมาะสมและได้ประโยชน์สูงสุด

7.3 สามารถนำผลจากการศึกษาไปเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่สนใจโดยทั่วไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

1. บริบทจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด
3. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด
4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด
5. สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด
6. ทฤษฎีการลงทุนทางการเงิน
7. ตราสารหนี้
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2.1 ตราประจำกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 2.2 เสาชิงช้า

ที่มา : <http://www.google.co.th/imglanding>

กรุงเทพมหานคร หรือ บางกอก เมืองหลวงของประเทศไทยเริ่มก่อตั้งภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงครองราชย์ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราช

จักรีวงศ์เมื่อวันเสาร์ที่ 6 เมษายน เดือนห้า แรม 9 ค่ำ ปีชวด พ.ศ. 2325 พระองค์ได้โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังทางคู่งแม่น้ำเจ้าพระยาฟากตะวันออก เนื่องจากเป็นชัยภูมิที่ดีกว่ากรุงธนบุรีเพราะมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแนวคูเมืองทางด้านตะวันตกและด้านใต้

อาณาเขตของกรุงเทพฯ ในขั้นแรกถือเอาแนวคูเมือง เดิมฝั่งตะวันออกของกรุงธนบุรี คือแนวคลองหลอด ตั้งแต่ปากคลองตลาดจนออกสู่แม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณสะพานพระปิ่นเกล้า เป็นบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ มีพื้นที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตรบริเวณที่สร้างพระราชวังนั้นเดิมเป็นที่อยู่อาศัยของพระยาราชเศรษฐีและชาวจีน ซึ่งได้โปรดฯ ให้ย้ายไปอยู่ที่สำเพ็ง ในการก่อสร้างพระราชวัง โปรดฯ ให้พระยาธรรมาธิบดี กับพระยาวิจิตรนาวิเป็นแม่กองคุมการก่อสร้าง ได้ตั้งพิธียกเสาหลักเมืองเมื่อวันอาทิตย์ เดือน 6 ขึ้น 10 ค่ำ ย่ำรุ่งแล้ว 54 นาที (21 เมษายน 2325) พระราชวังแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2328 จึงได้จัดให้มีพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบแผนรวมทั้งงานฉลองพระนคร โดยพระราชทานนามพระนครใหม่ว่า “กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเปลี่ยนคำว่า “บวรรัตนโกสินทร์ เป็น อมรรัตนโกสินทร์” และในสมัยจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีได้รวมจังหวัดธนบุรีเข้าไว้ด้วยกันกับกรุงเทพฯ แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น “กรุงเทพมหานคร” เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515

เขตการปกครอง

กรุงเทพฯ มีเนื้อที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต คือ เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตปทุมวัน เขตสัมพันธวงศ์ เขตบางรัก เขตยานนาวา เขตสาทร เขตบางคอแหลม เขตบางซื่อ เขตดุสิต เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตห้วยขวาง เขตดินแดง เขตประเวศ เขตสวนหลวง เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตหนองจอก เขตลาดกระบัง เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางพลัด เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตหนองแขม เขตพระโขนง เขตบางนา เขตคลองเตย เขตวัฒนา เขตบางเขน เขตสายไหม เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตบางกะปิ เขตวังทองหลาง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตสะพานสูง เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

2. สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

ภาพที่ 2.3 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

ประวัติความเป็นมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับเงินจากกระทรวงการคลังจำนวนหนึ่งเพื่อให้ข้าราชการได้กู้ยืมเป็นการส่งเสริมสวัสดิการ แต่เงินจำนวนนี้มีเพียงประมาณสองหมื่นบาท และให้กู้ได้เฉพาะข้าราชการผู้น้อย โดยเฉพาะทางฝ่ายธุรการเท่านั้นและจะถึงกำหนดส่งคืนเงินจำนวนนี้ในปลายปี 2503 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในขณะนั้น คือ ศาสตราจารย์สุภชัย วาณิชวัฒนา อดีตเลขาธิการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศาสตราจารย์ ดร. สุขุม ศรีธัญรัตน์ จึงสนับสนุนให้ดำเนินการจัดตั้ง สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับคนมีเงินเดือนขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประกอบธุรกิจในทางส่งเสริมการออมทรัพย์ในหมู่สมาชิกและช่วยให้สมาชิกพ้นจากหนี้สินซึ่งมีภาระหนักโดยจัดให้มีเงินกู้เพื่อชำระหนี้เก่า และเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตลอดจนการส่งเสริมการออมทรัพย์ในหมู่สมาชิกด้วยวิธีส่งเงินสะสมรายเดือน โดยมีเกณฑ์กำหนดตามส่วนแห่งรายได้ อันเป็นการส่งเสริมสวัสดิการของข้าราชการให้ได้ผลดี และกว้างขวางมั่นคงกว่าเดิมซึ่งการจัดตั้งสหกรณ์นี้มีได้มุ่งเฉพาะจัดให้กู้ยืมเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งส่งเสริมให้สมาชิกสามารถสงวนส่วนหนึ่งของรายได้ของตนไว้ในทางอันปลอดภัย และได้รับประโยชน์ตามสมควรเป็นสำคัญ ทั้งยังส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตนเองในหมู่สมาชิกด้วยโดยใช้ชื่อเมื่อแรกตั้งว่า

"สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำกัดสินใช้" มีสมาชิกเมื่อขึ้นของจดทะเบียนจำนวน 129 คน ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2504 ได้เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ 59/10988

ผู้ที่ลงนามในหนังสือขอจดทะเบียนสหกรณ์ในครั้งนั้น ได้แก่

1. นายศุภชัย	วานิชวัฒนา
2. ม.ร.ว.สุมนชาติ	สวัสดิกุล
3. ม.ร.ว.แหลมฉาน	หัสตินทร
4. นายเมือง	เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
5. นายพิมล	บุญอาภา
6. นายละม่อม	แย้มวิมล
7. นางอำไพ	สุจริตกุล
8. นายสวัสดิ์	มงคลเกษม
9. นายจำเนียร	แสงสว่าง
10. นายสุขุม	ศรีชัยรัตน์

สหกรณ์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัดสินใช้ ได้เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2504 เป็นต้นมา คณะกรรมการดำเนินการชุดแรกมี จำนวน 11 คนในสิ้นปีแรกมีสมาชิกเพียง 340 คน มีทุนเรือนหุ้น 117,390.00 บาท มีเงินรับฝาก 507,062.06 บาท มีเงินให้สมาชิกผู้ 643,605.00 บาท มีกำไรสุทธิ 20,839.30 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2512 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด" และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2539 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น.. "สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด" ซึ่งการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ได้เติบโตเจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ จนถึงปัจจุบัน และได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

- ปี พ.ศ. 2520 รางวัลโล่พระราชทาน สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์
- ปี พ.ศ. 2542 รางวัลโล่พระราชทาน สหกรณ์ดีเด่นแห่งชาติ ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์ ครั้งที่ 2
- ปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์ที่มีการบริหารระบบการจัดทำบัญชีดีเด่น
สหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นต่อเนื่องเป็นที่ยอมรับในขบวนการสหกรณ์
- ปี พ.ศ. 2548 สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานเด่นเป็นที่ประจักษ์ในด้านการพึ่งพาตนเอง

และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระดับดีเด่น
ปี พ.ศ. 2549 โล่ประกาศเกียรติคุณ สหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นระดับภาค ภาคกลาง
ประเภทออมทรัพย์

วิสัยทัศน์

เป็นสหกรณ์แบบอย่างการบริหารงาน โดยยึดมั่นในปรัชญา อุดมการณ์ หลักการ และ
วิธีการสหกรณ์

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสมาชิกทุกคนให้มีความกินดีอยู่ดี และมีสันติสุขในสังคม
2. ส่งเสริมการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
3. ส่งเสริมสนับสนุนขบวนการสหกรณ์ และช่วยเหลือชุมชน
4. พัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

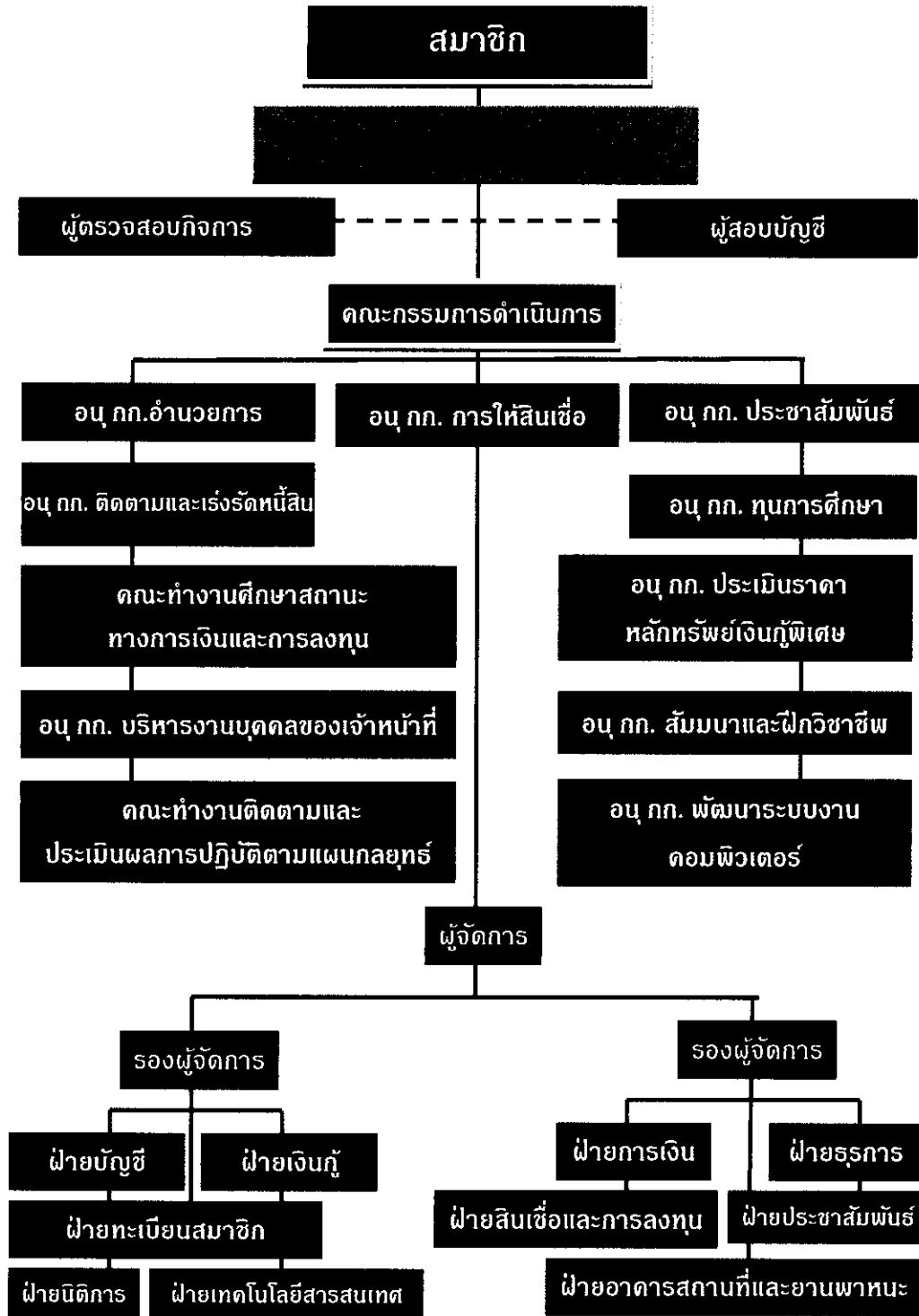
คณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน (ปี 2553)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์	แสงบางปลา	ประธานกรรมการ
2. นายสุเทพ	วิทยานันท์	รองประธานกรรมการ
3. นายอริรัตน์	บุญสมบูรณ์สกุล	รองประธานกรรมการ
4. นายเรangkit์	บุญบรรดาลชัย	เหรัญญิก
5. นายปฐมพงศ์	บรรพบุรุษ	เลขานุการ
6. น.ส.วลัยลักษณ์	สอาด	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์วิสันศักดิ์	อ่วมเพ็ง	กรรมการ
8. นางอารมณี	โสทธิอำรุง	กรรมการ
9. นางอติวรรณ	พวงวัฒนา	กรรมการ
10. นายรัฐนินท์	วลีจิรทัศน์	กรรมการ
11. นางสาวณิษฐ์	กฤติยานันต์	กรรมการ
12. นายศิริศักดิ์	สีคำภา	กรรมการ
13. นายบรรเทิง	สุพจน์	กรรมการ
14. นายสมชาย	หอมจันทร์	กรรมการ
15. นายสุจวบ	ม่วงขาว	กรรมการ

ผู้จัดการ นางศิริวรรณ ปัญญาธรรม เจ้าหน้าที่สหกรณ์มี 54 คน
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ อาคารจามจุรี 9 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุม
วัน กรุงเทพฯ 10330 และสาขาอีก 5 แห่ง ดังนี้

- สาขาที่ 1 อาคารจุลจักรพงษ์ (ศาลาพระเกี้ยว)
- สาขาที่ 2 คณะเกษตรศาสตร์
- สาขาที่ 3 คณะแพทยศาสตร์
- สาขาที่ 4 อาคารบรมราชกุมารี (คณะอักษรศาสตร์)
- สาขาที่ 5 คณะครุศาสตร์

โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

3. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

ภาพที่ 2.5 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ประเภทสหกรณ์การณกิจ (สหกรณ์ออมทรัพย์) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2515 เลขที่ กพร.2/2515 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และได้เริ่มประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2526 เป็นต้นมา โดยศาสตราจารย์นายแพทย์ศิริก พงศ์พิพัฒน์ เป็นผู้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตจัดตั้ง โดยได้รับการสนับสนุนจากศาสตราจารย์นายแพทย์เกษน จาคิกวนิช ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดลและได้รับความอนุเคราะห์จากคุณเชาว์ เชาว์ขวัญยืน (ผู้จัดการ บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด) นำเงินมาฝากจำนวน 2 ล้านบาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย และมีที่ตั้งสำนักงานอยู่ชั้น 3 ตึกอำนวยการ โรงพยาบาลศิริราช

คณะกรรมการชุดก่อตั้ง มี 15 ท่าน ดังนี้

1. ศ.นพ.วิฑูล	วีรานูวัตต์	ประธานคณะผู้จัดตั้ง
2. ศ.นพ.สวัสดี	สกุลไทย	กรรมการ
3. ศ.นพ.เกษน	จาคิกวนิช	กรรมการ
4. ศ.นพ.ถิ้ม	คุณวิศาล	กรรมการ
5. ศ.นพ.ธงชัย	ปลั้สราทร	กรรมการ
6. อาจารย์ประดิษฐ์	หุดางกูร	กรรมการ
7. รศ.นพ.ตุ้	ชัยวัฒน์	กรรมการ

8. คร.ประคน	จาทิกวนิช	กรรมการ
9. คร.สุธีรา	ทอมสัน	กรรมการ
10. อาจารย์สุบรรณ	พันธ์วิลาส	กรรมการ
11. อาจารย์พิเชษฐ์	ชิโนวรรณ	กรรมการ
12. นายสวัสดิ์	เปรมวัฒน์	กรรมการ
13. อาจารย์ปรียา	รามณรงค์	กรรมการ
14. อาจารย์นพรัตน์	สุรพิพิธ	กรรมการ
15. ศ.นพ.ดิเรก	พงศ์พิพัฒน์	กรรมการและเลขานุการคณะผู้จัดตั้ง

วิสัยทัศน์

เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ชั้นนำ บริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล สร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิก

พันธกิจ

1. เป็นสหกรณ์และสถาบันการเงินที่ทันสมัย สามารถตอบสนองและให้บริการแก่สมาชิก สมาชิกสมทบ และสหกรณ์อื่นได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง โดยไม่มีการผิดผ่อนระยะเวลา
2. เป็นสหกรณ์ที่บริหารงานโดยยึดหลักความมั่นคง มีความคล่องตัว และสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสถานการณ์ภายนอกได้อย่างเหมาะสม
3. เป็นสหกรณ์ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาบวณการสหกรณ์ให้เกิดการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ เป็นที่ศรัทธาของสังคม
4. เป็นสหกรณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาสวัสดิการให้แก่สมาชิก และเอื้ออาทรต่อชุมชน มหาวิทยาลัยมหิดลและสังคม

คณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน (ปี 2553)

1. ศ.เกียรติคุณ นพ.ประเสริฐ ทองเจริญ	ประธานกรรมการ
2. อ.นพ.วิโรจน์ จงกลวัฒนา	รองประธานกรรมการ
3. ศ.เกียรติคุณสมทรง เลขะกุล	รองประธานกรรมการ
4. น.ส.ยุพดี คุณประยูร	รองประธานกรรมการ

5. ผศ.วิฑูรย์	ดวงแก้ว	รองประธานกรรมการ
6. น.ส.แหวนดี	อุทโท	เหรัญญิก
7. น.ส.พิมพ์พร	รัตนโชติ	เลขานุการ
8. ผศ.สมศรี	ณ ระนอง	กรรมการ
9. รศ.นพ.วิสูตร	พงษ์ศิริไพบูลย์	กรรมการ
10. นายเดชชัย	นิลสวัสดิ์	กรรมการ
11. ศ.วรชัย	ศิริกุลชยานนท์	กรรมการ
12. รศ.นพ.พรชัย	สินะโรจน์	กรรมการ
13. ผศ.ชัยวัฒน์	วงศ์อาษา	กรรมการ
14. นายสำราญ	วรบุตร	กรรมการ
15. นายเกรียงไกร	ตั้งสุขเกษมสันต์	กรรมการ

ผู้จัดการ นายชวิทย์ ปุณฺณศิลาจารย์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 48 คน

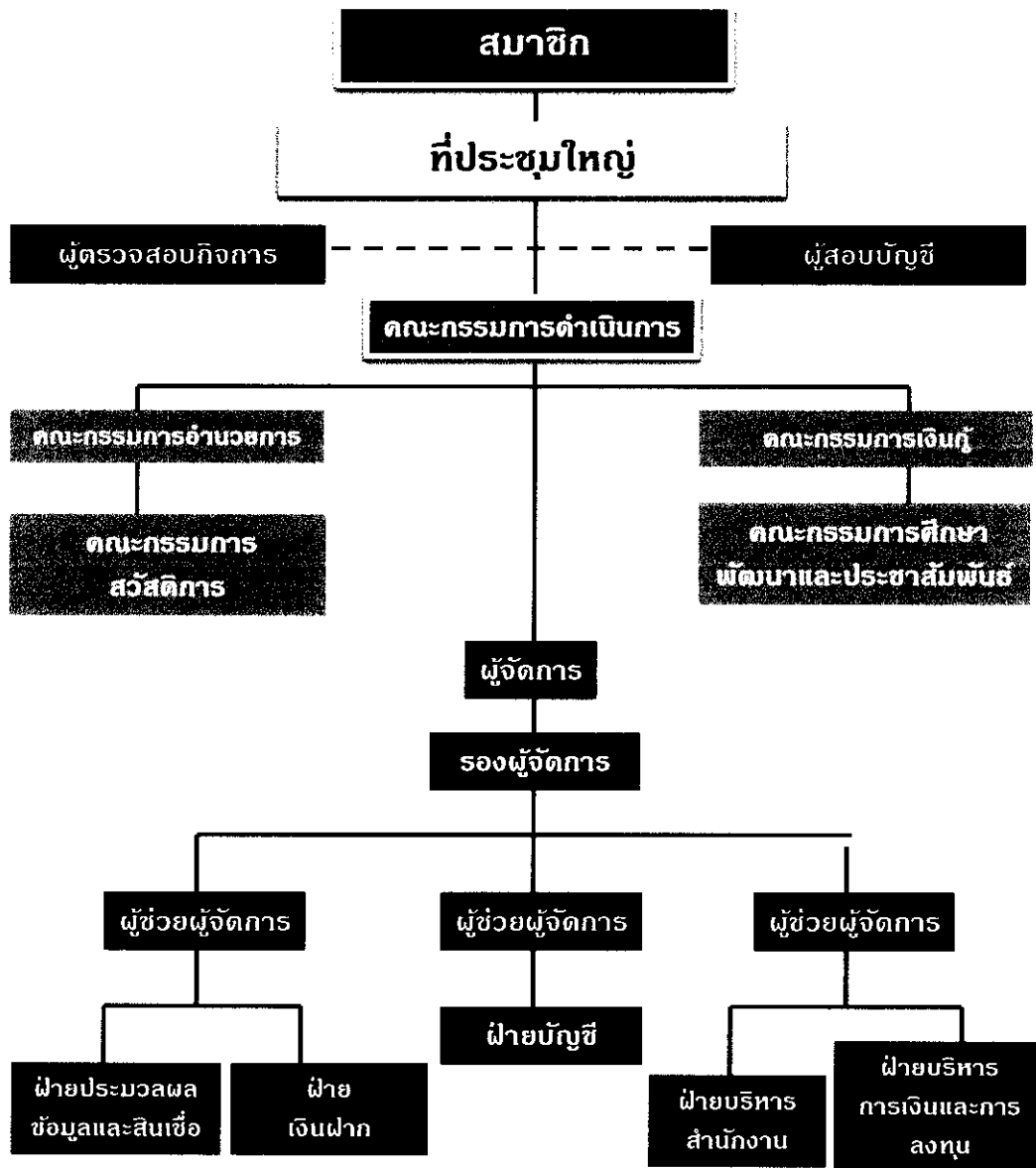
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 2 ถนนพราณอก
แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 และมีสาขาอีก 3 แห่ง ดังนี้

สาขา 1 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 270 ถนน
พระรามที่หก แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

สาขา 2 คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 420 ถนนราชวิถี แขวง
พญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

สาขา 3 ศูนย์สาธิตาษา มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 25/25 หมู่ที่ 5 ถนนพุทธมณฑลสาย 4
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด

ภาพที่ 2.7 คราสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด

ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้เริ่มต้นเป็นรูปเป็นร่างอย่างจริงจัง ตอน ต้นเดือนตุลาคม พ.ศ.2528 ระหว่างมีการเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ ระดับเลขานุการคณะ และหัวหน้าแผนก ที่บ้านรองศาสตราจารย์นายแพทย์เมืองทอง แจมณี รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา โดยอาจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร เป็นผู้เสนอแนวคิด

ต่อมาในวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2528 บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีความเข้าใจในกิจการของสหกรณ์ 16 คน ได้ร่วมประชุมกันเป็นครั้งแรก ที่ประชุมมอบหมายให้ช่วยกันหาสมาชิกเพื่อให้ครบจำนวน 100 คน พร้อมกันนี้ได้มีมติตั้งคณะกรรมการชั่วคราว 4 คน มี อาจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ เป็นประธานกรรมการ อาจารย์สุนันทา ลิ้มสิวงค์ เป็นกรรมการและเหรัญญิก อาจารย์เฉลิมพร อภิชนาพงศ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และอาจารย์กรรัตน์ เปล่งจำ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ หลังจากนั้นคณะกรรมการชั่วคราวได้ช่วยกันร่างข้อบังคับของสหกรณ์ในขณะเดียวกันก็ช่วยกันหาสมาชิกจนครบตามจำนวนที่ต้องการ และมีมติให้มีการประชุมใหญ่ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกเพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2528 จำนวน 6 คน จากจำนวน 142 คน มีเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ 2 คน เข้าร่วมประชุม และได้มีมติให้บุคคลที่มีรายชื่อข้างล่างนี้เป็น

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์

1. นายประเสริฐ	ประกาศ โนบล	ประธานผู้จัดตั้ง
2. นางเลิศลักษณ์	ศ.บุรุษพัฒน์	รองประธานผู้จัดตั้ง
3. นางสุนันทา	ลឹ้มศิวะวงศ์	กรรมการและเหรัญญิก
4. นายเฉลิมพร	อภิขนาพงศ์	กรรมการและเลขานุการ
5. นายกรรต์น์	เปล่งขำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
6. นายอมร	โสภณวิเศษฐวงศ์	กรรมการ
7. นายพิรุณ	อภัยรนิติตระกูล	กรรมการ
8. นายประมุล	วงศ์กระจ่าง	กรรมการ
9. นายชำนาญ	ปิยวุฒิพงษ์	กรรมการ
10. นางปิยวรรณ	เจริญลาภ	กรรมการ
11. นางประคอง	สังขนันท์	กรรมการ

หลังการประชุมใหญ่ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิก เพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว คณะผู้จัดตั้ง ได้ทำหนังสือเรื่องขอจัดตั้งสหกรณ์ ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ.2528 และได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ สทส (อ) 10/2529 ต่อมา ในวันที่ 11 มีนาคม 2529 ได้มีการประชุมคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการ ดำเนินการ และได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2529 ได้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 72 คน จากจำนวน 138 คน (ในระหว่างขออนุญาตจัดตั้งสหกรณ์ มีผู้ขอลาออก จากสมาชิก 7 คน และขอเข้าเป็นสมาชิก 3 คน) ผลจากการประชุมใหญ่ ที่ประชุมได้มีมติให้ กรรมการดำเนินการ 11 คน เลือกตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เพื่อดำรงตำแหน่ง ๆ ดังนี้

1. นายประเสริฐ	ประกาศ โนบล	ประธานกรรมการ
2. นางเลิศลักษณ์	ศ.บุรุษพัฒน์	รองประธานกรรมการ
3. นางสุนันทา	ลឹ้มศิวะวงศ์	กรรมการและเหรัญญิก
4. นายเฉลิมพร	อภิขนาพงศ์	กรรมการและเลขานุการ
5. นายกรรต์น์	เปล่งขำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 1

ได้บริหารงานของสหกรณ์ฯ เป็นอย่างดี ส่งเสริมให้สมาชิกมีการ ออมเงิน และช่วยเหลือปัญหาทางการเงินแก่สมาชิกอย่างกว้างขวาง ซึ่งความสำเร็จในเบื้องต้นนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสมาชิกและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่อนุญาตให้ใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการปฏิบัติงานตลอดจนอนุญาตให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมาเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ เพื่อช่วยเหลืองานด้านการเงินการบัญชี และธุรการ ได้แก่ นางสาวพนารัตน์ แซ่ลิ้ม นางสาวพรณี เทวะเสกสรร และนางสาวจำเนียร เหมทานนท์ โดยทั้ง 3 ท่านได้กรุณาเสียสละทั้งแรงกายแรงใจ จนสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้เจริญก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบัน

หลังการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ.2529 แล้ว สหกรณ์ฯ ได้เปิดสำนักงานเพื่อดำเนินการในวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2529 โดยแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากทุนเรือนหุ้นและเงินฝาก ซึ่งท่านอธิการบดี อาจารย์ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ อาจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร อาจารย์เจ็ดโถม สุทธิพิทักษ์ รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน ได้กรุณาเปิดบัญชีเงินฝากจำนวนหนึ่งเป็นปฐมฤกษ์ ทำให้สหกรณ์ฯ สามารถเปิดบริการเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินให้แก่สมาชิกได้ ภายในหนึ่งเดือนหลังจากเปิดทำการ

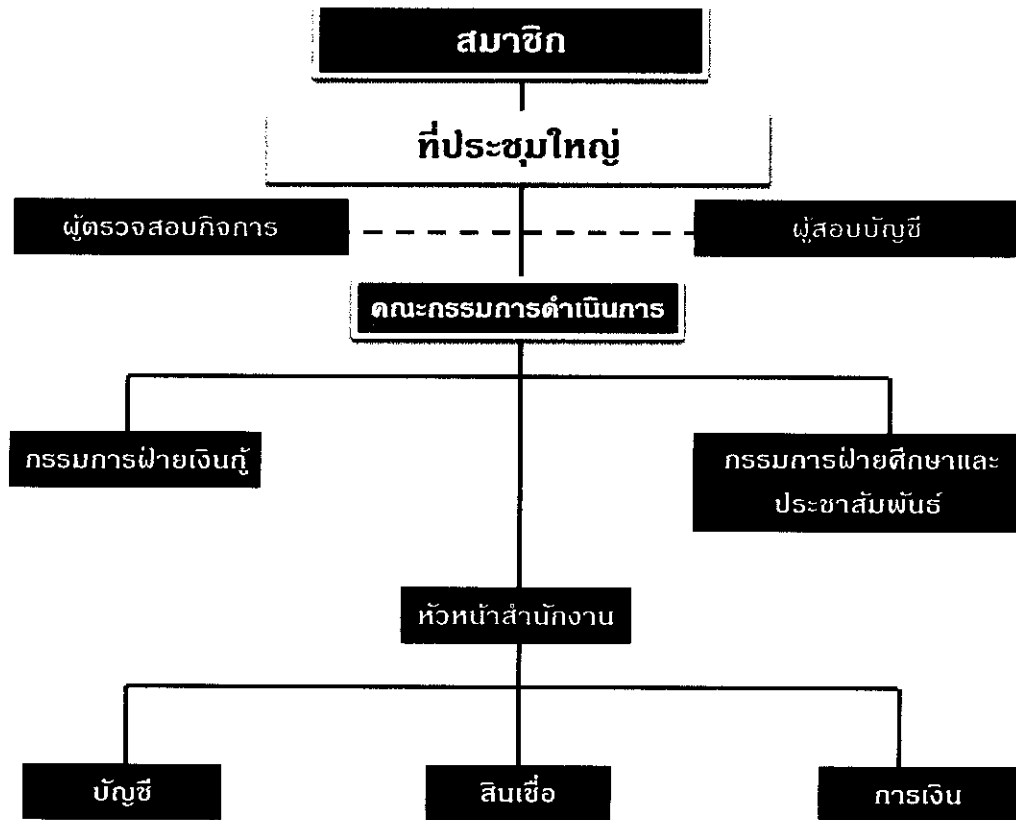
คณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน (ปี 2553)

1. นายธพล	ชุดำ	ประธานกรรมการ
2. นายบุญเลี้ยง	ไทยพิริยะกุล	รองประธานกรรมการ
3. นางปิยะนุช	เปรมกิจพรพัฒนา	กรรมการและเหรัญญิก
4. นายเวเนยพจนวาทิน	สุกระกาญจน์	กรรมการ
5. นางสาวคนธ์	ศิริวงศ์วัฒน์	กรรมการ
6. นายพิสันต์	สุทธิพิทักษ์	กรรมการ
7. นางวัฒนา	ครองบุญยิ่ง	กรรมการ
8. นายเสรี	เส็งกำเนิด	กรรมการ
9. นายปัญญา	หวังใจสุข	กรรมการ
10. นางสาวนิภาพรรณ	รายริน	กรรมการและเลขานุการ
11. นายอนุชา	สถิตย์พงษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หัวหน้าสำนักงาน นางสาวพรรณทิวา ถัตรเหลือง เจ้าหน้าที่สหกรณ์ 4 คน

ที่ตั้งสำนักงาน 110/1-4 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด

ภาพที่ 2.8 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด

5. สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

ภาพที่ 2.9 ตราสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด จดทะเบียนสหกรณ์ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์ เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2525 เลขทะเบียนที่ กพร. 70/2525

แรกเริ่มก่อตั้งสหกรณ์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นประธานกรรมการดำเนินการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นๆ ถูกขอร้องให้มาช่วยงาน สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน การดำเนินการของสหกรณ์ มีการรับเงินค่าหุ้น รับเงินฝาก และให้กู้แก่สมาชิก ถ้าเงินฝากน้อยผู้กู้ก็ต้องรอคิว การจ่ายเงินปันผล หากไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายปันผลก็จะหยุดการให้กู้ 2 เดือน เพื่อเตรียมเงินไว้จ่ายปันผล

การกู้เงินจากภายนอกเพื่อบริการสมาชิก เดิมจะกู้จากกลุ่มสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าด้วยกัน คือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งมีเงินมาก และอีกสถาบันคือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

การบริหารงานส่วนใหญ่ผู้บริหารมอบอำนาจให้ผู้จัดการคือ นายชนเนศร์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ เป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และเสนอบอร์ดใหญ่ นายชนเนศร์ เป็นอาจารย์ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์ด้วยจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 8 ปีแล้ว

รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน (ปี 2553)

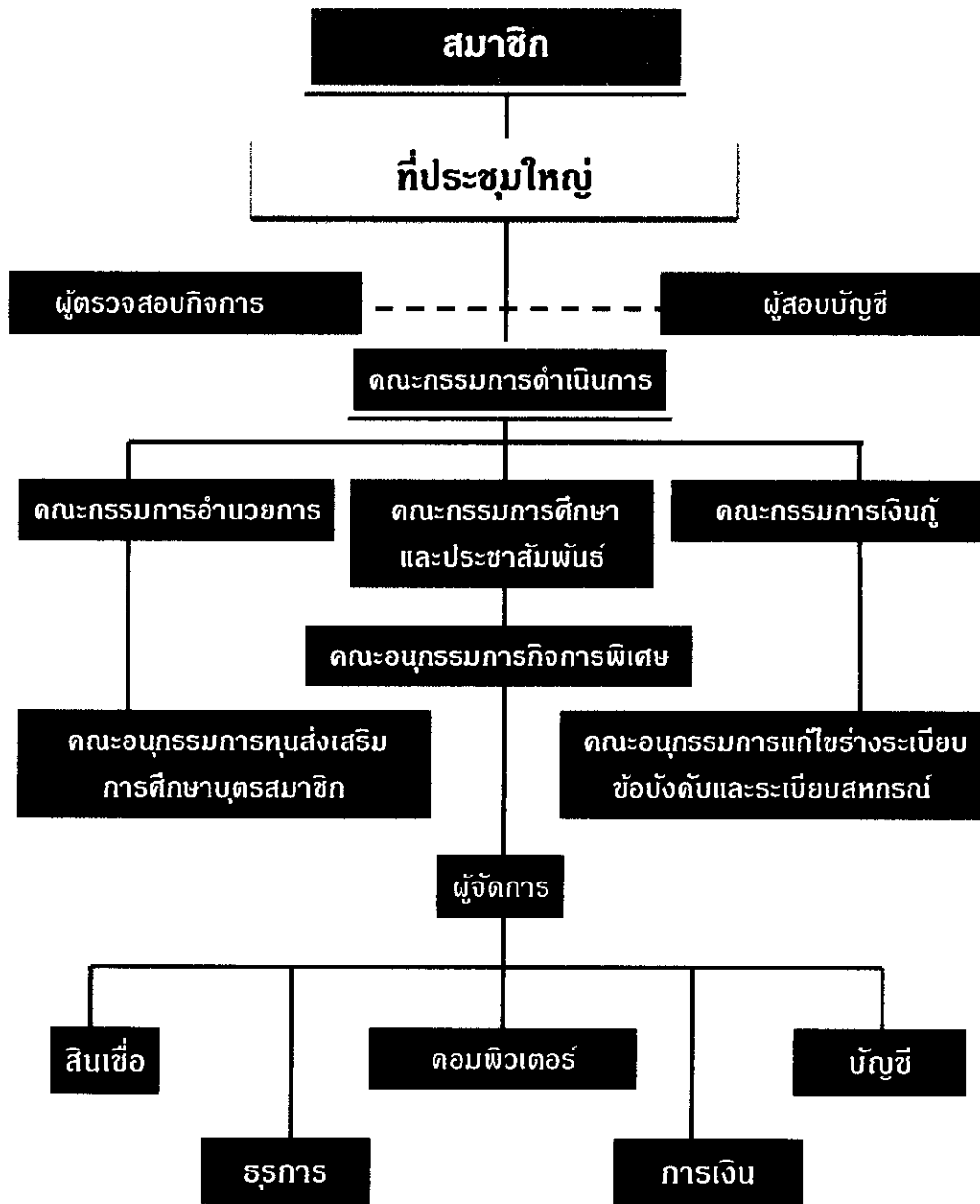
1. รองศาสตราจารย์ประภาส ไพรสุวรรณ	ประธานกรรมการดำเนินการ
2. อาจารย์วรภัลป์ ลิ้มเจริญ	รองประธานกรรมการ คนที่ 1

3. นายจรงค์ศักดิ์	พูนนวน	รองประธานกรรมการ คนที่ 2
4. นางวิไลวรรณ	แสงทองล้วน	กรรมการและเหรัญญิก
5. นางสาวนสรวง	ไพบุลย์สุขสกุล	กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
6. นายรัชชัย	โลกเลื่อง	กรรมการ
7. นายเชิดศักดิ์	สถาพร	กรรมการ
8. นางวิมลวรรณ	นุจรรย์	กรรมการ
9. นางละมุล	อารยะวงศ์	กรรมการ
10. นางนงลักษณ์	ศรีสุวรรณ	กรรมการ
11. นายอำนาจ	ยงประเดิม	กรรมการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นมณี ขวัญเมือง		กรรมการ
13. นางอรทัย	สมานวงษ์	กรรมการ
14. นางอัจฉรา	แผ้วบาง	กรรมการและเลขานุการ
15. นางจิระวรรณ	แสงทองล้วน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้จัดการ นายธนทร์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์มี 5 คน

ที่ตั้งสำนักงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ

โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

ภาพที่ 2.10 โครงสร้างองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

6. ทฤษฎีการลงทุนทางการเงิน

ทฤษฎีการลงทุน (Theory of investment) :

<http://salamanderr.wordpress.com/2008/12/09> (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553)

การลงทุน (investment) หมายถึงการซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของบุคคลหรือสถาบัน ซึ่งให้ผลตอบแทนเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงตลอดเวลานับยาวนานประมาณ 10 ปี แต่อย่างต่ำไม่เกิน 3 ปี การลงทุนแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท

1) การลงทุนเพื่อการบริโภค (consumer investment) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการซื้อสินค้า ประเภทรถยนต์ เรือ รถยนต์ รวมทั้งการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (real estate investment) การลงทุนในลักษณะนี้ไม่ได้หวังกำไรในรูปตัวเงิน แต่หวังความพอใจในการใช้ทรัพยากรเหล่านั้น การซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับเป็นการลงทุนเพื่อการบริโภคอย่างหนึ่งของผู้บริโภค เงินที่จ่ายเป็นเงินที่ได้จากการออม การซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับให้ความพอใจแก่เจ้าของแล้ว ในกรณีที่ทองคำมีมูลค่าสูงขึ้นหากขายได้ ถือได้ว่าเป็นเพียงผลพลอยได้

2) การลงทุนในธุรกิจ (business or economic investment) หมายถึงการซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้ที่ได้นี้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุนได้แก่ การลงทุนในสินค้าประเภททุน เครื่องจักร โรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค การลงทุนลักษณะนี้มุ่งหวังกำไรจากการลงทุน ถ้าไรจะเป็นตัวดึงดูดผู้ลงทุนนำเงินมาลงทุน การลงทุนตามความหมายนี้เป็นการนำเงินออม (saving) หรือ เงินที่สะสมไว้ (accumulated fund) หรือกู้ยืมเงินจากธนาคาร (bank credit) มาลงทุนเพื่อจัดสร้างหรือจัดหาสินค้าประกอบด้วย เครื่องจักรและสินทรัพย์ ประเภทอสังหาริมทรัพย์ได้แก่ การลงทุนในที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่อนำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

3) การลงทุนในหลักทรัพย์ (financial or securities investment) การลงทุนตามความหมายทางการเงินหรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (securities) เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน คราสสาร เป็นต้น การลงทุนในลักษณะนี้เป็นการลงทุนทางอ้อมที่แตกต่างจากการลงทุนทางธุรกิจ ผู้ที่มีเงินแม้เมื่อไม่ต้องการเป็นผู้ประกอบธุรกิจเอง เนื่องจากมีความเสี่ยงหรือผู้ออมยังมีเงินไม่มากพอ ผู้ลงทุนนำเงินที่ออมได้ไปซื้อหลักทรัพย์ลงทุน โดยให้ผลตอบแทนใน

รูปของอัตราดอกเบี้ยหรือเงินปันผล (yield) และ ส่วนต่างราคา (capital gain) ซึ่งมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของหลักทรัพย์ที่ลงทุน

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นทางเลือกหนึ่งของการลงทุนที่ได้รับความสนใจจากผู้ที่มีเงินออม เพราะมีโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าการลงทุนประเภทอื่นๆ นอกจากนี้การที่ตลาดหลักทรัพย์มีบริษัทจดทะเบียนที่หลากหลาย ตลาดหลักทรัพย์จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ต้องการความหลากหลายในการลงทุนทั้งประเภทสินค้าและผลตอบแทนเพราะมีสินค้าหรือตราสารเพื่อการลงทุนหลายประเภทซึ่งออกโดยบริษัทจดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในหลายประเภทและหลาย อุตสาหกรรมให้เลือกลงทุนตามความต้องการก่อนตัดสินใจลงทุนหลักทรัพย์

ผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานเป็นลำดับแรก แล้วจึงพิจารณาสภาพอุตสาหกรรม โดยรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมมาวิเคราะห์แต่ละส่วนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนในแต่ละอุตสาหกรรม นอกจากนี้ผู้ลงทุนในหลักทรัพย์จำเป็นต้องพิจารณา นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง ของรัฐบาลและประเทศอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการไหลเวียนของเงินทุน ในการวิเคราะห์อุตสาหกรรม

ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาถึงวัฏจักรธุรกิจว่าอยู่ในระยะใด วงจรการขยายตัวของอุตสาหกรรมและ โครงสร้างการแข่งขันของอุตสาหกรรมนั้นควบคู่กันไป จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัท วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กลยุทธ์ของบริษัท เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้ลงทุนสามารถนำไปใช้ตัดสินใจเลือกลงทุน

นอกจากนี้จังหวะการเข้าซื้อเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากราคาหลักทรัพย์ในแต่ละปีมีความผันผวนมาก หากสามารถเข้าไปลงทุนในช่วงที่ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวลงมามาก นักลงทุนจะสามารถซื้อหลักทรัพย์ได้ในราคาถูก อย่างไรก็ตามประชาชนที่เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการลงทุนและไม่ได้ศึกษา ปัจจัยต่างๆทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ที่แท้จริงและนิยมซื้อตามคำบอกเล่า นักลงทุนรายย่อยจึงตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง ที่ทำราคาหลักทรัพย์ให้สูงเกินความเป็นจริงอย่างรวดเร็วอย่างผิดสังเกต

การเผยแพร่ความรู้ให้นักลงทุนตลอดจนแจ้งข่าวที่รวดเร็ว ถูกต้องมากขึ้นเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจของนักลงทุน เช่น การประกาศจ่ายปันผล การแตกหุ้น การเพิ่มทุน และการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ลงทุนยังต้องทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ได้อาติเซ็น โรคระบาด ความขัดแย้งระหว่างประเทศ การชุมนุมประท้วงทางการเมืองภายในประเทศ ซึ่งข่าวเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ และมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ไทยมีระดับความผันผวนอย่างมาก

การลงทุนทางการเงิน (Financial investments) :

<http://www.mfcwebactivity.com/pegasus/invest2.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2553)

หมายถึง การที่ผู้ลงทุนนำเงินที่มีอยู่ไปซื้อหลักทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งหลักทรัพย์ดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้ กับผู้ลงทุนนั้น ซึ่งการลงทุนทางการเงินโดยทั่วไปมักจะทำผ่านกลไกของตลาดการเงิน

วัตถุประสงค์ของการลงทุนทางการเงิน เพื่อจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของดอกเบี้ย (Interest) เงินปันผล Dividend) กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gain) และสิทธิพิเศษอื่น ๆ กล่าวโดยสรุปก็คือ มุ่งผลตอบแทนจากการใช้ทุนในรูปแบบของผลตอบแทนทางการเงิน (Monetary return) นั่นเอง

เงินเพื่อการลงทุนได้มาจากไหน (Money For investing)

เงินสำหรับนำมาลงทุนได้มาจากแหล่งใด หรือมีทางที่จะได้มาอย่างไรถ้าบุคคลได้มีการวางแผนจัดการเรื่องการเงินของตนอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็มีทางให้ได้เงินก้อนหนึ่งเพื่อการลงทุนได้เสมอ บุคคลมีโอกาสดำเนินเงินมาจาก

1.การรู้จักทำงบประมาณ (Using budgets) เราสามารถควบคุมการใช้จ่ายให้อยู่ในขอบเขตของเงินงบประมาณที่กำหนด ก็จะทำให้มีเงินออมเหลืออยู่จริงตามที่คาดคะเนไว้ ซึ่งเงินออมส่วนนี้สามารถนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ได้

2.การออมโดยวิธีบังคับ (Forced saving) ตามหลักของการจ่ายเงินเดือนซึ่งธุรกิจได้มีการหักเงินสะสม หรือเงินสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไว้ เงินออมส่วนนี้เป็นของลูกจ้างพนักงาน แต่ยังไม่ได้นับว่าทำตามเงื่อนไขที่กำหนด ธุรกิจจะนำเงินสดดังกล่าวไปให้สถาบันการเงิน หรือบุคคลที่สามเป็นผู้ดูแลหาผลประโยชน์ให้ออกเงยตามที่กฎหมายกำหนด และจะจ่ายคืนแก่เจ้าของผู้มีสิทธิได้รับเมื่อถึงเวลา เงินออมโดยวิธีบังคับจึงเป็นเงินลงทุนทางหนึ่งของบุคคลเพียงแต่เขาไม่ได้เป็นผู้ลงทุนเอง โดยตรงแต่สถาบันนายจ้างเป็นผู้ลงทุนแทนให้

3.การยกเว้นรายจ่ายไม่จำเป็นเสียบ้าง (Skip an expenditure) เป็นธรรมชาติของ

บุคคลที่มีเงินแล้วจะใช้จ่ายไปตามวิสัยปกติที่เคยเป็นมา เช่นทุกวันอาทิตย์ต้องออกไปทานข้าวนอกบ้าน ดูภาพยนตร์ เล่น โบว์ลิ่ง เล่นกอล์ฟ หรือซื้อของตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ดังนั้นถ้าจะมีการยกเลิกบ้างก็ไม่ต้องเสียด่าใช้จ่าย จะมีเงินเหลือนำมาลงทุนได้

4. การประหยัดรายได้พิเศษ (Save the nonroutine incomes) บางครั้งคนเราก็มักจะได้รับรายได้พิเศษเข้ามาบ้าง เช่น การไปทำงานพิเศษมีรายได้หรือขายของเก่า ที่ไม่ใช่แล้ว หรือญาติผู้ใหญ่ได้ให้เงินเป็นของขวัญรางวัล ซึ่งเงินเหล่านี้ยังไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องรีบใช้จ่ายแต่ประการใด ดังนั้นถ้าสามารถเก็บออมไว้ก็จะนำไปหาผลประโยชน์ได้มาก

ผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on investing)

การลงทุนมีความสัมพันธ์กับด้านผลตอบแทน (Returns) และความเสี่ยง (Risks) การที่คนเราลงทุนก็เพราะเราคาดหวังจะได้รับผลตอบแทนเท่านั้นเท่านั้น แต่บางครั้งไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย จึงต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ผลตอบแทนจากการลงทุน มีหลายรูปแบบได้แก่

ก. รายได้ตามปกติ (Current income) รายได้ตามปกติได้แก่ ดอกเบี้ยหรือเงินปันผล ในกรณีที่บุคคลซื้อพันธบัตรหรือลงทุนในหุ้นต่าง ๆ ซึ่งกำหนดเวลาก็จะได้รับดอกเบี้ยหรือเงินปันผลตามที่บริษัทระบุไว้

ข. กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gains) ในกรณีของหุ้นสามัญที่บุคคลลงทุนซื้อไว้มีราคาสูงขึ้น ซึ่งเมื่อขายออกไปแล้วจะได้กำไร

ค. ค่าเช่า (Rent) ในการลงทุนซื้อทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอสังหาริมทรัพย์ เช่นที่ดิน บ้าน อพาร์ทเมนต์ ที่อยู่อาศัย เมื่อนำไปให้ผู้อื่นเช่าก็จะมีรายได้ ค่าเช่าเป็นรายได้ที่คืนมาสู่เจ้าของ

ง. ผลตอบแทนอื่น ๆ (Others) เช่นการซื้อหุ้นสามัญก็จะมีสิทธิในการออกเสียงเลือกคณะกรรมการของบริษัท และถ้าถือหุ้นไว้มากก็จะมีโอกาสจะได้รับเลือกเป็นผู้บริหารซึ่งสามารถกำหนดนโยบายของบริษัทได้ หรือสิทธิในการซื้อขายหุ้นใหม่ได้ในราคาพิเศษ เป็นต้น

นอกจากนี้ในการลงทุน ผู้ลงทุนต้องคำนึงถึงในเรื่อง ดอกเบี้ยของดอกเบี้ย (Interest on interest) ที่จะได้รับด้วย โดยคำนึงถึงดอกเบี้ยทบต้น ในการลงทุนการซื้อพันธบัตร ซึ่งให้ดอกเบี้ยประจำทุก ๆ งวด และจะได้รับเงินคืนคืนเมื่อครบกำหนด ถ้าผู้ลงทุนนำดอกเบี้ยที่ได้รับไปใช้จ่าย ผลตอบแทนที่จะได้รับก็จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยตามที่ระบุไว้ในพันธบัตรนั้น แต่ถ้าผู้ลงทุนนำดอกเบี้ยที่ได้รับในแต่ละงวดไปลงทุนต่อ ดอกเบี้ยดังกล่าวจะกลายเป็นเงินต้นของงวดถัดไปตาม

หลักของดอกเบี้ยทบต้นก่อให้เกิดดอกผลตามมา ดังนั้นเมื่อสิ้นสุดเวลาก็จะได้รับเงินต้นคืนพร้อม ดอกเบี้ยทบต้นได้อีกมากซึ่งสรุปแล้วก็คือ อัตราผลตอบแทนได้รับจริงจะสูงกว่าที่ได้ประกาศไว้ เพียงแต่มีข้อแม้ว่าเราจะต้องนำดอกผลที่ได้รับไปลงทุนใหม่ (Reinvest) อย่างสม่ำเสมอเท่านั้น

อัญญา ชันชวิทย์ (2547:1) ได้อธิบายถึงการลงทุนว่า การลงทุนเป็นกิจกรรมสำคัญ ผู้มีเงินออมซึ่งทำมาหาได้ ได้รับค่าจ้าง ผลตอบแทนเป็นจำนวนมากกว่าที่ต้องใช้จ่ายที่เป็นประจำปกติ และมีเงินเหลือเป็นส่วนต่าง มีทางเลือก 2 ทางแก่ตัวเอง ในทางเลือกแรก ผู้มีเงินออมสามารถนำเงินที่เหลืออยู่จำนวนนั้นไปบริโภค ใช้จ่ายเพิ่มเติม เพื่อให้ตนได้รับความสุข มีระดับความกินดีอยู่ดี สูง ขึ้นในวงเวลานั้นทันที หรือในอีกทางเลือกหนึ่ง ผู้มีเงินออมอาจจะลดการใช้จ่ายเงินส่วนที่เหลือออกไปก่อน ยังไม่บริโภควันนี้ แล้วนำเงินนั้นไปลงทุน คือให้ผู้ที่ยังขาดแคลนเงินทุน นำเงินจำนวนนั้นไปใช้ประโยชน์ก่อน โดยการตัดสินใจลงทุนของผู้มีเงินออมในครั้งนั้น เป็นการทำกลุ่มกิจกรรม ประกอบด้วย การชะลอการบริโภคออกไป ส่งผลให้ความสุขที่จะได้รับในวันนี้ต้องถูกชะลอออกไปในอนาคตด้วย และการยอมรับโอกาสที่ตนเองอาจได้รับเงินคืนจากการลงทุนไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย แตกต่างไปจากระดับที่เคยคาดเอาไว้เมื่อครั้งที่ตัดสินใจลงทุนในตอนต้นงวด การชะลอการบริโภคออกไป และการที่ต้องยอมรับโอกาสที่อาจได้รับเงินคืนไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยจากการลงทุน เป็นภาวะที่ไม่พึงประสงค์แก่ผู้มีเงินออมซึ่งตัดสินใจลงทุน ดังนั้น เพื่อเป็นการชดเชยกับการยอมรับภาวะซึ่งไม่พึงประสงค์เหล่านั้น การลงทุนจึงต้องเสนอผลตอบแทน ให้แก่ผู้ตัดสินใจลงทุนเป็นจำนวนมากระดับหนึ่งให้เหมาะสม

บทความเผยแพร่โดยตลาดตราสารหนี้ BEX ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย www.bex.or.th (2549:1-2) ได้อธิบายเกี่ยวกับการลงทุนว่า การลงทุน หรือ การออมเป็นช่องทางในการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ลงทุน หรือ ผู้ออม สำหรับบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการเอง อาจเลือกเป็นผู้ลงทุนในกิจการที่น่าสนใจทางอ้อม โดยการซื้อหุ้นสามัญผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนผู้ที่ต้องการออม โดยไม่ต้องการรับความเสี่ยงมากนัก ก็อาจจะเลือกวิธีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนในอัตราคงที่และมีความเสี่ยงต่ำ เมื่อเทียบกับการลงทุนเป็นผู้ประกอบการทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือแม้แต่ผู้ประกอบการเอง ก็อาจเป็นผู้ลงทุนทางอ้อมในกิจการของผู้อื่น ผ่านการลงทุนซื้อ หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เช่นกัน ในอดีตที่ผ่านมา เราจึงมักจะเห็นรูปแบบ หรือทางเลือกของการสร้างผลตอบแทนในตลาดทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ ตลาดเงินผ่านธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่

ในความเป็นจริง ทางเลือกในการลงทุน ยังมีรูปแบบอื่นที่น่าสนใจ เช่น การลงทุนในตราสารหนี้หรือหุ้นกู้ โดยผู้ลงทุนจะมีสถานภาพเป็นเจ้าของนี้ ขณะที่ผู้ออกตราสารจะมีสถานภาพ

เป็นลูกหนี้ การเลือกลงทุนในตราสารหนี้ที่มีการจัดอันดับเครดิตในระดับสูง ได้แก่ การจัดอันดับเครดิตตั้งแต่ระดับ “BBB” ขึ้นไป ซึ่งถือเป็นระดับที่ลงทุนได้ (Investment Grade) จะช่วยลดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของผู้ออกตราสาร ขณะเดียวกันผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนที่ค่อนข้างสม่ำเสมอในรูปดอกเบี้ยตามอัตราหน้าตัวของหุ้นกู้ตลอดอายุของหุ้นกู้นั้น อย่างไรก็ตามในอดีตตราสารหนี้ หุ้นกู้ หรือแม้แต่พันธบัตรรัฐบาลจะมีสภาพคล่องต่ำ การซื้อขายเปลี่ยนมือทำได้ยาก ซึ่งจะเป็นปัญหามากสำหรับผู้ลงทุนในตราสารหนี้ เมื่อต้องการเปลี่ยนเป็นเงินสด แต่ในปัจจุบันการเกิดขึ้นของ ตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange) โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการซื้อขายเปลี่ยนมือของตราสารหนี้ ทำให้ตราสารหนี้ที่จดทะเบียนในตลาดตราสารหนี้ สามารถเปลี่ยนมือได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การซื้อขายที่เกิดขึ้นอาจมีผลกำไรหรือขาดทุน (Capital gains or losses) ได้จากการซื้อขายคล้ายกับการลงทุนในตราสารทุน (เช่น หุ้นสามัญ) ผ่าน ตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่นกัน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจหลักๆ และผลประกอบการของบริษัทผู้ออกตราสารจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ระดับราคาของตราสารทุน หรือหุ้นสามัญ ในขณะที่ปัจจัยหลักๆ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ก็ส่งผลกระทบต่อระดับราคาการซื้อขายตราสารหนี้เช่นกัน ซึ่งในที่นี้จะไม่ขอก้าวถึงรายละเอียดทางทฤษฎีระหว่างราคาตราสารหนี้กับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด แต่จะสรุปให้ทราบอย่างย่อว่าราคา ตราสารหนี้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นราคาตราสารหนี้ก็จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ตรงกันข้าม คือลดลง และถ้าหากอัตราดอกเบี้ยในตลาดลดลงราคาตราสารหนี้ก็จะเพิ่มขึ้น นักลงทุนที่ไม่สนใจผลกำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขายหรือต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ราคามีการเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถถือตราสารหนี้ชนิดนั้นไปจนครบกำหนดได้ถนัด และได้รับดอกเบี้ยตลอดอายุตราสารหนี้ นั้น รวมทั้งรอรับเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนดชำระได้เช่นกัน

ข้อแนะนำสำหรับนักลงทุนโดยทั่วไป คือ การจัดการลงทุนให้มีการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน โดยวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือกระจายการลงทุนไปยังตราสารการเงินในรูปแบบต่างๆ ทั้งตราสารทุน ตราสารหนี้ หรือเงินฝาก ปัจจัยที่กระทบต่อระดับราคาหรือมูลค่าของตราสารทางการเงินแต่ละประเภท อาจจะมีระดับและทิศทางของผลกระทบต่างกันไป เช่น การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เป็นต้นทุนการผลิตสินค้า อาจจะมีผลกระทบต่อราคาหุ้นสามัญมาก ขณะที่การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจะกระทบต่อราคาตราสารหนี้ การกระจายประเภทการลงทุนจึงเป็นการกระจาย ความเสี่ยงจากการลงทุนได้เป็นอย่างดี

7. ตราสารหนี้

สันติ กิระนันท์ (2547:3) ได้อธิบายถึง ตราสารหนี้ ว่าเป็นตราสารแห่งหนี้ คือ สัญญาการกู้ยืมเงิน โดยที่ผู้ออกตราสารอยู่ในฐานะลูกหนี้ โดยตกลงที่จะจ่ายดอกเบี้ยเป็นงวดๆ และคืนเงินต้นให้กับผู้ซื้อตราสารที่อยู่ในฐานะเจ้าหนี้ อย่างไรก็ตาม ลักษณะพิเศษของสัญญาการกู้ยืมเงินที่จัดเป็นตราสารหนี้ นั้น จะเป็นสัญญาที่แบ่งกองหนี้ ออกเป็นหน่วยย่อย ซึ่งแต่ละหน่วยย่อยมีค่าเท่ากัน และมีคุณสมบัติเหมือนกัน โดยที่คุณสมบัติดังกล่าวจะมีความเป็นมาตรฐานที่กำหนดโดยบัญญัติของกฎหมาย และขึ้นอยู่กับการจัด โครงสร้าง โดยผู้ออก ซึ่งลักษณะที่เป็นมาตรฐานนี้ทำให้ การเปลี่ยนมือเกิดขึ้น โดยง่ายอันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของ “ตราสาร”

ศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย (2545:12) ได้อธิบายถึงตราสารหนี้ว่า ตราสารหนี้คือ ตราสารทางการเงินที่แสดงความเป็นหนี้ระหว่างกัน โดยลักษณะของการเป็นตราสารเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนมือได้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ตราสารหนี้ก็คือ การกู้ยืมเงินชนิดหนึ่งที่มีความเป็นมาตรฐาน ผู้ออกตราสารเป็นผู้กู้หรือลูกหนี้ ในขณะที่ผู้ให้กู้เป็นผู้ซื้อหรือเจ้าหนี้ โดยทั้งสองฝ่ายมีข้อผูกพันทางกฎหมายที่จะได้รับชำระเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด เช่น ดอกเบี้ย เงินต้น ตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ตราสารหนี้มีคุณสมบัติที่สามารถแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆ ที่เท่าๆกัน ได้โดยผลประโยชน์หรืออัตราผลตอบแทนเท่ากันทุกหน่วย และมีคุณสมบัติที่สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้จนกว่าจะหมดอายุของตราสารนั้นๆ

การลงทุนในตราสารหนี้ สามารถลงทุนได้ 2 รูปแบบ คือ การลงทุนทางตรง และการลงทุนทางอ้อม ซึ่งการลงทุนทางตรง สามารถลงทุนได้ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง

การลงทุนทางตรง นักลงทุนที่สนใจลงทุนในตราสารหนี้ สามารถเข้าไปทำการซื้อขายตราสารรุ่นที่ตนสนใจได้โดยตรงและตัดสินใจที่จะซื้อหรือขายด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะทำได้ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง

การลงทุนในตลาดแรกหมายถึง การลงทุนโดยซื้อตราสารหนี้ที่ออกขายเป็นครั้งแรกในตลาด โดยผู้สนใจลงทุนในหุ้นกู้ของบริษัทเอกชนสามารถติดต่อซื้อได้จากสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดจำหน่ายและรับประกันการจำหน่าย (Underwriter) หรือเป็นตัวแทนจำหน่าย (Selling Agent) หรือ จากบริษัทผู้ออกตราสารหนี้ในกรณีที่มีการกำหนดไว้ การซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดแรกนั้น ส่วนมากจะเป็นการซื้อขายที่ราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (Par value) ซึ่งจะมีอัตราผลตอบแทนเท่ากับอัตราดอกเบี้ยหน้าตั๋ว (Coupon rate) โดยผู้ออกหุ้นกู้มีระบุจำนวนหน่วย หรือจำนวนเงินลงทุนขั้นต่ำไว้ เช่น 100,000 บาท หรือเท่ากับ 100 หน่วยๆละ 1,000 บาท และจำนวนที่

เพิ่มขึ้นอาจกำหนดให้เป็นทวีคูณของ 100,000 บาท หรือ 100 หน่วย เป็นต้น ซึ่งนักลงทุนและประชาชนทั่วไปอาจไม่สะดวกในการซื้อตราสารนี้ดังกล่าว

สำหรับพันธบัตรภาครัฐนั้นมักออกขายครั้งแรกให้แก่สถาบันการเงินและนักลงทุนสถาบันโดยผู้ต้องการซื้อต้องประมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทยหรือที่สำนักบริหารหนี้สาธารณะ มีเพียงพันธบัตรออมทรัพย์ที่เสนอขายให้แก่นักลงทุนและประชาชนทั่วไปโดยตรง

การลงทุนในตลาดรองนั้น เมื่อตราสารหนี้ในตลาดแรกได้ขายไปสู่ผู้ลงทุนแล้ว หากมีการซื้อขายเปลี่ยนมือต่อมาจะเรียกการซื้อขายนั้นว่า เป็นการซื้อขายในตลาดรอง และเนื่องจากตลาดตราสารหนี้มีลักษณะการซื้อขายแบบ over the counter คือ ไม่มีสถานที่ทำการซื้อขายแน่นอน ผู้ที่สนใจจะซื้อขายตราสารหนี้ สามารถติดต่อกับสถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ที่มีธุรกรรมการค้าตราสารหนี้เพื่อแจ้งความประสงค์และทำการซื้อขาย

การลงทุนโดยทางอ้อม หมายถึง การลงทุนผ่านกองทุนรวม โดยซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์การลงทุนในตราสารหนี้ หรือที่เรียกทั่วไปว่า กองทุนรวมตราสารหนี้ (Fixed-income fund) ซึ่งนโยบายการลงทุนจะถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าตามที่ได้แจ้งต่อสำนักงาน กสท. นโยบายการลงทุนของกองทุนมีหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการเน้นหนักลงทุนในตราสารหนี้ตราสารทุน และแบบผสม นักลงทุนจึงควรพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของตนเอง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอกสารเผยแพร่ (2548 : 4 -7) ได้อธิบายถึงตราสารหนี้ว่าเป็นตราสารการเงิน ที่เป็นสัญญาแสดงความเป็นหนี้ระหว่างผู้ออก (Issuer) และผู้ถือตราสารหนี้ หรือที่เรียกว่าผู้ลงทุน ตราสารหนี้ต้องมีกำหนดอายุและอัตราดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ใดเป็นจำนวนที่แน่นอน โดยระบุวันที่ชำระดอกเบี้ยและเงินต้นล่วงหน้า ตั้งแต่เมื่อออกตราสารนั้น และในระหว่างที่ยังไม่ครบกำหนดอายุ หรือวันไถ่ถอน สามารถซื้อขายโอนเปลี่ยนมือกันได้

ผู้ออกตราสารหนี้คือผู้กู้เงินจากผู้ซื้อตราสารหนี้ ผู้ออกคือลูกหนี้และผู้ซื้อ คือผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้นั่นเอง ซึ่งแตกต่างจากตราสารทุนหรือหุ้นสามัญ ที่ผู้ถือตราสารทุนนั้น ลงทุนในส่วนของผู้ออกหุ้น และมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของกิจการนั้นๆ ไม่ใช่เจ้าหนี้ ตราสารหนี้ เป็นศัพท์กว้างๆ แต่ที่ท่านอาจคุ้นเคยมากกว่า คือ “พันธบัตร” และ “หุ้นกู้” โดยพันธบัตร มักใช้เรียกตราสารหนี้ ที่ออกโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ และมักเรียกว่าหุ้นกู้เมื่อออกโดยบริษัทเอกชน แต่ในต่างประเทศใช้คำว่า “Bond” สำหรับตราสารหนี้ทั่วไปทั้งที่ออกโดยรัฐและเอกชน มีในบางกรณีที่เรียกว่า “Debenture” เมื่อตราสารหนี้นั้น ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

องค์ประกอบที่สำคัญของตราสารหนี้

การลงทุนในตราสารหนี้ควรพิจารณาองค์ประกอบหลักๆ ที่ควรทราบ ดังนี้

1. ผู้ออกตราสารหนี้ คือ บริษัท รัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง ที่เป็นผู้กู้นั่นเอง
2. ประเภทของตราสารหนี้ ในกรณีที่เป็นหุ้นกู้ จะมีความหลากหลายมากกว่าตราสารหนี้ที่เป็นของภาครัฐ
3. อายุตราสารหนี้ คือ กำหนดอายุแน่นอนของหุ้นกู้ โดยระบุวันเริ่มต้นคือวันที่ออก และวันครบกำหนดไถ่ถอนของหุ้นกู้ไว้อย่างชัดเจน
4. วันออกตราสารหนี้ (Issue date) คือ วันเริ่มต้นของการออกตราสารหนี้
5. วันครบกำหนดไถ่ถอน (Maturity date) คือ วันครบกำหนดไถ่ถอนหรือวันหมดอายุ ที่ผู้ออกหุ้นกู้ต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยที่คงเหลือทั้งสิ้นคืนแก่ผู้ถือหุ้นกู้
6. มูลค่าที่ตราไว้หรือราคาพาร์ต่อหนึ่งหน่วยหุ้นกู้ เป็นคุณสมบัติของหุ้นกู้ ที่สามารถแยกเป็นหน่วยย่อยๆ ได้ เพื่อให้สามารถซื้อขายในตลาดรองส่วนใหญ่ราคาพาร์จะเริ่มต้นที่ 1,000 บาทต่อหน่วย และคงที่จนครบอายุของหุ้นกุนั้นๆ แต่ในกรณีที่ เป็นหุ้นกู้ ประเภททยอยจ่ายชำระคืนเงินต้น ราคาพาร์นี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนเงินที่ทยอยคืนดังกล่าว
7. อัตราดอกเบี้ย (Coupon rate) คือ อัตราผลตอบแทนที่ต้องกำหนดตั้งแต่วันที่ออกหุ้นกุนั้น อาจเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ หรืออัตราดอกเบี้ยลอยตัว การจ่ายดอกเบี้ยกระทำเป็นงวดๆ และกำหนดวันจ่ายดอกเบี้ย เป็นวันที่ล่วงหน้าตรงกันทุกปี เช่น จ่ายดอกเบี้ยทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ณ วันที่เท่าไรของปีนั้นๆ
8. งวดการจ่ายดอกเบี้ย (Payment frequency) ต่อปี คือ จำนวนครั้งของการจ่ายดอกเบี้ยในรอบปี เช่น 2 ครั้งต่อปี หมายถึงการจ่ายดอกเบี้ยทุกรอบ 6 เดือน (Semi-annually) หรือ 4 ครั้งต่อปี หมายถึงการจ่ายดอกเบี้ยทุกรอบ 3 เดือน (Quarterly)
9. อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ (Issue rating) คือ อันดับเครดิต ที่สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือประกาศเพื่อสะท้อนความสามารถ ของการชำระหนี้ ของตราสารหนี้ นั้นๆ อันดับเครดิตสูง จะสะท้อนถึงความเสี่ยง ของการไม่ได้รับชำระหนี้ตามกำหนด น้อยกว่าตราสารหนี้ที่มีอันดับเครดิตต่ำกว่า ดังนั้น ตราสารหนี้ที่มีอันดับเครดิตต่ำ จึงต้องเสนออัตราดอกเบี้ย หรืออัตราผลตอบแทน ที่สูงกว่าตราสารหนี้ ที่มีอันดับเครดิตที่สูงกว่า เพื่อชดเชยความเสี่ยง จากการผิดนัดชำระหนี้ที่สูงกว่า

ประเภทของตราสารหนี้ ตราสารหนี้สามารถแบ่งแยกได้หลายประเภท

ตราสารหนี้ที่แบ่งตามลักษณะของผู้ออก

1. ตราสารหนี้ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ ตัวอย่างคือ
 - ตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาล ออกโดยกระทรวงการคลัง ซึ่ง มีการออกจำหน่ายหลากหลายประเภทตามวัตถุประสงค์ของการออก เช่น พันธบัตรออมทรัพย์ (Saving Bond), พันธบัตรเพื่อการลงทุน (Investment Bond) และ พันธบัตรเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ (Loan Bond)
 - พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย (BOT bond)
 - พันธบัตรเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน (FIDF bond)
2. ตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ เช่น พันธบัตรการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, พันธบัตรการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นต้น
3. ตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทภาคเอกชน คือ ตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทจดทะเบียน หรือบริษัทไม่จดทะเบียน

ตราสารหนี้ยังสามารถแบ่งตามประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ตราสารหนี้ที่ชำระคืนเงินต้นครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด (Straight bond) ในปัจจุบันพันธบัตรรัฐบาลทุกประเภท และหุ้นกู้ส่วนใหญ่มีลักษณะเช่นนี้ คือ จ่ายชำระคืนตามราคาพาร์ต่อหน่วยในวันที่ครบกำหนดได้ถนัด
2. ตราสารหนี้ที่ทยอยชำระคืนเงินต้น (Amortizing bond) ในปัจจุบันมีเฉพาะหุ้นกู้ภาคเอกชนที่มีลักษณะเช่นนี้ กล่าวคือ ผู้ออกจะกำหนดจำนวนเงินต้นที่จะทยอยจ่ายคืนเป็นงวดๆ และในวันที่เท่าไรให้กับผู้ถือหุ้นกู้ ดังนั้น เมื่อถึงวันครบกำหนดได้ถนัด มูลค่าพาร์ต่อหน่วยจะลดลงเท่ากับเงินต้นที่ได้ทยอยจ่ายคืนมาแล้ว
3. ตราสารหนี้ชนิดแปลงสภาพ (Convertible bond) คือ ตราสารหนี้ที่สามารถแปลงสภาพจากหนี้ ให้เป็นหุ้นหรือหุ้นได้ โดยอาจกำหนดเป็นเงื่อนไขตายตัว ที่จะต้องแปลงจากหนี้ไปเป็นหุ้น หรือจะกำหนดเป็นสิทธิที่ผู้ถือตราสารหนี้ นั้น สามารถตัดสินใจเลือกเองได้ ตัวอย่าง หุ้นกู้ A อายุ 5 ปี มีเงื่อนไขที่ผู้ถือหุ้นกู้ สามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ A ได้ทุกๆ 6 เดือนที่ราคาหุ้นละ 10 บาท และเมื่อครบกำหนดได้ถนัด ผู้ถือหุ้นกู้ทุกราย ต้องแปลงเป็นหุ้นสามัญที่ราคาดังกล่าว ดังนั้น ในช่วงระหว่างอายุของหุ้นกู้ ผู้ถือหุ้นกู้ อาจใช้สิทธิในการแปลงสภาพหรือไม่ก็ได้

- ขึ้นอยู่กับราคาหุ้นสามัญที่ซื้อขายในตลาดรอง แต่เมื่อถึงวันครบกำหนดไถ่ถอน ผู้ถือหุ้นก็ต้องแปลงสภาพหนี้ของตนเป็นหุ้น โดยจะได้รับเงินต้นคืนเป็นหุ้นสามัญ
4. **ตราสารหนี้ที่เกิดจากการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitized bond)** โดยการนำสินทรัพย์ที่มีการเปลี่ยนมือยาก มาแปลงเป็นหลักทรัพย์เพื่อให้สามารถซื้อขายในตลาดรองได้ง่ายขึ้น เช่น การนำเอาสินเชื่อผ่อนบ้านมาแปลงเป็นหลักทรัพย์ โดยออกเป็นตราสารหนี้ (Mortgage-backed securities) เป็นต้น
 5. **ตราสารหนี้ที่ผู้ออกมีสิทธิเรียกไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนด (Callable bond)** คือตราสารหนี้ที่ให้สิทธิแก่ผู้ออก ในการชำระหนี้คืนก่อนวันครบกำหนดไถ่ถอน ทั้งนี้ จะเรียกชำระคืนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ แต่ต้องกำหนดเป็นเงื่อนไข ตั้งแต่เมื่อออกตราสารหนี้ โดยรายละเอียดในเรื่องจำนวนเงินที่จะเรียกไถ่ถอน และวันเวลาของการดำเนินการต่างๆ ไว้ในหนังสือชี้ชวนด้วย
 6. **ตราสารหนี้ที่ผู้ออกมีสิทธิขายคืน ให้แก่ผู้ออกก่อนครบกำหนด (Puttable bond)** เป็นไปในทางกลับกัน จากประเภทที่ผ่านมาเป็นการให้สิทธิแก่ผู้ถือตราสารหนี้ นั้นที่จะขอไถ่ถอนหรือขายคืนให้แกผู้ออก ก่อนวันครบกำหนดไถ่ถอน โดยรายละเอียดของกำหนดเวลาและวิธีการต้องระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนด้วยเช่นกัน
- รายละเอียดของประเภทและองค์ประกอบของตราสารหนี้ จะต้องระบุไว้อย่างชัดเจนในหนังสือชี้ชวนที่เสนอขายหุ้นกู้ ซึ่งผู้ซื้อตราสารหนี้ ควรต้องศึกษาโดยละเอียดก่อนตัดสินใจลงทุน

กระบวนการออกตราสารหนี้

กระบวนการออกตราสารหนี้ของภาคเอกชน หรือเรียกว่าการออกหุ้นกู้ เริ่มต้นจากบริษัท ที่ประสงค์จะออกหุ้นกู้ จะแต่งตั้งทีมที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor) เพื่อให้คำปรึกษาในเรื่องประเภท และเงื่อนไขรายละเอียดต่างๆ ของหุ้นกู้ และช่วยดำเนินการจัดทำข้อมูลของหุ้นกู้ เพื่อขออนุญาตเสนอขายจากสำนักงาน ก.ล.ต. และจะต้องดำเนินการ ให้มีการจัดอันดับเครดิตของหุ้นกู้ พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้จัดการการจัดจำหน่าย (Underwriter) เพื่อดำเนินการเรื่องการขายให้แก่นักลงทุน หลังจากที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ในบางกรณีบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ อาจดำเนินการเอง โดยไม่ต้องว่าจ้างที่ปรึกษา หรือผู้จัดการการจัดจำหน่าย

วิธีการเสนอขายหุ้นกู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท **ประเภทแรก** จำกัดการเสนอขายในวงแคบ โดยขายเฉพาะเจาะจงให้กับกลุ่มนักลงทุนสถาบัน และมีข้อจำกัด การโอนซื้อขายเปลี่ยนมือในตลาดรอง ที่กำหนดให้โอนซื้อขาย ระหว่างนักลงทุนประเภทนี้เท่านั้น ซึ่งได้แก่ สถาบันการเงิน

บริษัทประกันภัย กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและนิติบุคคลประเภทอื่นๆ การซื้อขายในตลาดรอง เป็นวิธีการตกลงและต่อรองกันเอง หรือที่เรียกว่าการซื้อขายในตลาด OTC (over the counter) ในกรณีที่สอง เป็นวิธีการเสนอขายหุ้นกู้ ให้แก่นักลงทุนทุกประเภท

การจัดอันดับความน่าเชื่อถือ

หุ้นกู้ที่ออกเสนอขายทั้งสองวิธีการ ต้องได้รับการจัดอันดับเครดิต หรือจัดอันดับความน่าเชื่อถือ จากบริษัทจัดอันดับเครดิตในประเทศ ตามกฎเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ด. เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญให้นักลงทุน โดยเป็นด้านแรกของเครื่องมือวัดความเสี่ยงด้านเครดิตของหุ้นกู้

ในกรณีเป็นนักลงทุนสถาบัน ที่มีบุคลากรเฉพาะด้าน อาจมีหน่วยงานวิเคราะห์ด้านความเสี่ยง ของฐานะทางการเงินของหุ้นกุนั้นๆอีกชั้นหนึ่ง แต่สำหรับนักลงทุนทั่วไป สามารถใช้อันดับเครดิตนี้ในการประเมินความเสี่ยงที่ตนจะสามารถรับได้หรือไม่ ทั้งนี้ นักลงทุนมีหน้าที่ต้องติดตามฐานะทางการเงินของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้อย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาที่ลงทุน

อันดับเครดิตเป็นค่าอ้างอิง ที่แสดงว่าผู้ออกหุ้นกู้ มีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถชำระดอกเบี้ย และเงินต้นตามกำหนด โดยหุ้นกู้ที่มีอันดับเครดิตดีหรือสูง หมายความว่ามีความเสี่ยง ที่จะไม่ชำระเงินตามกำหนดในระดับต่ำ และมีความมั่นคงทางการเงินในระดับสูง และหุ้นกู้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือต่ำ มีความหมายในทางตรงข้าม คือมีความเสี่ยงที่จะชำระเงินตามกำหนดไม่ได้ ในระดับสูง เนื่องจากความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ

อันดับเครดิตของหุ้นกู้ ที่ประกาศโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตในประเทศ 2 ราย คือ บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด และ บริษัท ฟิทช์ เรทติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเรียงตามลำดับจากอันดับเครดิตที่สูงที่สุด ดังนี้

AAA	อันดับเครดิตสูงที่สุด มีความเสี่ยงต่ำที่สุดที่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด
AA	อันดับเครดิตรองลงมา และถือว่ามีความเสี่ยงต่ำมากที่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด
A	ความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ
BBB	ถือว่ามีความเสี่ยงและความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปานกลาง
BB	มีความเสี่ยงในระดับสูง
B	มีความเสี่ยงในระดับสูงมาก
C	มีความเสี่ยงในระดับสูงที่สุด
D	อยู่ในสถานะของการผิดนัดชำระหนี้

ภาพที่ 2.11 อันดับเครดิตของหุ้นกู้ที่ประกาศโดยสถาบันจัดอันดับเครดิตในประเทศ 2 ราย

อันดับเครดิตข้างต้น จะมีเครื่องหมาย + หรือ - เช่น AA- A+ เพื่อแสดงความแตกต่างกันของอันดับเครดิตเพิ่มขึ้น ตามมาตรฐานสากล อันดับเครดิตตั้งแต่ BBB ขึ้นไปจนถึง AAA ถือว่าหุ้นกู้ดังกล่าวอยู่ในระดับนำลงทุน (Investment grade) ส่วนอันดับเครดิตที่ต่ำกว่า BBB ลงไป มักเป็นหุ้นกู้ในระดับที่ลงทุนเพื่อเก็งกำไร (Speculative)

สันติ กิระนันท์ (2548 : 3-4) ได้อธิบายเรื่องผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้ว่าการลงทุนในตราสารหนี้ นั้น กระแสเงินสดที่นับเป็นผลตอบแทนที่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน สม่ำเสมอ โดยปกติ ก็คือ ดอกเบี้ยรับ แต่อย่างไรก็ดี การถือครองตราสารหนี้ นั้น ยังก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่มีความเกี่ยวข้องอย่างอื่นอีก จึงสามารถสรุปประเภทของผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนในตราสารหนี้ ได้ดังต่อไปนี้

1. ดอกเบี้ยรับ เป็นกระแสเงินสดที่ผู้ออกตราสารหนี้สัญญาว่าจะจ่ายให้กับผู้ลงทุนในตราสารหนี้ โดยลักษณะเฉพาะของดอกเบี้ยก็คือ จะมีการจ่ายเป็นงวดๆ ที่แน่นอน ในอัตราที่ได้สัญญาไว้ ตั้งแต่ต้น (Coupon rate) อย่างไรก็ดี อาจจะมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยด้วยการอ้างอิง อยู่บนอัตราอ้างอิงอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้อัตราดอกเบี้ยที่จ่ายมีลักษณะลอยตัว (Floating rate) แทนที่จะเป็นอัตราคงที่ (Fixed rate)

2. ผลตอบแทนจากการลงทุนต่อดอกเบี้ยรับ ก็คือผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการที่นักลงทุนได้นำเอาดอกเบี้ยที่ได้ไปลงทุนอย่างอื่นต่อ (Reinvestment) หรือที่มักจะมีการเรียกเพื่อทำให้เข้าใจในเรื่องนี้ได้ง่าย ๆ ว่าเป็น “ดอกเบี้ยบนดอกเบี้ย” และแท้ที่จริงแล้ว แนวคิดเรื่องของการนำดอกเบี้ยที่ได้รับนั้นไปลงทุนต่อ ก็เป็นแนวคิดพื้นฐานของการทำความเข้าใจในเรื่องดอกเบี้ยทบต้น (Compound interest) ซึ่งมักจะสังเกตได้ว่า การใช้แนวคิดดังกล่าว จะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ (Reinvestment return) จะคงที่ ซึ่งทำให้เกิดการคำนวณมูลค่าปัจจุบัน (Present value) หรือมูลค่าในอนาคต (Future value) ได้อย่างง่าย และแม้ว่าโดยแท้ที่จริงแล้ว ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการนำดอกเบี้ยที่ได้รับแต่ละงวดไปลงทุนต่อ นั้น อาจจะไม่เท่ากันและไม่เท่ากับที่คาดหวังไว้ตั้งแต่ต้น จึงนับได้ว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการนำดอกเบี้ยไปลงทุนต่อ นั้น มีความไม่แน่นอน หรือที่เรียกว่า ความเสี่ยงจากการลงทุนต่อ (Reinvestment risk) นั่นเอง

3. ส่วนลด (Discount) หมายถึงราคาตราสารหนี้ที่มีการซื้อขายต่ำกว่าราคาที่ตราไว้ (Par value) ซึ่งจะทำให้ให้นักลงทุนผู้ถือครองตราสารหนี้ นั้น เกิดรายได้จากส่วนต่างระหว่างต้นทุนกับมูลค่าที่ได้รับจากการไถ่ถอนเมื่อถึงไวันครบกำหนด อย่างไรก็ดี การที่ราคาตราสารหนี้ใดๆ มีส่วนลดนั้น เกิดจากการที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนของนักลงทุน (Yield to

maturity) มากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (Coupon rate) ทำให้ราคาตราสารหนี้เกิดส่วนลดขึ้น ส่วนลดที่เกิดขึ้นนั้น จะมีค่าน้อยลงเรื่อย ๆ (ส่วนลดน้อยลง ก็คือมูลค่าตราสารหนี้เพิ่มเข้าใกล้มูลค่าที่ตราไว้) ตามอายุคงเหลือที่สั้นลงเรื่อย ๆ ของตราสารหนี้ และเมื่อตราสารหนี้ถึงวันครบกำหนดไถ่ถอน ก็จะไม่มีส่วนลดใด ๆ เหลืออยู่

4. กำไรจากการซื้อขาย (Capital gain) ก็คือส่วนต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขาย กำไรจากการซื้อขายนั้นจะไม่เกิดขึ้นหากนักลงทุนถือครองตราสารหนี้จนถึงกำหนดไถ่ถอน หรือที่เรียกกันว่า Hold to maturity เพราะในกรณีดังกล่าว จะเกิดผลต่างของราคาซื้อกับราคาไถ่ถอน ซึ่งจะเข้าเกณฑ์การรับรู้เป็นส่วนลด (Discount) หรือส่วนเพิ่ม (Premium)

ผลตอบแทน 2 ประเภทหลัง คือ ส่วนลด และกำไรจากการซื้อขายนั้น เป็นผลตอบแทนที่นักลงทุนจะได้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ ถ้าหากนักลงทุนถือครองตราสารหนี้จนกระทั่งครบกำหนดไถ่ถอน (Hold to maturity) ก็จะได้ผลต่างระหว่างราคาซื้อตราสารหนี้ (ราคาลงทุน) กับมูลค่าไถ่ถอน (หรือมูลค่าที่ตราไว้) ซึ่งผลต่างดังกล่าวนี้ ก็คือ ส่วนลด (Discount) หรือส่วนเพิ่ม (Premium) แต่ถ้านักลงทุนขายตราสารหนี้ที่ได้ซื้อไว้ก่อนที่ตราสารหนี้จะครบกำหนดไถ่ถอน ก็จะทำให้เกิดส่วนต่างระหว่างราคาซื้อกับราคาขาย ซึ่งในกรณีนี้ ส่วนต่างนั้น ก็จะเรียกว่า กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขาย

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย : <http://www.thaibma.or.th> (สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553) ได้อธิบายความหมายของเส้นอัตราผลตอบแทน (Yield Curve) คือ เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทน (Yield) กับอายุคงเหลือของตราสารหนี้ (Time to Maturity) โดยทุกจุดอยู่บน Yield Curve จะแสดงอัตราผลตอบแทนตามอายุที่เหลือของตราสารหนี้ โดยปกติการสร้าง Yield Curve จะนำเอาพันธบัตรรัฐบาลในช่วงอายุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้าง ซึ่งจะเรียกว่า Risk-Free Yield Curve หรือ เส้นอัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง

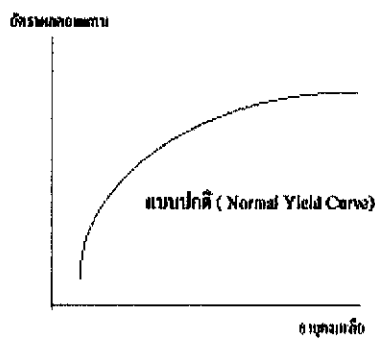
ประโยชน์ของ Yield Curve

1. ทำให้ทราบอัตราผลตอบแทนในช่วงอายุต่างๆของตราสารหนี้
2. ใช้เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงและสามารถใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับการคำนวณราคาตราสารหนี้ ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง
3. ใช้สำหรับการบันทึกมูลค่าทางบัญชีของตราสารหนี้ (Mark to Market)
4. เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจลงทุน และการวางกลยุทธ์การลงทุน

รูปร่างของ Yield Curve

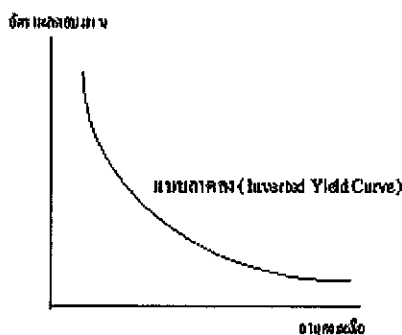
โดยทั่วไป รูปร่างของ Yield Curve มีอยู่ 4 แบบ ได้แก่

1. แบบปกติ (Normal Yield Curve) จะมีลักษณะโค้งขึ้น (Upward sloping) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ระยะยาวจะสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ระยะสั้น Yield Curve ในลักษณะนี้เป็นแบบที่พบบ่อย

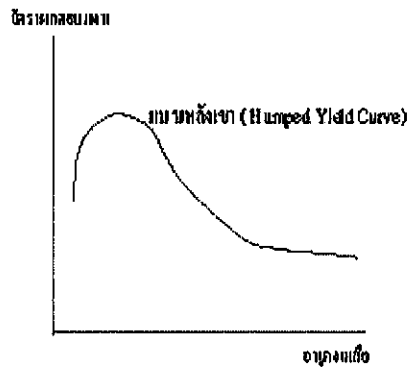
ภาพที่ 2.12 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบปกติ

2. แบบลาดลง (Inverted Yield Curve) มีลักษณะลาดลงจากซ้ายไปขวา (Downward sloping) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ระยะสั้นจะสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ระยะยาว Yield Curve ในลักษณะนี้จะพบในภาวะที่ตลาดคาดการณ์ว่าอัตราผลตอบแทนมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ

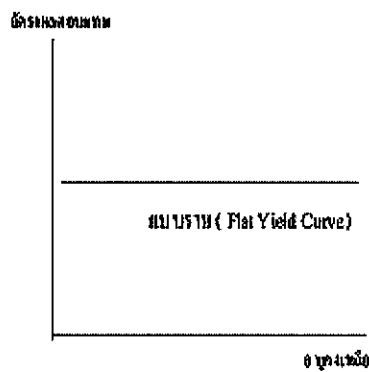
ภาพที่ 2.13 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบลาดลง

3. แบบหลังเขา (Humped Yield Curve) แสดงถึงอัตราผลตอบแทนจะเพิ่มขึ้นตามอายุคงเหลือของตราสารหนี้จนถึงระดับหนึ่ง จากนั้นจะลดลงเมื่ออายุของตราสารหนี้เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 2.14 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบหลังเขา

4. แบบราบ (Flat Yield Curve) แสดงถึงอัตราผลตอบแทนที่เท่ากันในทุกช่วงอายุคงเหลือของตราสารหนี้

ภาพที่ 2.15 เส้นอัตราผลตอบแทนแบบแบนราบ

วิชชุ จันทาทับ (2549 : 9) ได้กล่าวถึงผลของดอกเบี้ยที่มีต่อตราสารหนี้ ดังนี้

- หากดอกเบี้ยในตลาดสูงกว่า coupon ราคาตราสารหนี้ที่ขายจะมี Discount หรือมีส่วนลด
- หากดอกเบี้ยในตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ราคาตราสารหนี้จะลดลงอย่างต่อเนื่อง หากขายก่อนครบอายุจะขาดทุน

- หากดอกเบี้ยในตลาดต่ำกว่า coupon ราคาตราสารหนี้ที่ขายจะมี Premium หรือมีส่วนเพิ่ม
- หากดอกเบี้ยในตลาดลดลงอย่างต่อเนื่อง ราคาตราสารหนี้จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากขายก่อนครบอายุจะกำไร

วิชชุ จันทาทับ (2549 : 15-17) ได้กล่าวถึง วิธีการวิเคราะห์ตราสารหนี้ และกลยุทธ์การลงทุนในตราสารหนี้ ดังนี้

วิธีการวิเคราะห์ตราสารหนี้

ก่อนและหลังการลงทุน

- พิจารณาจากภาพรวมของเศรษฐกิจ (Top Down)
- พิจารณาจากรายละเอียดของแต่ละบริษัท (Bottom Up)
 - สภาพคล่องของบริษัท (Liquidity Ratio)
 - ความสามารถในการชำระหนี้ (Coverage Ratio)
 - สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนทุน (Debt Ratio)
- พิจารณาในเชิงเปรียบเทียบกับบริษัทที่มีลักษณะใกล้เคียง
 - วิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบ (Spread Analysis)

“การเก็บข้อมูลและวิเคราะห์อย่างตลอดเวลาทำให้ความเสี่ยงด้านการผิดนัดชำระหนี้ของบริษัทที่ลงทุนลดลง”

กลยุทธ์การลงทุนในตราสารหนี้

- การลงทุนในตราสารหนี้ที่มีประสิทธิภาพ
 - ควรกระจายการลงทุนไปหลายบริษัทและหลายภาคธุรกิจ
- ประโยชน์จากการกระจายการลงทุนในตราสารหนี้
 - โอกาสที่บริษัทใหญ่ๆจะผิดนัดชำระหนี้ก็น้อยมากอยู่แล้ว แต่ถ้าเกิดการผิดนัดชำระหนี้เกิดขึ้น การกระจายการลงทุนจะทำให้ผลกระทบจากการผิดนัดชำระหนี้ไม่กระทบกับเงินทั้งหมดที่ลงทุน

ตัวอย่างประโยชน์จากการกระจายการลงทุนในตราสารหนี้

ถ้าลงทุนในตราสารหนี้เอกชนอายุ 10 ปี ลงทุนเท่าๆกันใน 10 บริษัท การลงทุนในรูปแบบนี้จะได้ผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลประมาณ 2% ต่อปี ในระยะเวลา 10 ปี ก็จะได้ผลตอบแทนสูงกว่าพันธบัตรรัฐบาล 20% ถ้าเกิดมี 1 บริษัทผิดนัดชำระหนี้ การลงทุนในตราสารหนี้เอกชนแบบกระจายการลงทุนก็จะยังได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลถึง 10%

- เลือกตราสารหนี้ที่มีความเหมาะสมกับแนวโน้มทิศทางดอกเบี้ย
 - ควรเลือกตราสารหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยลอยตัวเมื่อดอกเบี้ยมีทิศทางปรับขึ้น และควรเลือกตราสารหนี้ที่มีการจ่ายดอกเบี้ยคงที่ เมื่อทิศทางดอกเบี้ยเป็นแนวโน้มลดลง
- ควรมีการกระจายในตราสารหนี้ที่มีอายุแตกต่างกัน
 - เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงในด้านสภาพคล่อง หากมีความจำเป็นที่ต้องการถอนการลงทุนอย่างรีบด่วน
 - ตราสารหนี้ที่มีอายุยาวจะมีราคาปรับสูงขึ้นมากกว่าตราสารหนี้ที่มีอายุสั้น เมื่อดอกเบี้ยปรับลดลง และในทางกลับกัน ตราสารหนี้ตัวยาวจะมีโอกาสขาดทุนมากกว่า เมื่อดอกเบี้ยปรับขึ้น

ถ้าหากมีความชำนาญมาก สามารถทำกำไรจากการลงทุนในตราสารหนี้ได้ โดยการคาดการณ์ แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย

สันติ กิระนันท์ (2547:52) ได้อธิบายถึงความเสี่ยงว่า การลงทุนใดๆ นั้น ผู้ลงทุนต้องคำนึงถึงอัตราผลตอบแทน และความเสี่ยงที่ต้องแบกรับ ซึ่งปริมาณความเสี่ยงจากการลงทุนแต่ละประเภทนั้นมีความแตกต่างกัน และการรับรู้หรือการตอบสนองต่อความเสี่ยงของผู้ลงทุนแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับระดับของความไม่ชอบความเสี่ยงของผู้ลงทุน

ผู้ลงทุนที่ทำการลงทุนในตราสารหนี้ ก็ต้องเผชิญความเสี่ยง จากการลงทุนเหมือนกับการลงทุนประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม นักวิชาการได้พยายามจัดหมวดหมู่ของต้นเหตุของความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ออกเป็น 10 ประเภท โดยที่การจัดหมวดหมู่ดังกล่าวนั้น เป็นเพียงแนวทางการจัดประเภทที่เป็นที่นิยมโดยทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า การลงทุนในตราสารหนี้จะต้องมีเพียงประเภทของความเสี่ยงตามที่แสดงไว้นี้

ประเภทของความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

1. ความผันผวนของราคาตราสารหนี้ อันเนื่องมาจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาด (Price risk, Interest risk, หรือ Market risk)
2. ความเสี่ยงในผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ (Reinvestment rate risk) ซึ่งหมายถึงดอกเบี้ยที่ได้รับจากการลงทุนในตราสารหนี้ เมื่อนำไปลงทุนต่ออาจจะได้รับผลตอบแทนแตกต่างไปจากที่คาดไว้ตั้งแต่ต้น
3. ความเสี่ยงที่เกิดการผิดนัด (Default risk หรือ Credit risk)

4. ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานะของลูกหนี้ (Event risk)
5. ความเสี่ยงเกี่ยวกับสภาพคล่องของตราสารหนี้ (Liquidity risk หรือ Marketability risk)
6. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากอำนาจการซื้อเปลี่ยนแปลง (Inflation risk) เพราะสาเหตุของเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้น
7. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน (Exchange rate risk) ในกรณีที่มีการลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่ใช่สกุลเงินในประเทศ
8. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาครัฐ (Legal risk)
9. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากสิทธิแฝงในตราสารหนี้ (Option-embedded risk) เช่น สิทธิในการไถ่ถอนก่อนกำหนดของลูกหนี้
10. ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับตัวผู้ลงทุนเอง (Risk risk หรือ Black box risk) หรือความไม่เข้าใจอย่างแท้จริงในตราสารหนี้ที่นักลงทุนต้องการลงทุน

อัญญา ชันชวิทย์ (2547:22) อธิบายถึงความเสี่ยงของการลงทุนซึ่งได้นิยามไว้ว่า เป็นโอกาสที่ผลตอบแทนหรืออัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง จะแตกต่างไปจากระดับที่คาดไว้เมื่อครั้งที่ผู้ลงทุนตัดสินใจลงทุน ยังมีโอกาสมากที่จะคลาดเคลื่อน และความคลาดเคลื่อนมีขนาดใหญ่ การลงทุนครั้งนั้นจึงจัดได้ว่ามีความเสี่ยงสูง

เจริญ เกษภูววัลย์ (2546:15) ได้อธิบายความหมายของความเสี่ยงหรือ Risk ว่า หมายถึงโอกาสที่องค์การจะเกิดการดำเนินงานที่ขาดทุน หรือไม่สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามแผนงาน หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

กล่าวคือ เมื่อมีการวางเป้าหมายหรือแผนงานไว้ในตอนแรกเริ่มนั้น สภาพแวดล้อมมีอยู่อย่างหนึ่ง ต่อครั้งเมื่อดำเนินการลงไป เวลาเปลี่ยนไป สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป ในทิศทางที่ไม่เหมือนกัน กับตอนที่วางแผนหรือกำหนดเป้าหมายนั้นไว้ โดยเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นส่งผลในทางลบ หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานที่ไม่อาจประสบความสำเร็จได้ เช่นเดียวกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนั้น อาจส่งผลในทางบวกก็ได้ ซึ่งจะทำให้ความเสี่ยงเดิม ที่คาดการณ์ไว้ลดลง หรือไม่มีอีกต่อไป

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แพดวาท เทวัต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตลาดตราสารหนี้ว่ามีบทบาทสำคัญในตลาดการเงินในฐานะเป็นทางเลือกหนึ่งในการระดมทุน ที่มีต้นทุนต่ำกว่าหากเปรียบเทียบกับการระดมทุนด้วยวิธีการอื่น และยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งเงินออมระยะยาวสำหรับนักลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและมั่นคง ในประเทศที่ตลาดการเงินพัฒนาแล้ว ตลาดตราสารหนี้จึงมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับระบบสถาบันการเงินและตลาดตราสารทุน

สำหรับประเทศไทย แม้ตลาดตราสารหนี้ยังอยู่ในช่วงกำลังพัฒนา แต่ความพยายามในการผลักดันและสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปีที่ผ่านมา หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ได้มีส่วนช่วยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของตลาดตราสารหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ให้ตลาดตราสารหนี้เป็นหนึ่งในสามเสาหลักเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืนในตลาดการเงิน

การจัดตั้งตลาดตราสารหนี้ BEX (Bond Electronic Exchange) ภายใต้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี 2546 ถือเป็นหนึ่งนโยบายที่สำคัญ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้นักลงทุนรายย่อยเข้าถึงการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายสัดส่วนนักลงทุนรายย่อยในตลาดตราสารหนี้ให้เพิ่มขึ้น จากการประเมินผลความก้าวหน้าของตลาดรองตลาดตราสารหนี้ BEX พบว่าตลาดรองตราสารหนี้ BEX ประสบความสำเร็จในแง่จัดอุปสรรคในการลงทุนให้แก่ นักลงทุนรายย่อย แต่ในด้านมูลค่าการซื้อขายและสัดส่วนของนักลงทุนรายย่อย ยังต้องใช้เวลาในการขยายฐานกลุ่มนักลงทุน เนื่องจากอุปสรรคสำคัญคือความรู้และความเข้าใจในการลงทุนในตราสารหนี้ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มนักลงทุนสถาบัน และมาตรการทางภาษีที่ยังไม่เท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายย่อย

นอกจากกลุ่มลูกค้ารายย่อยแล้ว ตลาดตราสารหนี้ BEX ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนักลงทุนสถาบันซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในตลาดตราสารหนี้ จึงได้ขยายการให้บริการมาสู่กลุ่มนักลงทุนสถาบัน ซึ่งมีรูปแบบการซื้อขายตราสารหนี้แบบ over the counter (OTC) ซึ่งเป็นการซื้อขายที่มีการเจรจาต่อรองนอกตลาด โดยนำระบบการซื้อขายในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Trading platform) ได้แก่ระบบ Firsts มาใช้แทนการติดต่อซื้อขายทางโทรศัพท์แบบดั้งเดิม โดยเปิดให้บริการตั้งแต่เดือนมีนาคม ปี 2549 เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลซื้อขายที่โปร่งใสและทันต่อเหตุการณ์ในตลาดรองตราสารหนี้ อย่างไรก็ตามรูปแบบการซื้อขายแบบอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่เป็นที่นิยมมากนักในกลุ่มนักลงทุนสถาบัน โดยในปี 2549 มีสัดส่วนเพียง 1-3% ของมูลค่าการซื้อขายตราสารหนี้ในตลาด

แนวทางในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ BEX ต่อไปในอนาคต ควรมุ่งเน้นในการเพิ่มสภาพคล่องในตลาดตราสารหนี้ BEX เป็นสำคัญทั้งสำหรับนักลงทุนรายย่อยและนักลงทุนสถาบัน เนื่องจากสภาพคล่องเป็นปัจจัยสำคัญในการบ่งชี้ความก้าวหน้าของตลาดตราสารหนี้ การเพิ่มสภาพคล่องในตลาดตราสารหนี้ทำได้โดย 1) การเพิ่มอุปทานของตราสารหนี้เอกชนในตลาด ซึ่งในปัจจุบันหุ้นกู้เอกชนมีการระดมทุนจำกัด เฉพาะในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่และมีชื่อเสียง โดยอุปสรรคที่สำคัญของภาคเอกชนเกิดจากต้นทุนการระดมทุนของบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กมีมูลค่าสูง เนื่องจากขาดความน่าเชื่อถือ ในสายตาของนักลงทุน จึงควรมีหน่วยงานหรือกลไกของรัฐบาลที่จะช่วยสร้างเสริมความน่าเชื่อถือให้กับบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กเหล่านั้น เพื่อเพิ่มจำนวนบริษัทเอกชนที่มีศักยภาพในตลาดตราสารหนี้ 2) การปรับปรุงวิธีการออกตราสารหนี้ภาครัฐให้สม่ำเสมอ และมีขนาดการระดมทุนสูงในแต่ละรุ่น เพื่อผลักดันให้เกิดการซื้อขายในตลาดรอง 3) เพิ่มอุปสงค์ของนักลงทุนสถาบัน โดยการส่งเสริมการทำธุรกรรมการซื้อขายเพื่อเพิ่มแหล่งเงินทุนให้กับผู้ค้าตราสารหนี้และนักลงทุนสถาบัน 4) มุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในการลงทุนในตราสารหนี้ให้กับนักลงทุนรายย่อยต่อไป

นอกจากนี้ปัจจัยภายนอกที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ BEX ในอนาคต ได้แก่ การบังคับใช้พระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝาก ซึ่งจะช่วยให้การลงทุนในตราสารหนี้ โดยเฉพาะพันธบัตรรัฐบาลได้รับความนิยมสูงขึ้นเพราะมีความเสี่ยงต่ำกว่า ในฐานะที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทดแทนกันได้ อีกทั้งแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการซื้อขายตราสารหนี้ ในตลาดรอง และจุดใจภาคเอกชนให้ระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้มากขึ้น ในขณะเดียวกัน การใช้กำลังการผลิตของภาคเอกชนในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมได้เพิ่มสูงขึ้นจนถึงร้อยละ 75 ในปี 2549 ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลักดันให้ภาคเอกชนต้องขยายการลงทุนเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตในเวลาอันใกล้

ภาสวรรณ วัฒนสิน (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในตลาดรอง พบว่าสมการความสัมพันธ์ตามแบบจำลอง มีปัญหา Positive autocorrelation จึงได้เพิ่มตัวแปร อัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในช่วงเวลาที่ผ่านมา เข้าไปในสมการ แล้วก็พบว่าตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในตลาดรองอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ตัวแปรอื่นๆ ที่นำมาทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร ขณะที่ราคาตลาดของหุ้นสามัญที่ออกโดยบริษัทเดียวกันกับบริษัทที่ออกหุ้นกู้ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในตลาดรองอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าตราสารหนี้ที่มีการจัด

อันดับความน่าเชื่อถือที่ต่างกัน ก็มีผลต่อการกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ที่แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ อัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับ A จะอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่างๆ มากกว่าตราสารหนี้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในกลุ่มอื่นๆ ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำกว่า ซึ่งไม่ตรงกับทฤษฎีที่เชื่อว่า ตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือสูงๆ จะไม่อ่อนไหวกับปัจจัยต่างๆ ที่มากระทบ ซึ่งภาสวรรณ ได้อธิบายว่า อาจเป็นผลมาจากส่วนใหญ่การซื้อขายตราสารหนี้ในตลาดรองตราสารหนี้ จะอยู่ในกลุ่มตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในกลุ่ม A มากถึง 44% ของมูลค่าการซื้อขายทั้งหมด

พจนีย์ พงษ์สามารถ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทนในการลงทุนระหว่างตราสารหนี้ภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า การลงทุนในระยะสั้นสำหรับตราสารหนี้ที่มีอายุคงเหลือน้อยนั้น ตราสารหนี้ที่น่าลงทุนที่สุดคือพันธบัตรรัฐบาล เนื่องจากมีค่าความเสี่ยงเปรียบเทียบต่ำที่สุด รองลงมาคือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และหุ้นกู้ภาคเอกชน ส่วนตราสารหนี้ที่มีอายุคงเหลือยาวนานนั้น หุ้นกู้ภาคเอกชนน่าลงทุนที่สุด รองลงมาคือพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรรัฐวิสาหกิจตามลำดับ

เดชขจร เกิดทรัพย์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะมีผลต่อราคาของพันธบัตร ในทิศทางที่ตรงกันข้ามกัน นั่นคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้ราคาพันธบัตรลดลง และถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลง จะทำให้ราคาพันธบัตรสูงขึ้น และเมื่อกำหนดให้อัตราผลตอบแทนเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก คือ ประมาณ 1 10 50 B.P. ราคาพันธบัตรที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะเปลี่ยนแปลงไปในปริมาณที่ใกล้เคียงกันมาก แต่เมื่ออัตราผลตอบแทนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงไปในช่วงที่กว้างขึ้น จะทำให้ราคาพันธบัตรที่เพิ่มขึ้นจากอัตราผลตอบแทนที่ลดลงเปลี่ยนแปลงไปมากกว่าราคาพันธบัตรที่ลดลงจากอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นในจำนวนที่เท่ากัน นั่นแสดงว่าเส้นกราฟที่ระดับ ผลตอบแทนต่ำจะมีความชันมากกว่าเส้นกราฟที่ระดับผลตอบแทนสูง ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลงลดลงจะมีผลต่อราคาที่เพิ่มขึ้นมากกว่ากรณีให้อัตราผลตอบแทนที่เพิ่มในปริมาณที่เท่ากัน ทั้งกลยุทธ์การบริหารกึ่งเชิงรุกและกลยุทธ์การบริหารในเชิงรุก จะมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงมากกว่าอัตราผลตอบแทนตามสัญญา โดยเฉพาะกลยุทธ์การบริหารในเชิงรุก Active Duration Strategies จะให้ผลตอบแทนที่แท้จริงสูงสุดคือเท่ากับ 8.71 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่กลยุทธ์ Immunization Strategies และกลยุทธ์ Maturity Matching Strategies จะให้อัตราผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกัน คือเท่ากับ 3.86 เปอร์เซ็นต์ และ 3.71 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ภายใต้การทดสอบนี้แสดงว่ากลยุทธ์การบริหารในเชิงรุก Active Duration Strategies จะมี

ประสิทธิภาพสูงสุด โดยที่กลยุทธ์ Immunization Strategies จะมีประสิทธิภาพในระดับรองลงมา ส่วนกลยุทธ์ Maturity Matching Strategies จะมีประสิทธิภาพต่ำที่สุด

จิรวุฒิ ลิขิตวรกุล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของ TRIS (บริษัทจัดอันดับเครดิตในประเทศไทย) พบว่าการพิจารณากำหนดอันดับความน่าเชื่อถือจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการพิจารณาจะให้น้ำหนักสำหรับแต่ละปัจจัยตามอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของอุตสาหกรรมนั้นๆ ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอันดับความน่าเชื่อถือและปัจจัยอื่นๆ กับอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชน พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR (อัตราดอกเบี้ยที่เรียกจากลูกค้าชั้นดีประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา) อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ระยะเวลาครบกำหนดหุ้นกู้ และอันดับความน่าเชื่อถือ พบว่ามีทิศทางความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ภาคเอกชน ส่วนอัตราเงินเฟ้อพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชน

กอบกุล สนิทวิชวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของตราสารหนี้ระยะสั้น ได้แก่ ราคาของตราสารหนี้ระยะสั้น และมูลค่าการซื้อขายตราสารหนี้ระยะสั้นเมื่อเดือนที่ผ่านมา ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปทานของตราสารหนี้ระยะสั้น ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ 5 แห่ง ในขณะที่ราคาของตราสารหนี้ระยะสั้นไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอุปทานของตราสารหนี้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชลธาร ชอบเสียง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การลงทุนในพันธบัตรของกองทุนตราสารหนี้ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยพันธบัตรรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ปริมาณเงินลงทุนของกองทุนตราสารหนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดอุปสงค์การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลของกองทุนตราสารหนี้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาด้านอุปทานของพันธบัตรรัฐบาลพบว่า ตัวแปรที่มีผลทำให้เกิดอุปทานของพันธบัตรรัฐบาล ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และสามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลของกองทุนตราสารหนี้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พงษ์ศักดิ์ สัจจันทรานนท์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนตราสารหนี้ระยะยาวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศพบว่า ปริมาณตราสารหนี้ระยะยาว มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดังนั้นภาครัฐและภาคเอกชน ควรให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการออกหลักทรัพย์และการลงทุนในตลาดตราสารหนี้แก่นักลงทุนมากขึ้น ส่วนปริมาณการลงทุนในประเทศและปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังนั้นรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทยควรร่วมมือกันในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ในการสร้างแรงจูงใจให้มีการลงทุนมากขึ้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ธนกร ศรีคำดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าการจัดอันดับเครดิตของตราสารหนี้ อัตราเงินเพื่อย้อนหลังไป 1 เดือน อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ อายุของตราสารหนี้ และการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชนในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ อัตราผลตอบแทนของหุ้นสามัญย้อนหลังไป 1 เดือน และมูลค่าตามราคาตลาดของหุ้นสามัญย้อนหลังไป 1 เดือน เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชนในประเทศไทยในทิศทางตรงข้าม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจุบันมี 18 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง เป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 20,000 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งมีอยู่ 2 แห่ง ผู้วิจัยได้ใช้สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ทั้ง 2 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่าง และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กที่มีสินทรัพย์ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท ซึ่งมีอยู่ 10 แห่ง ใช้วิธีสุ่มโดยการจับสลาก จำนวน 2 แห่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนสหกรณ์ 18 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สหกรณ์ออมทรัพย์ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร เรียงตามสินทรัพย์สูงสุด

ที่	สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด	สินทรัพย์ (บาท) ณ 31 ธ.ค. 51
1	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*	25,667,502,199.02
2	มหาวิทยาลัยมหิดล*	21,938,146,083.81
3	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	13,517,052,775.24
4	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11,339,650,794.81
5	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	6,247,763,551.55
6	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1,483,498,070.25
7	พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1,423,443,947.96
8	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1,197,820,630.82
9	สหกรณ์ออมทรัพย์และการชนกิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	724,603,306.48
10	พระจอมเกล้าลาดกระบัง*	440,803,857.38
11	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*	232,781,921.18
12	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	201,693,880.34
13	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	135,978,657.66
14	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	101,391,956.86
15	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	53,972,794.78
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	50,051,044.30
17	อุเทนถวาย	35,928,701.71
18	มหาวิทยาลัยเกริก	33,807,690.23

* กลุ่มตัวอย่าง

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (ปี 2552)

จากตารางที่ 3.1 จะได้กลุ่มตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด กลุ่มตัวอย่างสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด โดยเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการอำนวยการของสหกรณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อหาคำตอบ โดยมีคำถามปลายเปิดและปลายปิด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์
- ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์
- ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

3. การทดสอบเครื่องมือ

ทำการทดสอบโดยนำแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างดำเนินการสัมภาษณ์ กรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ คือสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด และขนาดเล็ก คือสหกรณ์ออมทรัพย์และการรณกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำกัด เพื่อทดสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา ตามโครงสร้างและนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) เก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการอำนวยการ คือ ประธานกรรมการ รองประธาน เภรัญญิก และ เลขานุการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด
- 2) เก็บข้อมูลทุติยภูมิโดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง เอกสาร วารสาร ที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง หนังสือรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และวิเคราะห์โดยใช้สถิติต่างๆ เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เป็นต้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 20,000 ล้านบาทขึ้นไป 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กที่มีสินทรัพย์ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด โดยนำเสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

1.1 สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด เมื่อแรกตั้งมีชื่อ “สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัดสิน ใช้” ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2504 ได้เริ่มต้นดำเนินกิจการตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2504 เป็นต้นมา คณะกรรมการดำเนินการชุดแรกมีจำนวน 11 คนในสิ้นปีแรก มีสมาชิกเพียง 340 คน มีทุนเรือนหุ้น 117,390.00 บาท มีเงินรับฝาก 507,062.06 บาท มีเงินให้สมาชิกกู้ 643,605.00 บาท มีกำไรสุทธิ 20,839.30 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2512 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด” และเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2539 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น.. “สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด”

ตารางที่ 4.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ปี 2550-2552

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
จำนวนสมาชิก (ราย)	10,771		11,880		12,717	
1.สินทรัพย์รวม	24,239.10	100.00 %	25,667.50	100.00 %	28,697.16	100.00%
1.1 เงินให้สมาชิกกู้	2,845.73	11.74 %	3,221.41	12.55 %	3,356.24	11.70%
1.2 เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	11,311.16	46.66 %	8,914.38	34.73 %	8,481.67	29.56 %
1.3 เงินลงทุน	9,450.18	38.99 %	13,231.24	51.55 %	16,560.76	57.71 %
1.3.1 เงินสด/เงินฝากธนาคาร	495.89	2.05 %	851.74	3.32 %	609.16	2.12 %
1.3.2 เงินลงทุนระยะสั้นและยาว	8,254.28	34.05 %	11,523.50	44.90 %	15,440.48	53.80 %
1.3.3 เงินฝากชสอ./สหกรณ์อื่น	700.00	2.89 %	856.00	3.33 %	511.11	1.78 %
1.4 สินทรัพย์อื่น	632.04	2.61 %	316.84	1.23 %	298.50	1.04 %
2. หนี้สินรวม	15,049.35	62.09 %	15,702.17	61.18 %	17,717.98	61.74 %
2.1 เงินกู้ยืม	4,158.50	17.16 %	3,908.50	15.23 %	3,980.00	13.87 %
2.2 เงินรับฝากจากสมาชิก	10,765.90	44.42 %	11,702.50	45.59 %	13,650.30	47.57 %
2.3 หนี้สินอื่น	124.95	0.52 %	91.18	0.36 %	87.68	0.31 %
3.ทุนของสหกรณ์	9,189.75	37.91 %	9,965.33	38.82 %	10,979.18	38.26 %
3.1 ทุนเรือนหุ้น	6,935.67	28.61 %	7,482.16	29.15 %	8,185.18	28.52 %
3.2 ทุนสำรอง	1,033.60	4.26 %	1,131.41	4.41 %	1,238.60	4.32 %
3.3 ทุนสะสมและอื่นๆ	578.40	2.39 %	646.98	2.52 %	753.37	2.63 %
3.4 กำไรสุทธิ	642.08	2.65 %	704.78	2.75 %	802.03	2.79 %
4.รายได้	1,098.25	100.00 %	1,211.51	100.00 %	1,336.22	100.00 %
4.1 ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้	165.28	15.05 %	179.31	14.80 %	195.91	14.66 %
4.2 ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้	569.53	51.86 %	513.23	42.36 %	464.51	34.76 %
4.3 ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุน	357.18	32.52 %	484.53	39.99 %	637.60	47.72 %
4.4 รายได้อื่น	6.25	0.57 %	34.43	2.84 %	38.20	2.86 %
5.ค่าใช้จ่าย	456.17	41.54 %	506.73	41.83 %	534.19	39.98 %
5.1 ดอกเบี้ยจ่าย	410.07	37.34 %	449.93	37.14 %	469.86	35.16 %
5.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	46.10	4.20 %	56.80	4.69 %	64.33	4.81 %
6.กำไรสุทธิ	642.08	58.46 %	704.78	58.17 %	802.03	60.02 %

สถานะการเงินของสหกรณ์

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นทุกปี เมื่อสิ้นปี 2552 มีสินทรัพย์รวม 28,697.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 3,029.66 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น ส่วนหนี้สิน เมื่อสิ้นปี 2552 มีหนี้สินรวม 17,717.98 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 2,015.81 ล้านบาท หนี้สินส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น สำหรับทุนของสหกรณ์ เมื่อสิ้นปี 2552 มีทุนจำนวน 10,979.18 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 1,013.85 ล้านบาท

สินทรัพย์ของสหกรณ์ดูจากตารางในปี 2552 ประกอบด้วย การให้สมาชิกกู้ร้อยละ 11.70 ให้สหกรณ์อื่นกู้ร้อยละ 29.56 เงินลงทุนร้อยละ 57.71 ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะสั้นและยาวร้อยละ 53.80

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากทุนภายในของสหกรณ์ คือจากเงินรับฝาก ร้อยละ 47.57 จากการถือหุ้นร้อยละ 28.52 และยังมีทุนสำรองซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ร้อยละ 4.32 ทุนสะสมและอื่นๆ ร้อยละ 2.63 รวมเป็นร้อยละ 83.04 แต่ให้สมาชิกกู้เพียงร้อยละ 11.70 จึงมีเงินเหลือที่จะไปบริหารหารายได้ภายนอกโดยการให้สหกรณ์อื่นกู้ร้อยละ 29.56 และลงทุนในหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ต่างๆ ฯลฯ ร้อยละ 53.80 การก่อหนี้ภายนอกมีร้อยละ 13.87 เป็นหนี้ระยะสั้น โดยการกู้ยืมจากธนาคารต่างๆ ที่ใช้ พันธบัตร หุ้นกู้ เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน ทำให้มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยต่ำ สรุปได้ว่าสหกรณ์มีความมั่นคง มีเงินเพียงพอที่จะใช้หมุนเวียนในการบริหารงาน

ผลการดำเนินงาน

จากตารางที่ 4.1 จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในปี 2552 มีกำไรสุทธิ 802.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 97.25 ล้านบาท เนื่องจากรายได้รวมเพิ่มขึ้น 124.71 ล้านบาท แต่รายจ่ายรวมเพิ่มขึ้น 27.46 ล้านบาท

รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการลงทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งรายได้จากเงินลงทุนในปี 2552 จำนวน 637.60 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 153.07 ล้านบาท รายได้จากการให้กู้ลดลง 32.12 ล้านบาท เนื่องจากเงินให้สหกรณ์อื่นกู้ลดลง นอกนั้นจะเป็นดอกเบี้ยเงินฝากและอื่นๆ เพิ่มขึ้น 3.77 ล้านบาท

รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากเพิ่มขึ้น 91.38 ล้านบาท เพราะสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมธนาคารลดลง 71.45 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้น 7.53 ล้านบาท

1.2 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. 2511 ประเภทสหกรณ์การชนกิจ (สหกรณ์ออมทรัพย์) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2515 เลขที่ กพร.2/2515 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และได้เริ่มประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2526 เป็นต้นมา โดยศาสตราจารย์นายแพทย์ดิเรก พงศ์พิพัฒน์ เป็นผู้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตจัดตั้ง โดยได้รับการสนับสนุนจากศาสตราจารย์นายแพทย์เกษน จาคิกวนิช ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดลและได้รับความอนุเคราะห์จากคุณเชาว์ เชาว์ขวัญยืน (ผู้จัดการ บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด) นำเงินมาฝากจำนวน 2 ล้านบาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย

ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ปี 2550-2552

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
จำนวนสมาชิก (ราย)	21,176		22,604		24,221	
1.สินทรัพย์รวม	19,371.92	100.00 %	21,938.15	100.00 %	29,587.11	100.00%
1.1 เงินให้สมาชิก	2,462.39	12.71 %	2,873.64	13.10 %	3,193.41	10.79 %
1.2 เงินให้สหกรณ์อื่น	4,138.98	21.37 %	4,280.44	19.51 %	3,306.95	11.18 %
1.3 เงินลงทุน	12,569.57	64.88 %	14,544.07	66.30 %	22,795.76	77.05 %
1.3.1 เงินสด/เงินฝากธนาคาร	257.23	1.33 %	142.90	0.65 %	510.11	1.73 %
1.3.2 เงินลงทุนระยะสั้นและยาว	11,362.34	58.65 %	13,901.17	63.37 %	21,885.65	73.97 %
1.3.3 เงินฝากขอ/สหกรณ์อื่น	950.00	4.90 %	500.00	2.28 %	400.00	1.35 %
1.4 สินทรัพย์อื่น	200.98	1.04 %	240.00	1.09 %	290.99	0.98 %
2. หนี้สินรวม	13,214.90	68.22 %	15,101.30	68.84 %	21,098.78	71.31 %
2.1 เงินกู้ยืม	1,518.83	7.84 %	1,990.13	9.07 %	2,350.05	7.94 %
2.2 เงินรับฝากจากสมาชิก	11,396.85	58.83 %	12,772.53	58.22 %	18,367.40	62.08 %
2.3 หนี้สินอื่น	299.22	1.55 %	338.64	1.55 %	381.33	1.29 %
3.ทุนของสหกรณ์	6,157.02	31.78 %	6,836.85	31.16 %	8,488.33	28.69 %
3.1 ทุนเรือนหุ้น	4,981.50	25.71 %	5,727.93	26.11 %	6,550.60	22.14 %
3.2 ทุนสำรอง	602.18	3.11 %	678.68	3.09 %	748.70	2.53 %
3.3 ทุนสะสมและอื่นๆ	154.17	0.80 %	-34.48	-0.16 %	618.30	2.09 %
3.4 กำไรสุทธิ	419.17	2.16 %	464.72	2.12 %	570.73	1.93 %

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

4.รายได้	906.77	100.00 %	1,046.05	100.00 %	1,203.69	100.00 %
4.1 ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้	143.80	15.86 %	160.64	15.36 %	174.22	14.47 %
4.2 ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้	277.09	30.56 %	187.47	17.92 %	188.20	15.64 %
4.3 ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุน	428.88	47.30 %	641.88	61.36 %	814.39	67.66 %
4.4 รายได้อื่น	57.00	6.28 %	56.06	5.36 %	26.88	2.23 %
5.ค่าใช้จ่าย	487.60	53.77 %	581.33	55.57 %	632.96	52.58 %
5.1 ดอกเบี้ยจ่าย	412.84	45.53 %	489.91	46.83 %	535.17	44.46 %
5.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	74.76	8.24 %	91.42	8.74 %	97.79	8.12 %
6.กำไรสุทธิ	419.17	46.23 %	464.72	44.43 %	570.73	47.42 %

สถานะทางการเงินของสหกรณ์

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่า เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม 29,587.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 7,648.96 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น ส่วนหนี้สิน เมื่อสิ้นปี 2552 มีหนี้สินรวม 21,098.78 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 5,997.48 ล้านบาท หนี้สินส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น สำหรับทุนของสหกรณ์ เมื่อสิ้นปี 2552 มีทุนจำนวน 8,488.33 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 1,651.48 ล้านบาท

สินทรัพย์ของสหกรณ์ดูจากตารางในปี 2552 ประกอบด้วย การให้สมาชิกกู้ร้อยละ 10.79 ให้สหกรณ์อื่นกู้ร้อยละ 11.18 เงินลงทุนร้อยละ 61.36 ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะสั้นและยาวร้อยละ 73.97

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากทุนภายในของสหกรณ์ คือจากเงินรับฝากร้อยละ 62.08 จากการถือหุ้นร้อยละ 22.14 และยังมีทุนสำรองร้อยละ 2.53 ทุนสะสมและอื่นๆ ร้อยละ 2.09 รวมเป็นร้อยละ 88.84 ให้สมาชิกกู้เพียงร้อยละ 10.79 ให้สหกรณ์อื่นกู้ร้อยละ 11.18 และลงทุนในหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ต่างๆ ฯลฯ ร้อยละ 73.97 การก่อหนี้ภายนอกมีร้อยละ 7.94 เป็นหนี้ระยะสั้น โดยการกู้ยืมจากธนาคารต่างๆ ที่ใช้ พันธบัตร หุ้นกู้ เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน เช่นเดียวกับสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ สรุปได้ว่าสถานะทางการเงินของสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ขยายตัวขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 พอสมควร เนื่องจากเงินลงทุนเพิ่มขึ้น หนี้สิน(ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก)เพิ่มขึ้น และทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในปี 2552 มีกำไรสุทธิ 570.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 106.01 ล้านบาท เนื่องจากรายได้รวมเพิ่มขึ้น 157.64 ล้านบาท แต่รายจ่ายรวมเพิ่มขึ้น 57.63 ล้านบาท

รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการลงทุนเพิ่มขึ้น โดยรายได้จากเงินลงทุนในปี 2552 จำนวน 814.39 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 172.51 ล้านบาท รายได้จากการให้กู้เพิ่มขึ้น จำนวน 14.31 ล้านบาท ส่วนรายได้อื่นลดลง จำนวน 29.18 ล้านบาท เนื่องจากเงินฝากชสอ. ลดลง

รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝากเพิ่มขึ้น 67.36 ล้านบาท เพราะสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมธนาคารลดลง 22.09 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้น 6.37 ล้านบาท

1.3 สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด จดทะเบียนสหกรณ์ประเภท สหกรณ์ออมทรัพย์ เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2525 เลขทะเบียนที่ กพร. 70/2525

แรกเริ่มก่อตั้งสหกรณ์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นประธานกรรมการดำเนินการโดยตำแหน่ง กรรมการอื่นๆ ถูกขอร้องให้มาช่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน การดำเนินการของสหกรณ์ มีการรับเงินค่าหุ้น รับเงินฝาก และให้กู้แก่สมาชิก ถ้าเงินฝากน้อยผู้กู้ก็ต้องรอคิว การจ่ายเงินปันผล หากไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายปันผลก็จะหยุดการให้กู้ 2 เดือน เพื่อเตรียมเงินไว้จ่ายปันผล

การกู้เงินจากภายนอกเพื่อบริการสมาชิก เดิมจะกู้จากกลุ่มสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าด้วยกัน คือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งมีเงินมาก และอีกสถาบันคือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

การบริหารงานส่วนใหญ่ผู้บริหารมอบอำนาจให้ผู้จัดการคือนายธนทร์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ เป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และเสนอบอร์ดใหญ่ ปัจจุบันสหกรณ์เริ่มมีเงินเหลือและนำไปลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ของชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด ปี 2550-2552

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
จำนวนสมาชิก (ราย)	1,649		1,738		1,745	
1.สินทรัพย์รวม	394.75	100.00 %	440.80	100.00 %	506.66	100.00%
1.1 เงินให้สมาชิกกู้	330.53	83.73 %	381.28	86.50 %	416.66	82.24 %
1.2 เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	0	0 %	0	0 %	0	0 %
1.3 เงินลงทุน	63.83	16.17 %	58.67	13.31 %	89.50	17.66 %
1.3.1 เงินสด/เงินฝากธนาคาร	63.62	16.12 %	58.46	13.26 %	62.29	12.29 %
1.3.2 เงินลงทุนระยะสั้นและยาว	0.21	0.05 %	0.21	0.05 %	27.21	5.37 %
1.3.3 เงินฝากชสอ./สหกรณ์อื่น	0	0 %	0	0 %	0	0 %
1.4 สินทรัพย์อื่น	0.39	0.10 %	0.85	0.19 %	0.50	0.10 %
2. หนี้สินรวม	143.89	36.45 %	147.45	33.45 %	169.54	33.46 %
2.1 เงินกู้ยืม	0	0 %	0	0 %	0	0 %
2.2 เงินรับฝากจากสมาชิก	141.83	35.93 %	145.20	32.94 %	167.16	32.99 %
2.3 หนี้สินอื่น	2.06	0.52 %	2.25	0.51 %	2.38	0.47 %
3.ทุนของสหกรณ์	250.87	63.55 %	293.35	66.55 %	337.12	66.54 %
3.1 ทุนเรือนหุ้น	217.52	55.10 %	253.02	57.40 %	290.40	57.32 %
3.2 ทุนสำรอง	13.15	3.33 %	14.89	3.38 %	17.77	3.51 %
3.3 ทุนสะสมและอื่นๆ	3.94	1.00 %	4.57	1.04 %	5.77	1.14 %
3.4 กำไรสุทธิ	16.26	4.12 %	20.87	4.73 %	23.18	4.57 %
4.รายได้	23.86	100.00 %	28.60	100.00 %	30.71	100.00 %
4.1 ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้	23.76	99.58 %	28.55	99.83 %	30.64	99.77 %
4.2 ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้	0	0 %	0	0 %	0	0 %
4.3 ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุน	0.01	0.04 %	0.01	0.03 %	0.05	0.16 %
4.4 รายได้อื่น	0.09	0.38 %	0.04	0.14 %	0.02	0.07 %
5.ค่าใช้จ่าย	7.60	31.85%	7.73	27.03 %	7.53	24.52 %
5.1 ดอกเบี้ยจ่าย	5.24	21.96 %	5.11	17.87 %	4.76	15.50 %
5.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2.36	9.89 %	2.62	9.16 %	2.77	9.02 %
6.กำไรสุทธิ	16.26	68.15 %	20.87	72.97 %	23.18	75.48 %

สถานะทางการเงินของสหกรณ์

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่า เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม 506.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 65.86 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินให้สมาชิกผู้เพิ่มขึ้น ส่วนหนี้สิน เมื่อสิ้นปี 2552 มีหนี้สินรวม 169.54 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 22.09 ล้านบาท หนี้สินส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น สำหรับทุนของสหกรณ์ เมื่อสิ้นปี 2552 มีทุนจำนวน 337.12 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 43.77 ล้านบาท

สินทรัพย์ของสหกรณ์ดูจากตารางในปี 2552 ประกอบด้วย การให้สมาชิกกู้ร้อยละ 82.24 ไม่มีการให้สหกรณ์อื่นกู้ เงินลงทุนร้อยละ 17.66 ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 12.29

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากทุนภายในของสหกรณ์ คือจากเงินรับฝาก ร้อยละ 32.99 จากการถือหุ้นร้อยละ 57.32 ทุนสำรองร้อยละ 3.51 ทุนสะสมและอื่นๆ ร้อยละ 1.14 รวมเป็นร้อยละ 94.96 เงินทุนส่วนใหญ่ให้สมาชิกกู้ร้อยละ 82.24 ลงทุนในหุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด และ คำสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ร้อยละ 5.37 ไม่มีการก่อหนี้ภายนอก สรุปได้ว่าสถานะทางการเงินของสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ขยายตัวขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 พอสมควร เนื่องจากลูกหนี้เงินให้สมาชิกผู้เพิ่มขึ้น หนี้สิน(ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก)เพิ่มขึ้น และทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในปี 2552 มีกำไรสุทธิ 23.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 2.31 ล้านบาท รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้สมาชิกผู้เพิ่มขึ้น จำนวน 2.09 ล้านบาท ส่วนรายได้อื่นเพิ่มขึ้น จำนวน 0.02 ล้านบาท

รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพิ่มขึ้น 0.15 ล้านบาท ส่วนดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากลดลง 0.35 ล้านบาท

1.4 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ สทส (อ) 10/2529 ต่อมาในวันที่ 11 มีนาคม 2529 ได้มีการประชุมคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการ และได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2529

การบริหารงานของสหกรณ์ฯ โดยการส่งเสริมให้สมาชิกมีการ ออมเงิน และช่วยเหลือปัญหาทางการเงินแก่สมาชิกอย่างกว้างขวาง ซึ่งความสำเร็จในเบื้องต้นนี้ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสมาชิกและผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ที่อนุญาตให้ใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการปฏิบัติงานตลอดจนอนุญาตให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยมาเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ เพื่อช่วย เหลืองานด้านการเงินการบัญชี และธุรการ หลังการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ.2529 แล้ว สหกรณ์ฯ ได้เปิดสำนักงานเพื่อดำเนินการในวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2529 โดยแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากทุนเรือนหุ้นและเงินฝาก ซึ่งทำนอธการบดี อาจารย์ ดร. ไสว สุทธิพิทักษ์ อาจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร อาจารย์เจ็ด โฉม สุทธิพิทักษ์ รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน ได้กรุณาเปิดบัญชีเงินฝากจำนวนหนึ่งเป็นปฐมฤกษ์ ทำให้สหกรณ์ฯสามารถเปิดบริการเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินให้แก่สมาชิกได้ ภายในหนึ่งเดือนหลังจากเปิดทำการ

ตารางที่ 4.4 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ปี 2550-2552

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552	
จำนวนสมาชิก (ราย)	805		833		864	
1.สินทรัพย์รวม	210.39	100.00 %	232.78	100.00 %	294.52	100.00%
1.1 เงินให้สมาชิกกู้	160.86	76.46 %	197.36	84.78 %	239.42	81.29 %
1.2 เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	0	0 %	0	0 %	0	0 %
1.3 เงินลงทุน	48.67	23.13 %	35.10	15.08 %	54.58	18.53 %
1.3.1 เงินสด/เงินฝากธนาคาร	2.57	1.22 %	5.00	2.15 %	13.44	4.56 %
1.3.2 เงินลงทุนระยะสั้นและยาว	30.10	14.31 %	30.10	12.93 %	29.10	9.88 %
1.3.3 เงินฝากขสอ./สหกรณ์อื่น	16.00	7.60 %	0	0 %	12.04	4.09 %
1.4 สินทรัพย์อื่น	0.86	0.41 %	0.32	0.14 %	0.52	0.18 %

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

2. หนี้สินรวม	76.42	36.32 %	74.07	31.82 %	116.83	39.67 %
2.1 เงินกู้ยืม	0	0 %	0	0 %	0	0 %
2.2 เงินรับฝากจากสมาชิก	75.20	35.74 %	72.70	31.23 %	115.10	39.08 %
2.3 หนี้สินอื่น	1.22	0.58 %	1.37	0.59 %	1.73	0.59 %
3. ทุนของสหกรณ์	133.97	63.68 %	158.70	68.18 %	177.69	60.33 %
3.1 ทุนเรือนหุ้น	115.82	55.05 %	138.42	59.46 %	154.95	52.61 %
3.2 ทุนสำรอง	8.79	4.18 %	9.68	4.16 %	10.59	3.59 %
3.3 ทุนสะสมและอื่นๆ	1.62	0.77 %	1.78	0.77 %	1.94	0.66 %
3.4 กำไรสุทธิ	7.74	3.68 %	8.82	3.79 %	10.21	3.47 %
4. รายได้	12.56	100.00 %	13.49	100.00 %	15.67	100.00 %
4.1 ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้	11.34	90.29 %	12.19	90.36 %	14.49	92.47 %
4.2 ดอกเบี้ยรับเงินให้สหกรณ์อื่นกู้	0	0 %	0	0 %	0	0 %
4.3 ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุน	1.20	9.55 %	1.27	9.42 %	1.14	7.27 %
4.4 รายได้อื่น	0.02	0.16 %	0.03	0.22 %	0.04	0.26 %
5. ค่าใช้จ่าย	4.82	38.38 %	4.67	34.62 %	5.46	34.84 %
5.1 ดอกเบี้ยจ่าย	2.18	17.36 %	1.82	13.49 %	2.44	15.57 %
5.2 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2.64	21.02 %	2.85	21.13 %	3.02	19.27 %
6. กำไรสุทธิ	7.74	61.62 %	8.82	65.38 %	10.21	65.16 %

สถานะทางการเงินของสหกรณ์

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่า เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม 294.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 61.74 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินให้สมาชิกกู้เพิ่มขึ้น ส่วนหนี้สิน เมื่อสิ้นปี 2552 มีหนี้สินรวม 116.83 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 42.76 ล้านบาท หนี้สินส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น สำหรับทุนของสหกรณ์ เมื่อสิ้นปี 2552 มีทุนจำนวน 177.69 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2551 จำนวน 18.99 ล้านบาท

สินทรัพย์ของสหกรณ์ดูจากตารางในปี 2552 ประกอบด้วย การให้สมาชิกกู้ร้อยละ 81.29 ไม่มีการให้สหกรณ์อื่นกู้ เงินลงทุนร้อยละ 18.53 เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 4.56 เงินลงทุนในพันธบัตร หุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ตั๋วสัญญาใช้เงิน หุ้นบริษัทสหประกันชีวิตฯ รวมร้อยละ 9.88 และเงินฝากสหกรณ์อื่นร้อยละ 4.09

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากทุนภายในของสหกรณ์ คือจากเงินรับฝาก ร้อยละ 39.08 จากการถือหุ้นร้อยละ 52.61 ทุนสำรองร้อยละ 3.59 ทุนสะสมและอื่นๆ ร้อยละ 0.66 รวมเป็นร้อยละ 95.94 เงินทุนส่วนใหญ่ให้สมาชิกกู้ร้อยละ 81.29 และลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ร้อยละ 18.53 ไม่มีการก่อหนี้ภายนอก สรุปได้ว่าสถานะทางการเงินของสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ขยายตัวขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 พอสมควร เนื่องจากลูกหนี้เงินให้สมาชิก กู้เพิ่มขึ้น หนี้สิน(ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก)เพิ่มขึ้น และทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในปี 2552 มีกำไรสุทธิ 10.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 1.39 ล้านบาท รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้สมาชิกกู้เพิ่มขึ้น จำนวน 2.30 ล้านบาท ส่วนรายได้อื่นลดลง จำนวน 0.12 ล้านบาท

รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเป็นดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสมาชิก เพิ่มขึ้น 0.62 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการบริหาร เพิ่มขึ้น 0.17 ล้านบาท

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก
(ปีการเงิน 2552)

หน่วย : ล้านบาท

สหกรณ์ออม ทรัพย์.....จำกัด	สถานะการเงิน			ผลการดำเนินงาน			จำนวน สมาชิก (คน)	จำนวน กรรมการ (คน)
	สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุน	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไรสุทธิ		
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	28,697.16 (100.00%)	17,717.98 (61.74%)	10,979.18 (38.26%)	1,336.22 (100.00%)	534.19 (39.98%)	802.03 (60.02%)	12,717	15
มหาวิทยาลัย มหิดล	29,587.11 (100.00%)	21,098.78 (71.31%)	8,488.33 (28.69%)	1,203.69 (100.00%)	632.96 (52.58%)	570.73 (47.42%)	24,221	15
พระจอมเกล้า ลาดกระบัง	506.66 (100.00%)	169.54 (33.46%)	337.12 (66.54%)	30.71 (100.00%)	7.53 (24.52%)	23.18 (75.48%)	1,745	15
มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์	294.52 (100.00%)	116.83 (39.67%)	177.69 (60.33%)	15.67 (100.00%)	5.46 (34.84%)	10.21 (65.16%)	864	11

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ทั้ง 2 แห่ง มีการบริหารเงิน
โดยการระดมเงินฝากจากสมาชิก ทำให้มีสัดส่วนหนี้สินมากกว่าทุน ซึ่งได้นำเงินฝากเหล่านี้ไป
ลงทุนในตราสารหนี้และสินทรัพย์อื่นเพื่อให้เกิดรายได้จากส่วนต่างเป็นผลกำไรเพิ่มขึ้น ส่วน
สหกรณ์ขนาดเล็ก 2 แห่งไม่เน้นการระดมเงินฝากและไม่ได้มีเป้าหมายในการลงทุน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่
และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 แห่ง

ตารางที่ 4.6 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 4 แห่ง (ปีการเงิน 2552)

หน่วย : ล้านบาท

สหกรณ์ออม ทรัพย์..... จำกัด	ทุน เรือนหุ้น		ทุนสำรอง		ทุนสะสม และอื่นๆ		เงินรับฝาก		เงินกู้ยืม		อื่นๆ		รวม
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	8,185	28 %	1,239	4 %	753	3 %	13,650	48 %	3,980	14 %	890	3 %	28,697
มหาวิทยาลัย มหิดล	6,551	22 %	749	3 %	618	2 %	18,367	62 %	2,350	8 %	952	3 %	29,587
พระจอมเกล้า ลาดกระบัง	290	57 %	18	4 %	6	1 %	167	33 %	-	-	26	5 %	507
มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต	155	53 %	11	3 %	2	1 %	115	39 %	-	-	12	4 %	295

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นได้ว่าแหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่
ทั้ง 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด มาจากเงินรับฝากจากสมาชิกมากเป็นอันดับ 1 โดยเงินรับฝากของ
สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ มีจำนวน 13,650 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48 ของเงินทุนทั้งหมด และเงิน
รับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดลฯ มีจำนวน 18,367 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62
ของเงินทุนทั้งหมด รองลงมาคือทุนเรือนหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 8,185
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28 ของเงินทุนทั้งหมด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดลฯ มีจำนวน
6,551 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22 ของเงินทุนทั้งหมด และอันดับที่ 3 คือ เงินกู้ยืมจากธนาคารต่างๆ
ซึ่งใช้หลักทรัพย์ พันธบัตรและหุ้นกู้ค้ำประกัน เป็นการกู้ยืมที่จ่ายดอกเบี้ยต่ำและนำไปลงทุนใน
หลักทรัพย์ที่ได้ผลตอบแทนสูงกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารจำนวน 3,980
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14 ของเงินทุนทั้งหมด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดลฯ ได้กู้ยืมเงิน
จากธนาคารจำนวน 2,350 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8 ของเงินทุนทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่ง
เงินทุนที่ไม่มีต้นทุนคือทุนสำรอง ทุนสะสมและอื่นๆ

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด นั้น แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากทุนเรือนหุ้น โดยสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบังฯ มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 290 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 57 ของเงินทุนทั้งหมด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ มีทุนเรือนหุ้นจำนวน 155 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53 ของเงินทุนทั้งหมด รองลงมาเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ทุนสำรอง ทุนสะสมและอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แหล่งที่นำเงินไปลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 4 แห่ง (ปีการเงิน 2552)

หน่วย : ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์..... จำกัด	เงินให้สมาชิกกู้		เงินให้สหกรณ์อื่นกู้		เงินลงทุน								อื่นๆ		รวม
	เงินฝาก	จำนวน	เงินฝาก	จำนวน	เงินสด/เงินฝากธนาคาร	ตราสารหนี้	ตราสารทุน	ฝากขอ/สหกรณ์อื่น	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3,356	12 %	8,482	29 %	609	2 %	14,922	52 %	519	2 %	511	2 %	298	1 %	28,697
มหาวิทยาลัยมหิดล	3,193	11 %	3,307	11 %	510	2 %	21,786	74 %	100	0 %	400	1 %	291	1 %	29,587
พระจอมเกล้าลาดกระบัง	417	82 %	-	-	62	12 %	25	5 %	2	1 %	-	-	1	0 %	507
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	239	81 %	-	-	13	5 %	9	3 %	20	7 %	12	4 %	1	0 %	294

จากตารางที่ 4.7 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ทั้ง 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ได้นำเงินทุนจากแหล่งต่างๆ ให้สมาชิกซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าของสหกรณ์ได้กู้ไปใช้ตามความจำเป็นอย่างเต็มที่ เงินทุนที่เหลือจากการให้สมาชิกจะนำไปลงทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์ ซึ่งจากตารางจะเห็นว่า สหกรณ์ทั้ง 2 แห่ง ได้นำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้มากเป็นอันดับ 1 สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ ลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 14,922 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของเงินทุนรวม สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดลฯ ลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 21,786 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74 ของเงินทุนรวม อันดับ 2 จะเป็นการให้สหกรณ์อื่นกู้ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ ให้สหกรณ์อื่นกู้จำนวน 8,482 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29 ของเงินทุนรวม สหกรณ์ออมทรัพย์

มหาวิทยาลัยมหิดลฯ ให้สหกรณ์อื่นกู้จำนวน 3,307 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11 ของเงินทุนรวม นอกจากนี้ยังนำเงินไปฝากธนาคาร ฝากสหกรณ์อื่น และลงทุนอื่นๆ ตามลำดับ

หลักการการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของเงินที่นำไปลงทุนระยะสั้นและระยะยาว

ตารางที่ 4.8 อัตราส่วนร้อยละของเงินที่สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำไปลงทุน

การลงทุน	เงินลงทุน	
	ระยะสั้น(%)	ระยะยาว(%)
ทุนเรือนหุ้น	-	100
ทุนสำรอง	-	100
ทุนสะสม	10	90
กำไรสุทธิ	100	-
เงินรับฝาก	20	80
เงินกู้ยืม	100	-

ทุนเรือนหุ้น มาจากการถือหุ้นของสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี ถือเป็นทุนระยะยาว สามารถนำไปลงทุนระยะยาวได้ทั้งหมด

ทุนสำรอง ถือเป็นทุนระยะยาว ซึ่งจัดสรรจากกำไรสุทธิ จะเพิ่มขึ้นทุกปี สามารถนำไปลงทุนระยะยาวได้ทั้งหมด

ทุนสะสม มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกปี และจะมีการใช้จ่ายในระหว่างปี ไม่เกิน 10% จึงสามารถนำเงินทุนสะสมนี้ไปลงทุนระยะสั้นได้ 10% และ 90% นำไปลงทุนระยะยาว

กำไรสุทธิ ถือเป็นทุนระยะสั้น เนื่องจากกำไรที่สะสมในแต่ละเดือน เมื่อสิ้นปีบัญชีก็จะจัดสรรกำไรสุทธิหมดในปีนั้น จึงสามารถนำไปลงทุนระยะสั้นได้ทั้งหมด

เงินรับฝาก มีทั้งเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ไม่เกิน 1 ปี โดยปกติแล้วจะถือเป็นทุนระยะสั้น แต่เนื่องจากที่ผ่านมา สมาชิกผู้ฝากมีการถอนเงินไปใช้ไม่มากนัก ยอดเงินฝากที่เคลื่อนไหว มีเพียง 20% จึงถือว่าเป็นทุนระยะสั้น 20% และทุนระยะยาว 80%

เงินกู้ยืม เป็นเงินกู้ระยะสั้น ไม่เกิน 3 เดือน จึงถือเป็นเงินลงทุนระยะสั้น สามารถนำไปลงทุนระยะสั้นได้ทั้งหมด

หลักเกณฑ์การลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด มีดังนี้

1. ลงทุนตามประเภทของหลักทรัพย์ เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่เกิน 50% ของสินทรัพย์รวม
2. ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐวิสาหกิจ ไม่เกิน 25% ของสินทรัพย์รวม
3. ลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน/เงินฝากประจำ ไม่เกิน 10% ของสินทรัพย์รวม
4. ลงทุนในหุ้นกู้ภาคเอกชนที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) A, AA และ AAA = 1-2% , 3-4% และ 5% ของมูลค่าที่ออกจำหน่าย และไม่เกิน 5% ของสินทรัพย์รวม
5. ลงทุนในตลาดรอง ครั้งละไม่เกิน 100 ล้านบาท

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด นั้น ดูจากตารางจะเห็นว่านำเงินทุนส่วนใหญ่ให้สมาชิก ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบังฯ ได้ให้สมาชิกกู้เงินจำนวน 417 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82 ของเงินทุนรวม สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ให้สมาชิกกู้จำนวน 239 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81 ของเงินทุนรวมที่เหลือจะนำไปฝากธนาคารและลงทุนในตราสารหนี้บ้างพอสมควร

การลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีความเสี่ยงน้อย ผลตอบแทนดี สามารถสร้างรายได้ให้สหกรณ์จำนวนมาก ทำให้มีกำไรในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินที่สูงและนำไปจัดสรรเป็นเงินปันผลและเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่สมาชิกอย่างน่าพอใจ อย่างไรก็ตามการลงทุนย่อมมีความเสี่ยง สหกรณ์ต่างๆสามารถลงทุนได้ตามที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด ซึ่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 62 ได้กำหนดไว้ว่าเงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

- (1) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (2) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (3) ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (4) ซื้อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (5) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(6) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(7) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด (ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง “ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2552 ” ฉบับล่าสุด ดูรายละเอียดจากภาคผนวก)

การลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีทางเลือกหลายทาง และทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจก็คือการลงทุนในตราสารหนี้ แต่ตราสารหนี้ต่างๆ ก็เชื่อว่าจะมีให้เลือกลงทุนได้ตามใจชอบ ช่วงจังหวะที่สหกรณ์มีเงินเหลือ อาจจะยังไม่มีตราสารหนี้ออกมาให้ลงทุน หรือมีออกมาแต่ไม่น่าสนใจ เนื่องจากผลตอบแทนน้อย มีความเสี่ยง ดังนั้นจึงน่าจะศึกษาว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์คืออะไร โดยวิเคราะห์ PEST Analysis ดังนี้

P = Political

E = Economic

S = Social

T = Technological

Political นโยบายของรัฐที่กำหนดขอบเขตการลงทุนของสหกรณ์ หากมองถึงข้อดีซึ่งช่วยป้องกันความเสี่ยงไม่ให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเกินไป เพราะอาจเกิดความเสียหายและมีผลกระทบถึงสมาชิกซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่หากมองอีกด้านหนึ่งก็อาจจะทำให้สหกรณ์เสียโอกาสในการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนที่ดี ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกสหกรณ์จะทำตามนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ บางสหกรณ์ก็พิจารณาในการลงทุนตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร เช่น การลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิ ซึ่งเป็นตราสารหนี้ที่มีความเสี่ยง หากผู้ออกตราสารหนี้เกิดล้มละลาย ผู้ถือหุ้นกู้ด้อยสิทธินี้ จะได้รับชำระหนี้หลังเจ้าหนี้รายอื่นๆ

Economic การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ หากเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อ อัตราค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อยๆ และดอกเบี้ยมีการปรับตัวสูงขึ้นกว่าปกติ ผู้ลงทุนเห็นว่าหลักทรัพย์ที่ออกขณะนั้นมีอัตราดอกเบี้ยสูงและคาดว่าต่อไปดอกเบี้ยจะลดลง ผู้ลงทุนจะซื้อหลักทรัพย์นั้น และถ้าหากเศรษฐกิจดีคาดว่าดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้นผู้ลงทุนจะชะลอการซื้อหลักทรัพย์เพื่อรอจังหวะลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า

Social ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน ระดับการศึกษา เพศ อายุ ทัศนคติของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจลงทุน บางคนไม่กล้าตัดสินใจลงทุน กลัว

ความเสี่ยง คนกลุ่มนี้จะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตรต่างๆ ถึงแม้จะได้ผลตอบแทนน้อยแต่มีความมั่นคงมากกว่า แต่บางคนกล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจลงทุนนอกเหนือจากหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น หุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ ที่ให้ผลตอบแทนมากกว่า ถึงแม้จะมีความเสี่ยงสูงกว่า แต่ทำให้สหกรณ์มีผลกำไรเพิ่มขึ้น

Technological ในปัจจุบัน Technology มีความสำคัญในการดำเนินงานของสหกรณ์ การติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตมีความสะดวก รวดเร็ว การค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต สะดวก รวดเร็ว และได้ความรู้มากมาย แต่อาจมีค่าใช้จ่ายสูงหากต้องการได้ข้อมูลเชิงลึกและเจาะจง เช่น ข้อมูลการวิเคราะห์ หรือคำนวณราคาตราสารหนี้ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ดำเนินการสัมภาษณ์กรรมการ อำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด จำนวน 21 คน สรุปข้อมูล ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 4 แห่ง

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลทั่วไปของกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 4 แห่ง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	61.90
หญิง	8	38.10
รวม	21	100.00
2. ตำแหน่ง		
ประธานกรรมการ	4	19.05
รองประธานกรรมการ	9	42.85
เหรัญญิก	4	19.05
เลขานุการ	4	19.05
รวม	21	100.00
3. อายุ		
20 – 30 ปี	-	-
31 – 40 ปี	1	4.76

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

41 – 50 ปี	5	23.81
51 – 60 ปี	7	33.33
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	8	38.10
รวม	21	100.00
4. การศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	-	-
อนุปริญญา	1	4.76
ปริญญาตรี	8	38.10
สูงกว่าปริญญาตรี	12	57.14
รวม	21	100.00
5. อาชีพ		
ข้าราชการ	6	28.58
พนักงานบริษัท	2	9.52
ข้าราชการบำนาญ	11	52.38
อาชีพอิสระ	2	9.52
รวม	21	100.00
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	1	4.76
20,001 – 30,000 บาท	1	4.76
30,001 - 40,000 บาท	8	38.10
40,001 – 50,000 บาท	7	33.33
50,001 บาทขึ้นไป	4	19.05
รวม	21	100.00
7. ประสบการณ์การตัดสินใจลงทุนในตราสารหนี้ให้สหกรณ์		
ต่ำกว่า 5 ปี	8	38.10
5 – 10 ปี	6	28.58
11 – 15 ปี	2	9.52
16 – 20 ปี	2	9.52
21 ปีขึ้นไป	3	14.28
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 4.9 จะเห็นว่ากรรมการอำนวยการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 และเป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 มีตำแหน่งประธานกรรมการ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 รองประธานกรรมการ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.85 เภรัญญิก 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 และเลขานุการ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมาอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 และอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76

ระดับการศึกษาจะเห็นได้ว่ากรรมการอำนวยการส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ถึง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือปริญญาตรี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และอนุปริญญา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 นับได้ว่ากรรมการบริหารระดับสูงของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานสหกรณ์

อาชีพของกรรมการอำนวยการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการบำนาญ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 รองลงมา เป็นข้าราชการ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.58 เป็นพนักงานบริษัท 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 และอาชีพอิสระ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30,001 - 40,000 บาทจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมา 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รายได้ 50,001 บาทขึ้นไป 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 รายได้ 20,001 – 30,000 บาทขึ้นไป 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และรายได้ ต่ำกว่า 20,000 บาท 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76

กรรมการอำนวยการมีประสบการณ์การลงทุนในตราสารหนี้ให้สหกรณ์ ต่ำกว่า 5 ปี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมา มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.58 มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28 มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 และมีประสบการณ์ 16 - 20 ปี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง จำนวน 21 คน เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ 12 คนและขนาดเล็ก 9 คน แสดงความคิดเห็นถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ โดยให้คะแนนปัจจัยที่เห็นว่ามีผลกระทบมาก = 3 , ปานกลาง = 2 และผลกระทบน้อย = 1 ซึ่งได้นำมาหาค่าเฉลี่ย สรุปข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการอำนวยการสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ปัจจัยต่างๆ	ค่าเฉลี่ย	
	สอ.ขนาดใหญ่	สอ.ขนาดเล็ก
1. ด้านการเงิน		
1.1 สภาพคล่องทางการเงิน	2.33	2.33
1.2 แหล่งเงินทุน	2.00	2.22
1.3 จำนวนเงินลงทุน	1.75	2.22
2. ด้านนโยบาย		
2.1 นโยบายของผู้บริหารสหกรณ์	2.42	2.22
2.2 นโยบายของหน่วยงานรัฐบาลที่กำกับดูแลสหกรณ์	2.17	2.00
2.3 นโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจของรัฐ	1.92	2.00
3. ด้านการลงทุน		
3.1 ประเภทของตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาล-รัฐวิสาหกิจ,หุ้นกู้)	1.83	2.00
3.2 อายุของตราสารหนี้	2.00	2.33
3.3 อัตราผลตอบแทน	2.08	2.67
3.4 ระยะเวลาจ่ายดอกเบี้ยต่อปี	1.75	2.44
3.5 อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้	2.50	2.67
3.6 ความเสี่ยงของตราสารหนี้	1.92	2.11
3.7 ภาวะตลาดตราสารหนี้	1.92	2.22
3.8 ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้	2.50	2.67
4. ด้านอื่นๆ		
4.1 เหตุการณ์การเมืองของประเทศไทย	2.33	2.33
4.2 ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ	2.33	2.33
4.3 ภาวะเศรษฐกิจโลก	2.17	2.33
4.4 กฎหมายสหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน	2.50	2.00

จากตารางที่ 4.10 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กแสดงความ คิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ เป็นค่าเฉลี่ย ในแต่ละปัจจัย ดังนี้

ด้านการเงิน

สหกรณ์ทั้ง 2 กลุ่ม ให้ความสำคัญต่อสภาพคล่องทางการเงินมากเป็นอันดับหนึ่งโดย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.33 แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ต้องบริหารสภาพคล่องให้มีเงินหมุนเวียนอย่าง สม่าเสมอจึงจะบริหารเงินทุนและเงินลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับแหล่งเงินทุนนั้น สหกรณ์ขนาดใหญ่ให้ความสำคัญรองลงมา มีค่าเฉลี่ย 2.00 เนื่องจากมีแหล่งเงินทุนจำนวนมากและ สามารถกู้ยืมจากภายนอกโดยมีต้นทุนต่ำ แต่สหกรณ์ขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคือ 2.22 เนื่องจาก แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่เป็นเงินทุนภายในคือทุนเรือนหุ้น เงินรับฝากจากสมาชิก ทุนสำรอง ทุน สะสมและอื่นๆ ไม่ต้องการหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกเพราะดอกเบี้ยสูง สำหรับจำนวนเงินลงทุน นั้น สหกรณ์ขนาดใหญ่มีแหล่งเงินทุนมากสามารถกระจายการลงทุนได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ มีผลกระทบใดๆ แต่สหกรณ์ขนาดเล็กนั้นต้องมีเงินเหลือจริงๆ จึงจะนำไปลงทุนแต่ก็ต้องสำรองเงิน ไว้เพื่อสมาชิกมาถอนเงินฝากด้วย

ด้านนโยบาย

สหกรณ์ขนาดใหญ่มีความเห็นว่านโยบายของผู้บริหารสำคัญที่สุดและมีผลกระทบต่ อการลงทุนในตราสารหนี้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.42 หากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการลงทุนใน ตราสารหนี้ กลัวความเสี่ยงไม่กล้าลงทุนทั้งที่มีเงินเหลือ ก็จะขาดโอกาสในการเพิ่มรายได้ให้กับ สหกรณ์และสหกรณ์ขนาดเล็กก็เช่นเดียวกันมีความเห็นว่านโยบายของผู้บริหารสำคัญที่สุดและมี ผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ ค่าเฉลี่ย 2.22 และเห็นว่าผู้บริหารยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการลงทุนในตราสารหนี้ จึงไม่กล้าตัดสินใจลงทุน โดยเห็นว่าเมื่อมีเงินเหลือน่าจะขยายวงเงินกู้ ให้แก่สมาชิก

สำหรับนโยบายของหน่วยงานรัฐบาลที่กำกับดูแลสหกรณ์นั้น สหกรณ์ขนาดใหญ่เห็น ว่ามีผลกระทบรองลงมา ค่าเฉลี่ย 2.17 เนื่องจากนโยบายในการลงทุนของหน่วยงานราชการยังไม่ ชัดเจน ส่วนนโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจของรัฐ มีผลกระทบน้อยกว่า ซึ่งสหกรณ์ขนาดเล็ก ก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน

ด้านการลงทุน

สหกรณ์ขนาดใหญ่เห็นว่าผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้และอันดับความ น่าเชื่อถือของตราสารหนี้ มีความสำคัญและมีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.50 สหกรณ์ขนาดเล็กก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกัน ค่าเฉลี่ย 2.67 และรองลงมาก็คืออัตรา ผลตอบแทนของตราสารหนี้ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้บริหาร สำหรับสหกรณ์ขนาดใหญ่

ค่าเฉลี่ย 2.08 เนื่องจากมีเงินทุนมากสามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ได้หลายประเภท โดยมีผลตอบแทนที่ดีที่สุด ณ ขณะนั้น แต่สหกรณ์ขนาดเล็กให้ความสำคัญกับอัตราผลตอบแทนมาก ค่าเฉลี่ย 2.67 เนื่องจากเงินทุนมีน้อยต้องเลือกหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน และปัจจัยอื่นๆ คือ อายุของตราสารหนี้ ระยะเวลาจ่ายดอกเบี้ยต่อปี ความเสี่ยงและภาวะตลาดตราสารหนี้ ก็มีผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนมากรองลงมา ในขณะที่สหกรณ์ขนาดใหญ่เห็นว่าปัจจัยอื่นๆ ที่กล่าวมา มีผลกระทบต่อการตัดสินใจลงทุนไม่มากนัก เพราะมีเงินทุนมากและมีโอกาสเลือกหลักทรัพย์ในการลงทุนได้มากกว่า

ด้านอื่นๆ

สหกรณ์ขนาดใหญ่มีความเห็นว่า กฎหมายสหกรณ์มีผลกระทบต่อการลงทุนมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 ตัวอย่าง เช่น ข้อกำหนดการลงทุนของสหกรณ์ที่กำหนดให้ลงทุนในหุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงในการลงทุนของสหกรณ์ แต่อาจทำให้สหกรณ์ที่มีเงินเหลือขาดโอกาสในการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนที่ดี สำหรับสหกรณ์ขนาดเล็กเห็นว่า มีผลกระทบเช่นกันแต่ไม่มาก เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีเงินมากจึงเลือกลงทุนที่ไม่มีความเสี่ยง นอกจากนี้ทั้งสหกรณ์ขนาดใหญ่และสหกรณ์ขนาดเล็กมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า เหตุการณ์การเมืองในประเทศซึ่งเกิดความปั่นป่วน วุ่นวายอยู่ในปัจจุบันและภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ผันผวน ทำให้มีการชะลอการลงทุนในสถานะที่มีความเสี่ยงและจะต้องสำรองเงินสำหรับสมาชิกเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน ส่วนภาวะเศรษฐกิจโลก สหกรณ์ขนาดใหญ่เห็นว่า มีผลกระทบน้อยกว่าภาวะเศรษฐกิจในประเทศเพราะไม่ใช่เรื่องใกล้ตัว

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด	หลักเกณฑ์การลงทุน		
	ทุนเรือนหุ้น	-	100
	ทุนสำรอง	-	100
	ทุนสะสม	10	90
	กำไรสุทธิ	100	-
	เงินรับฝาก	20	80
	เงินกู้ยืม	100	-
	พันธบัตรรัฐบาล	ไม่เกิน 50% ของสินทรัพย์รวม	
	พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	ไม่เกิน 25% ของสินทรัพย์รวม	
	ตัวสัญญาใช้เงิน / เงินฝาก ประจำ	ไม่เกิน 10% ของสินทรัพย์รวม	
	หุ้นกู้เอกชน	ไม่เกิน 5% ของสินทรัพย์รวม	
	ลงทุนในตลาดรอง	ครั้งละไม่เกิน 100 ล้านบาท	
	ลงทุนตามระเบียบ ข้อบังคับ และตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์		
	ลงทุนตามระเบียบ ข้อบังคับ และตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์		

จากตารางที่ 4.11 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด กำหนดหลักเกณฑ์การลงทุน โดยดูจากแหล่งที่มาของเงินทุน ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง เป็นเงินทุนระยะยาว จะนำไปลงทุนระยะยาวทั้งหมด 100% กำไรสุทธิ เงินกู้ยืม เป็นเงินทุนระยะสั้นจะนำไปลงทุนระยะสั้นทั้งหมด 100% ทุนสะสมมีการหมุนเวียนใช้ระหว่างปี ประมาณ 10% นำไปลงทุนระยะสั้น ส่วนที่เหลืออีก 90% นำไปลงทุนระยะยาว เงินรับฝาก สมาชิกถอนเงินไปใช้ไม่มากนัก ยอดเงินฝากเคลื่อนไหวเพียง 20% นำไปลงทุนระยะสั้น ส่วนที่เหลืออีก 80% นำไปลงทุนระยะยาว

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด กำหนดหลักเกณฑ์การลงทุนของหลักทรัพย์ต่างๆ คิดเป็นร้อยละของสินทรัพย์รวม คือลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ไม่เกินร้อยละ 50 พันธบัตรรัฐวิสาหกิจไม่เกินร้อยละ 25 ตัวสัญญาใช้เงิน/เงินฝากประจำไม่เกินร้อยละ 10 หุ้นกู้เอกชนไม่เกินร้อยละ 5 ลงทุนในตลาดรองครั้งละไม่เกิน 100 ล้านบาท

ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด มีหลักเกณฑ์การลงทุนเหมือนกันคือ ลงทุนตามระเบียบ ข้อบังคับ และตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบการลงทุนในตราสารหนี้ประเภทต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก (ปีการเงิน 2552)

หน่วย : ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์จำกัด	ลงทุน ตราสารหนี้	ประเภทตราสารหนี้			
		พันธบัตร รัฐบาล	พันธบัตร รัฐวิสาหกิจ	หุ้นกู้	ตัวสัญญาใช้เงิน
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	14,922 (100.00%)	3,533 (23.68%)	357 (2.39%)	10,831 (72.58%)	201 (1.35%)
มหาวิทยาลัย มหิดล	21,786 (100.00%)	5,784 (26.55%)	1,101 (5.05%)	14,501 (66.56%)	400 (1.84%)
พระจอมเกล้า ลาดกระบัง	25 (100.00%)	-	-	-	25 (100.00%)
มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต	9 (100.00%)	4 (44.44%)	-	-	5 (55.56%)

จากตารางที่ 4.12 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ทั้ง 2 แห่งจะลงทุนในหุ้นกู้มากเป็นอันดับ 1 รองลงมาลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และตัวสัญญาใช้เงินตามลำดับ ส่วนสหกรณ์ขนาดเล็ก 2 แห่ง จะลงทุนในตัวสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์เป็นหลัก และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้มีการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลด้วยซึ่งเห็นว่ามีคามมั่นคงสูงและความเสี่ยงต่ำ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1 ปัญหาในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

1) ด้านการเงิน

- สหกรณ์ขนาดเล็กปริมาณเงินน้อยถ้านำเงินไปลงทุนกลัวจะขาดสภาพคล่อง
- ขาดแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ เนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

2) ด้านนโยบาย

นโยบายผู้บริหาร

- นโยบายการลงทุนไม่ชัดเจน ไม่มีแผนในการลงทุน
- ผู้บริหารไม่เข้าใจด้านการลงทุนในตราสารหนี้และเห็นว่าควรขยายวงเงินกู้แก่สมาชิกดีกว่า ได้ดอกเบี้ยสูงกว่า

นโยบายของหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลสหกรณ์

- นโยบายด้านการลงทุนไม่ชัดเจน
- เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถให้คำแนะนำในการลงทุนในตราสารหนี้ที่เหมาะสมแก่สหกรณ์

3) ด้านการลงทุน

- ระยะเวลาในการออกตราสารหนี้ไม่สม่ำเสมอ ไม่สอดคล้องกับเงินทุน
- อัตราผลตอบแทนต่ำและระยะเวลาครบกำหนดนานเกินไป
- ตราสารหนี้บางรายการไม่มีสภาพคล่องที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ตามต้องการ

4) ด้านอื่นๆ

- กรรมการและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนในตราสารหนี้

3.2 ข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

1) ด้านการเงิน

- ควรคำนึงถึงการสำรองสภาพคล่องเพื่อรองรับการถอนเงินของสมาชิกอย่างน้อยร้อยละ 30 ของเงินทุน
- ควรหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีผลตอบแทนที่เหมาะสม และมีกำไรจากส่วนต่าง
- ระดมทุนจากเงินฝากให้มากกว่าการเพิ่มขึ้นของหุ้น
- ต้องมีการวางแผนให้สอดคล้องระหว่างเงินทุนที่ได้มาและเงินทุนที่ใช้ไป
- จัดสัดส่วนเงินลงทุนให้กระจายในหลักทรัพย์หลายประเภท

2) ด้านนโยบาย

นโยบายผู้บริหาร

- วางกรอบการลงทุนให้ชัดเจน แน่นนอน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- หลักทรัพย์ที่ลงทุนควรมีทั้งระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว และมีวันครบกำหนดที่เหลื่อมระยะเวลากันเป็นระยะๆ เพื่อบริหารสภาพคล่องให้มีเงินหมุนเวียนตลอดเวลา
- ลงทุนตามกรอบที่กฎหมายกำหนด
- ผู้บริหารควรศึกษาด้านการลงทุนในตราสารหนี้เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในการลงทุน
- กำหนดกรอบการลงทุนและมอบอำนาจให้ฝ่ายจัดการสามารถพิจารณาลงทุนได้เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

นโยบายของหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลสหกรณ์

- ควรระบุประเภทตราสารหนี้ที่สามารถลงทุนได้ให้ชัดเจน
- ควรแก้ไขกฎหมายให้มีความยืดหยุ่นและเปิดช่องทางในการลงทุนตราสารหนี้ให้มากขึ้น
- ควรมีหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการลงทุนของสหกรณ์โดยเฉพาะ

3) ด้านการลงทุน

- ควรลงทุนตามที่กฎหมายกำหนดให้ลงทุนได้
- ควรกระจายการลงทุนในตราสารหนี้ชนิดต่างๆ ให้หลากหลายเพื่อลดความเสี่ยง
- ควรเลือกลงทุนในตราสารหนี้ที่สถาบันผู้ออกตราสารหนี้มีความมั่นคงน่าเชื่อถือ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือหุ้นกู้ที่มีพื้นฐานดี บริษัทผู้ออกหุ้นกู้มีผลประกอบการดี ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ
- ควรลงทุนในตราสารหนี้ที่อยู่ในความต้องการของตลาด เพื่อสามารถนำไปขายได้เมื่อต้องการเงินสดมาใช้จ่ายหรือลงทุนต่อในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า
- ควรลงทุนในตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ A- ขึ้นไป เพราะมีความเสี่ยงต่ำ

4) ด้านอื่นๆ

- ในสถานะที่เศรษฐกิจดี อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้น ควรชะลอการลงทุนเพื่อรอจังหวะการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า
- ควรพัฒนากรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้มีความรู้ด้านการลงทุนให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์กรรมการอำนวยการของสหกรณ์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง

1. สรุปผล

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการอำนวยการ คือ ประธานกรรมการ รองประธาน เภรัณูญิก และ เลขานุการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหนังสือรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่ง เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติต่างๆ เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เป็นต้น

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

จากข้อมูลผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด แสดงให้เห็นความเจริญก้าวหน้าของกิจการดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด มีสินทรัพย์เมื่อสิ้นปี 2552 จำนวน 28,697.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 3,029.66 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากการลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น โดยมีแหล่งเงินทุนภายในที่เพิ่มขึ้นเช่นกันคือเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และมีกำไรสุทธิ จำนวน 802.03 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด มีสินทรัพย์เมื่อสิ้นปี 2552 จำนวน 29,587.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 7,648.96 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากการลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น โดยมีแหล่งเงินทุนภายในที่เพิ่มขึ้นเช่นกันคือเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และมีกำไรสุทธิ จำนวน 570.73 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด มีสินทรัพย์เมื่อสิ้นปี 2552 จำนวน 506.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 65.86 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินให้สมาชิกกู้เพิ่มขึ้น โดยมีแหล่งเงินทุนภายในที่เพิ่มขึ้นคือเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และมีกำไรสุทธิ จำนวน 23.18 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด มีสินทรัพย์เมื่อสิ้นปี 2552 จำนวน 294.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 61.74 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจากเงินให้สมาชิกกู้เพิ่มขึ้น โดยมีแหล่งเงินทุนภายในที่เพิ่มขึ้นคือเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และมีกำไรสุทธิ จำนวน 10.21 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ทั้ง 2 แห่ง เห็นได้ว่าสหกรณ์นำเงินทุนไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ต่างๆ เป็นต้น โดยในปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด มียอดเงินลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 14,922 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของสินทรัพย์รวม และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด มียอดเงินลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 21,786 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74 ของสินทรัพย์รวม สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์

ขนาดเล็กทั้ง 2 แห่ง นั้น จะนำเงินทุนไปให้สมาชิกกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ และลงทุนในตราสารหนี้บ้างเล็กน้อย โดยสหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด มียอดเงินลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5 ของสินทรัพย์รวม และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด มียอดเงินลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3 ของสินทรัพย์รวม

1.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์กรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด จำนวน 21 คน ได้แสดงความคิดเห็นถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนี้

ด้านการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มีสภาพคล่องทางการเงินเพียงพอในการบริหารเงินทุนและเงินลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแหล่งเงินทุนจำนวนมากและสามารถกู้ยืมเงินจากภายนอกได้โดยมีต้นทุนต่ำ การนำเงินไปลงทุนก็สามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ได้หลายประเภทตามความเหมาะสม แต่สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กมีเงินทุนน้อย ขาดแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ เพราะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และต้องสำรองเงินไว้สำหรับสมาชิกมาถอนในกรณีฉุกเฉินด้วย จึงไม่ค่อยมีการนำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้

ด้านนโยบาย

สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่งมีความเห็นว่า นโยบายผู้บริหารมีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้อย่างมาก หากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการลงทุนในตราสารหนี้แล้ว ก็จะไม่กล้าตัดสินใจในการลงทุน ทำให้ขาดโอกาสในการหารายได้ของสหกรณ์ และสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก ไม่ค่อยสนใจในการลงทุนในตราสารหนี้ โดยเห็นว่าน่าจะนำเงินไปขยายวงเงินกู้แก่สมาชิกจะดีกว่า สำหรับผลกระทบจากนโยบายของหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากนโยบายด้านการลงทุนไม่ชัดเจน ทำให้ขาดโอกาสในการลงทุนในตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนที่ดี

ด้านการลงทุน

สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 4 แห่งมีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจลงทุนในตราสารหนี้มากที่สุดคือ ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้และอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ สำหรับอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่เห็นว่า

ผลกระทบต่อการค้าสินใจมากในอันดับรองลงมา เพราะมีเงินทุนมากสามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ได้หลายประเภทโดยมีผลตอบแทนที่ดีที่สุด ณ เวลานั้น แต่สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กเห็นว่าอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้มีความสำคัญมากเนื่องจากมีเงินทุนน้อย ต้องเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน ส่วนปัจจัยอื่นๆ คืออายุตราสารหนี้ ระยะเวลาจ่ายดอกเบี้ย ความเสี่ยงและภาวะตลาดตราสารหนี้ มีผลกระทบต่อการค้าสินใจลงทุนไม่มากนัก

ด้านอื่นๆ

สหกรณ์ขนาดใหญ่มีความเห็นว่า กฎหมายสหกรณ์มีผลกระทบต่อการลงทุนมาก ตัวอย่าง เช่น ข้อกำหนดการลงทุนของสหกรณ์ที่กำหนดให้ลงทุนในหุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงในการลงทุนของสหกรณ์ แต่อาจทำให้สหกรณ์ที่มีเงินเหลือขาดโอกาสในการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนที่ดี สำหรับสหกรณ์ขนาดเล็กเห็นว่า มีผลกระทบเช่นกันแต่ไม่มากเนื่องจากสหกรณ์ไม่มีเงินมากจึงเลือกลงทุนที่ไม่มีความเสี่ยง นอกจากนี้ทั้งสหกรณ์ขนาดใหญ่และสหกรณ์ขนาดเล็กมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า เหตุการณ์การเมืองในประเทศซึ่งเกิดความปั่นป่วนวุ่นวายอยู่ในปัจจุบัน และภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ผันผวน ทำให้มีการชะลอการลงทุนในสภาวะที่มีความเสี่ยงและจะต้องสำรองเงินสำหรับสมาชิกเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน ส่วนภาวะเศรษฐกิจโลก สหกรณ์ขนาดใหญ่เห็นว่าผลกระทบน้อยกว่าภาวะเศรษฐกิจในประเทศเพราะไม่ใช่เรื่องใกล้ตัว

1.3.3 ข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

ด้านการเงิน

- ควรคำนึงถึงการสำรองสภาพคล่องเพื่อรองรับการถอนเงินของสมาชิก
- ควรหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีผลตอบแทนที่เหมาะสม และมีกำไรจากส่วนต่าง
- ระดมทุนจากเงินฝากให้มากกว่าการเพิ่มขึ้นของหุ้น
- ต้องมีการวางแผนให้สอดคล้องระหว่างเงินทุนที่ได้มาและเงินทุนที่ใช้ไป
- จัดสัดส่วนเงินลงทุนให้กระจายในหลักทรัพย์หลายประเภท

ด้านนโยบาย

นโยบายผู้บริหาร

- วางกรอบการลงทุนให้ชัดเจน แน่นนอน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- หลักทรัพย์ที่ลงทุนควรมีทั้งระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว และมีวันครบกำหนดที่เหลื่อมระยะเวลากันเป็นระยะๆ เพื่อบริหารสภาพคล่องให้มีเงินหมุนเวียนตลอดเวลา
- ลงทุนตามกรอบที่กฎหมายกำหนด
- ผู้บริหารควรศึกษาด้านการลงทุนในตราสารหนี้เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในการลงทุน
- กำหนดกรอบการลงทุนและมอบอำนาจให้ฝ่ายจัดการสามารถพิจารณาลงทุนได้เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

นโยบายของหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลสหกรณ์

- ควรระบุประเภทตราสารหนี้ที่สามารถลงทุนได้ให้ชัดเจน
- ควรแก้ไขกฎหมายให้มีความยืดหยุ่นและเปิดช่องทางในการลงทุนตราสารหนี้ให้มากขึ้น
- ควรมีหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการลงทุนของสหกรณ์โดยเฉพาะ

ด้านการลงทุน

- ควรลงทุนตามที่กฎหมายกำหนดให้ลงทุนได้
- ควรกระจายการลงทุนในตราสารหนี้ชนิดต่างๆ ให้หลากหลายเพื่อลดความเสี่ยง
- ควรเลือกลงทุนในตราสารหนี้ที่สถาบันผู้ออกตราสารหนี้มีความมั่นคงน่าเชื่อถือ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หรือหุ้นกู้ที่มีพื้นฐานดี บริษัทผู้ออกหุ้นกู้มีผลประกอบการดี ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือ
- ควรลงทุนในตราสารหนี้ที่อยู่ในความต้องการของตลาด เพื่อสามารถนำไปขายได้เมื่อต้องการเงินสดมาใช้จ่ายหรือลงทุนต่อในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า
- ควรลงทุนในตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ A- ขึ้นไปเพราะมีความเสี่ยงต่ำ

ด้านอื่นๆ

- ในสถานะที่เศรษฐกิจดี อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้น ควรชะลอการลงทุนเพื่อรอจังหวะการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า
- ควรพัฒนากรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้มีความรู้ด้านการลงทุนให้มากขึ้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนสหกรณ์วันที่ 13 มกราคม 2504 เมื่อสิ้นปีแรก มีสมาชิก 340 คน มีทุนเรือนหุ้น 117,390.00 บาท มีเงินรับฝาก 507,062.06 บาท มีเงินให้สมาชิกกู้ 643,605.00 บาท มีกำไรสุทธิ 20,839.30 บาท การดำเนินงานในช่วงแรก สหกรณ์จะให้สมาชิกออมเงินโดยการถือหุ้น การฝากเงิน และนำเงินนั้นให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนจำเป็นต้องใช้เงินได้กู้เงินไปใช้ โดยคิดดอกเบี้ยไม่มากนัก เมื่อสิ้นปีมีกำไรก็นำมาจัดสรรเป็นเงินปันผลสำหรับผู้ถือหุ้น และเป็นเงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยสำหรับสมาชิกที่กู้เงิน

ต่อมาการดำเนินงานเจริญก้าวหน้ามีเงินเหลือ ผู้บริหารเห็นว่าการฝากเงินกับธนาคารได้ดอกเบี้ยน้อยไป จึงเริ่มลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลไม่ได้ออกจำหน่ายพันธบัตรบ่อยนัก สหกรณ์จึงเปิดบริการเงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์ คิดดอกเบี้ยน้อยกว่าธนาคาร เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ที่ขาดแคลนเงินทุนและเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจด้วย

เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 28,697 ล้านบาท เป็นเงินให้สมาชิกกู้ 3,356 ล้านบาท เงินให้สหกรณ์อื่นกู้ 8,482 ล้านบาท เงินสด/เงินฝากธนาคาร 609 ล้านบาท ลงทุนในตราสารหนี้ 14,922 ล้านบาท ลงทุนในตราสารทุน 519 ล้านบาท ฝากสหกรณ์อื่น 511 ล้านบาท และสินทรัพย์อื่นอีก 298 ล้านบาท จะเห็นว่าสหกรณ์ลงทุนในตราสารหนี้จำนวนมากเป็นเงิน 14,922 ล้านบาท คิดเป็น 52% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงทุนไว้ตามตารางที่ 4.8 ในบทที่ 4

ตารางที่ 4.8 อัตราส่วนร้อยละของเงินที่สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาฯ นำไปลงทุน

การลงทุน	เงินลงทุน	
	ระยะสั้น(%)	ระยะยาว(%)
ทุนเรือนหุ้น	-	100
ทุนสำรอง	-	100
ทุนสะสม	10	90
กำไรสุทธิ	100	-
เงินรับฝาก	20	80
เงินกู้ยืม	100	-

ทุนเรือนหุ้น มาจากการถือหุ้นของสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี ถือเป็นทุนระยะยาว สามารถนำไปลงทุนระยะยาวได้ทั้งหมด

ทุนสำรอง ถือเป็นทุนระยะยาว ซึ่งจัดสรรจากกำไรสุทธิ จะเพิ่มขึ้นทุกปี สามารถนำไปลงทุนระยะยาวได้ทั้งหมด

ทุนสะสม มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกปี และจะมีการใช้จ่ายในระหว่างปี ไม่เกิน 10% จึงสามารถนำเงินทุนสะสมนี้ไปลงทุนระยะสั้นได้ 10% และ 90% นำไปลงทุนระยะยาว

กำไรสุทธิ ถือเป็นทุนระยะสั้น เนื่องจากกำไรที่สะสมในแต่ละเดือน เมื่อสิ้นปีบัญชีก็จะจัดสรรกำไรสุทธิหมดในปีนั้น จึงสามารถนำไปลงทุนระยะสั้นได้ทั้งหมด

เงินรับฝาก มีทั้งเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ไม่เกิน 1 ปี โดยปกติแล้วจะถือเป็นทุนระยะสั้น แต่เนื่องจากที่ผ่านมา สมาชิกผู้ฝากมีการถอนเงินไปใช้ไม่มากนัก ยอดเงินฝากที่เคลื่อนไหว มีเพียง 20% จึงถือว่าเป็นทุนระยะสั้น 20% และทุนระยะยาว 80%

เงินกู้ยืม เป็นเงินกู้ระยะสั้น ไม่เกิน 3 เดือน จึงถือเป็นเงินทุนระยะสั้น สามารถนำไปลงทุนระยะสั้นได้ทั้งหมด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนสหกรณ์เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2515 การดำเนินงานในช่วงแรก ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้จัดการบริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด นำเงินมาฝากจำนวน 2 ล้านบาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย ซึ่งได้นำเงินนั้นมาเป็นทุนดำเนินงาน และให้สมาชิกกู้ยืม เมื่อกิจการเจริญก้าวหน้ามีเงินเหลือได้นำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้ และให้สหกรณ์อื่นกู้ยืม

เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดลฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 29,587 ล้านบาท เป็นเงินให้สมาชิกกู้ 3,193 ล้านบาท เงินให้สหกรณ์อื่นกู้ 3,307 ล้านบาท เงินสด/เงินฝากธนาคาร 510 ล้านบาท ลงทุนในตราสารหนี้ 21,786 ล้านบาท ลงทุนในตราสารทุน 100 ล้านบาท ฝากชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด 400 ล้านบาท และสินทรัพย์อื่นอีก 291 ล้านบาท จะเห็นว่าสหกรณ์ลงทุนในตราสารหนี้จำนวนมากเป็นเงิน 21,786 ล้านบาท คิดเป็น 74% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งในการลงทุนของสหกรณ์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงทุนไว้ ดังนี้

1. ลงทุนตามประเภทของหลักทรัพย์ เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่เกิน 50% ของสินทรัพย์รวม
2. ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐวิสาหกิจ ไม่เกิน 25% ของสินทรัพย์รวม
3. ลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน/เงินฝากประจำ ไม่เกิน 10% ของสินทรัพย์รวม
4. ลงทุนในหุ้นกู้ภาคเอกชนที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) A, AA และ AAA = 1-2%, 3-4% และ 5% ของมูลค่าที่ออกจำหน่าย และไม่เกิน 5% ของสินทรัพย์รวม
5. ลงทุนในตลาดรอง ครั้งละไม่เกิน 100 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียน สหกรณ์เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2525 แรกเริ่มก่อตั้งสหกรณ์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นประธานกรรมการดำเนินการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นๆ ถูกขอร้องให้มาช่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน การดำเนินการของสหกรณ์ มีการรับเงินค่าหุ้น รับเงินฝาก และให้กู้แก่สมาชิก ถ้าเงินฝากน้อยผู้กู้ก็ต้องรอคิว การจ่ายเงินปันผล หากไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายปันผลก็จะหยุดการให้กู้ 2 เดือน เพื่อเตรียมเงินไว้จ่ายปันผล

การกู้เงินจากภายนอกเพื่อบริการสมาชิก เดิมจะกู้จากกลุ่มสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าด้วยกัน คือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งมีเงินมาก และอีกสถาบันคือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

การบริหารงานส่วนใหญ่ผู้บริหารมอบอำนาจให้ผู้จัดการคือ นายชนน ศรีศักดิ์ชัยสมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่างๆ และเสนอบอร์ดใหญ่ นายชนน ศรี เป็นอาจารย์ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์ด้วยจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 8 ปีแล้ว

เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบังฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 507 ล้านบาท เป็นเงินให้สมาชิกกู้ 417 ล้านบาท เงินสด/เงินฝากธนาคาร 62 ล้านบาท ลงทุนในตรา

สารหนี้ 25 ล้านบาท ลงทุนในตราสารทุน 2 ล้านบาท และสินทรัพย์อื่นอีก 1 ล้านบาท จะเห็นว่า สหกรณ์ลงทุนในตราสารหนี้เพียง 25 ล้านบาท คิดเป็น 5% ของสินทรัพย์รวม เงินทุนส่วนใหญ่ นำไปให้สมาชิกกู้ จำนวน 417 ล้านบาท คิดเป็น 82% ของสินทรัพย์รวม รองลงมาเป็นเงินสด/เงินฝากธนาคาร 62 ล้านบาท คิดเป็น 12% ของสินทรัพย์รวม ในการลงทุนของสหกรณ์มีหลักการ การลงทุนตามระเบียบ ข้อบังคับ และตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการลงทุนมากนัก เพราะเห็นว่ามีความเสี่ยงและต้องการขยายวงเงินกู้ให้สมาชิกมากกว่า

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียน สหกรณ์เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2529 หลังการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2529 แล้ว สหกรณ์ได้เปิดสำนักงานเพื่อดำเนินการในวันที่ 28 เมษายน 2529 โดยแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากทุนเรือนหุ้นและเงินฝาก ซึ่ง อธิการบดี อาจารย์ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ อาจารย์ ดร.เลิศลักษณ์ ส.บุรุษพัฒน์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร อาจารย์เจ็ด โฉม สุทธิพิทักษ์ รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน ได้เปิดบัญชีเงินฝากจำนวนหนึ่งเป็นปฐมฤกษ์ ทำให้สหกรณ์สามารถเปิดบริการเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินให้แก่สมาชิกได้ ภายในหนึ่งเดือนหลังจากเปิดทำการ

เมื่อสิ้นปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 294 ล้านบาท เป็นเงินให้สมาชิกกู้ 239 ล้านบาท เงินสด/เงินฝากธนาคาร 13 ล้านบาท ลงทุนในตราสารหนี้ 9 ล้านบาท ลงทุนในตราสารทุน 20 ล้านบาท ฝากขุมนุสสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด 12 ล้านบาท และสินทรัพย์อื่นอีก 1 ล้านบาท จะเห็นว่าสหกรณ์ลงทุนในตราสารหนี้เพียง 9 ล้านบาท คิดเป็น 3% ของสินทรัพย์รวม เงินทุนส่วนใหญ่นำไปให้สมาชิกกู้ จำนวน 239 ล้านบาท คิดเป็น 81% ของสินทรัพย์รวม รองลงมาคือลงทุนในหุ้นของขุมนุสสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ จำนวน 20 ล้านบาท คิดเป็น 7% ของสินทรัพย์รวม ในการลงทุนของสหกรณ์มีหลักการ การลงทุนตามระเบียบ ข้อบังคับ และตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการลงทุน เพราะเห็นว่ามีความเสี่ยงและยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการลงทุนตราสารหนี้ อีกทั้งเงินไม่ได้มีเหลือจำนวนมาก ต้องสำรองไว้ให้สมาชิกถอนเงินหรือกู้เงินเมื่อมีความจำเป็น

จากสภาพโดยทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่ว่าขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กก็จำเป็นต้องมีการลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้และสินทรัพย์ให้แก่สหกรณ์เช่นเดียวกัน

สวัสดิ์ แสงบางปลา (2552 : 144-145) ได้กล่าวถึงเทคนิคการลงทุนอย่างฉลาดว่า เมื่อรู้ว่าเงินก้อนใดของสหกรณ์ควรนำไปลงทุนระยะยาวหรือลงทุนระยะสั้นๆ แล้ว ก็ไม่ใช่ว่าสหกรณ์จะนำเงินนั้นไปลงทุนได้ทันที แต่ต้องพิจารณาหา ‘แหล่งลงทุนที่มีคุณค่า’ หรือแหล่งลงทุนที่ผ่านการ

พิจารณาและประเมินสถานการณ์จนแน่ใจว่ามีความเสี่ยงต่ำ ปลอดภัยสูง แต่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าง่อน ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ที่จะหาได้ในทันทีที่มีเงิน แต่เป็นเรื่องของจังหวะเวลา บ่อยครั้งที่สหกรณ์มีแหล่งลงทุนที่ดี แต่กลับไม่มีเงินลงทุน หรือบางทีก็มีเงินพร้อมลงทุน แต่ไม่มีแหล่งลงทุนที่ดีพอ ก็จะต้องรอต่อไป

โดยการรอนั้นก็ไม่ใช่ทิ้งเงินให้รอไปเฉยๆ อย่างเปล่าประโยชน์ แต่ผู้บริหารสหกรณ์ที่ดีควรรู้จักคิดพลิกแพลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ถ้าแหล่งลงทุนระยะยาวยังหาที่เหมาะสมไม่ได้ ก็อาจจะนำเงินส่วนนั้นไปลงทุนระยะสั้นๆ ไว้ก่อนสักระยะหนึ่ง หรืออาจจะหาแหล่งลงทุนที่ดีที่สุดในขณะนั้นลงทุนไปก่อน แต่ระหว่างนั้นก็ต้องมองหาแหล่งลงทุนที่ดีและมีคุณค่าเพื่อนำเงินทุนดังกล่าวไปลงทุนได้ในที่ที่อยู่ถูกที่ถูกทาง และมีสัดส่วนที่เหมาะสม อย่าปล่อยให้เงินทุนระยะยาวไปอยู่ในแหล่งลงทุนระยะสั้นนานเกินไป หรืออย่าใช้เงินทุนระยะสั้นไปกับการลงทุนระยะยาว เพราะแทนที่จะได้กำไร อาจกลายเป็นว่าสหกรณ์เสียประโยชน์ หรือโอกาสที่จะได้กำไรที่ดีกว่าไป

ฉะนั้น การลงทุนบางครั้งอยู่ที่จังหวะ อย่าใจร้อน ในขณะเดียวกันก็อย่าใจเย็น ผู้บริหารสหกรณ์จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล และเสาะหาแหล่งการลงทุนรูปแบบใหม่ๆ ที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าง่าย ได้ความเสี่งต่ำ ความปลอดภัยสูง และเป็นไปตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ด้วย

2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์กรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ จำนวน 12 คน และขนาดเล็ก 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง สรุปผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของกรรมการอำนวยการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ โดยให้คะแนนปัจจัยที่มีผลกระทบมาก = 3 , ปานกลาง = 2 , และผลกระทบน้อย = 1 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ผลปรากฏว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ให้ความสำคัญมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 2.50% ในด้านการลงทุนคือ อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้ และในด้านอื่นๆ คือกฎหมายสหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน ส่วนสหกรณ์ขนาดเล็กก็ให้ความสำคัญมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 2.67% ในด้านการลงทุนคือ อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้ และอัตราผลตอบแทน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเหมือนกันและให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้ และ ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้

การจัดอันดับเครดิต (Credit Rating) : www.bex.or.th (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553)

การจัดอันดับเครดิต เป็นการวัดความน่าเชื่อถือทางการเงินของผู้เป็นลูกหนี้ โดยอาศัย การวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงทั้งด้านภาพรวมอุตสาหกรรม ธุรกิจของบริษัท และสถานภาพทางการเงินของบริษัทผู้ออกตราสารหนี้ ปัจจัยความเสี่ยงดังที่ได้กล่าวมานั้น จะถูกประเมิน โดยใช้การ วิเคราะห์ทางทฤษฎีประกอบกับการให้ความเห็นส่วนหนึ่งของผู้ทำการวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามแม้ จะมีการให้ความเห็นส่วนบุคคล แต่ความเห็นเหล่านั้นจะมีพื้นฐานมาจากบทสรุปผลการวิเคราะห์ ทางทฤษฎีที่ใช้ประเมินความเสี่ยง ด้านต่างๆ มาประกอบกัน

นักวิเคราะห์อันดับเครดิต ต้องมีพื้นฐานความรู้พอเพียง เช่น บริหารธุรกิจ การบัญชี การเงิน เศรษฐศาสตร์ และต้องมีการสร้างสมประสบการณ์ในเชิงการวิเคราะห์พอสมควรที่จะ เปรียบเทียบความเสี่ยงของธุรกิจต่างๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน ในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถ เปรียบเทียบระดับความเสี่ยงของบริษัทในอุตสาหกรรมต่างประเภทได้อีกด้วย เนื่องจากในตลาด ตราสารหนี้ที่นักลงทุนเข้ามาลงทุนนั้นจะมีตราสารหนี้หลายประเภท หลายอุตสาหกรรม ที่ต้องใช้ รายละเอียดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญของการทำงานของนักวิเคราะห์อันดับ เครดิต คือความโปร่งใส และ ไม่มีอคติส่วนตัว หรือมีผลประโยชน์ใดๆ ในบริษัทที่เข้ามาทำการจัด อันดับเครดิต เมื่อนักวิเคราะห์อันดับเครดิตสรุปผลการให้อันดับเครดิตตามลำดับขั้นแล้ว นักลงทุน จะทราบได้ว่า บริษัทที่ได้อันดับสูงสุด เช่น “AAA” จะมีความเสี่ยงต่ำสุด ขณะที่อันดับเครดิต รองลงมาจะมีความเสี่ยงสูงขึ้นตามลำดับ

นักวิเคราะห์อันดับเครดิตจะขอข้อมูลเชิงลึกจากบริษัทผู้ออกตราสารหนี้ที่ต้องการจัด อันดับเครดิต ทั้งในส่วนการผลิต การตลาด การขาย การแข่งขัน รวมทั้งข้อมูลทางการเงินอัน เกี่ยวเนื่องถึงรายละเอียดแหล่งเงินทุน เงินกู้ยืม ตารางการชำระหนี้ การนำเงินไปใช้ในการ ดำเนินงาน การบริหารงานภายใน กลยุทธ์ในการบริหาร รวมทั้งต้องใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่ผ่าน การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชีที่เป็นที่รับรองของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นหลักในการวิเคราะห์ อันจะนำไปสู่การประเมินผลทั้งในเชิงคุณภาพ เช่น ประสิทธิภาพของนโยบายการบริหารงาน และในเชิงปริมาณ เช่น การวิเคราะห์ อัตราส่วนทาง การเงิน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการทำกำไร การบริหารสภาพคล่อง โครงสร้างเงินทุน เป็นต้น อัตราส่วนทางการเงินเหล่านี้ต้องนำมาใช้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลประกอบการทางการเงินของผู้ประกอบการรายอื่นในอุตสาหกรรม ด้วย

นอกจากนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ยังให้ความสำคัญมากที่สุดเกี่ยวกับกฎหมาย สหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน เนื่องจากความไม่ชัดเจนในข้อกำหนดการลงทุนทำให้สหกรณ์ ขนาดโอกาสที่จะลงทุนในตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูง ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กให้ความสำคัญมากที่สุดอีกเรื่องหนึ่งคืออัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็กมีเงินทุนไม่มากนักไม่สามารถกระจายการลงทุนได้หลากหลายเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ดังนั้นเงินที่จะนำไปลงทุนนอกจากจะให้ความสำคัญกับอันดับความน่าเชื่อถือและผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้แล้วยังต้องพิจารณาอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ด้วย

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัญหาในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ 2 แห่ง ได้นำเงินทุนจากแหล่งต่างๆ ภายในคือทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมและอื่นๆ รวมทั้งการกู้ยืมเงินจากแหล่งภายนอกคือธนาคารต่างๆ โดยจ่ายดอกเบี้ยต่ำเนื่องจากนำตราสารหนี้ไปค้ำประกัน และนำเงินทุนเหล่านั้นไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งในปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 14,922 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของเงินทุนรวม จำนวน 28,697 ล้านบาท สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 21,786 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74 ของเงินทุนรวม จำนวน 29,587 ล้านบาท เห็นได้ว่าการดำเนินกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ทั้ง 2 แห่ง ทำธุรกรรมด้านการลงทุนเป็นหลักใหญ่นั่นการลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งมีปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ คือ ช่วงจังหวะการออกตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือดี ความเสี่ยงน้อยไม่ตรงกับเงินทุนที่มีของสหกรณ์ นโยบายผู้บริหารไม่ชัดเจน การตัดสินใจลงทุนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น กรรมการบางคนตัดสินใจแบบกล้าได้กล้าเสียกล้าเสี่ยงถ้ามีผลตอบแทนสูงแต่บางคนจะพิจารณาแบบระมัดระวัง เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถให้คำแนะนำที่ชัดเจนในการลงทุนในตราสารหนี้ที่เหมาะสมแก่สหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก 2 แห่ง มีการลงทุนในตราสารหนี้้น้อยเนื่องจากมีเงินทุนน้อย ถ้านำเงินไปลงทุนกลัวจะขาดสภาพคล่อง และต้องสำรองเงินไว้เพื่อให้สมาชิกถอนเมื่อเกิดเหตุจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉิน สหกรณ์ยังขาดแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ เนื่องจาก ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

วงเงินกู้ยืมจากภายนอก ในปี 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด ได้ลงทุนในตราสารหนี้จำนวน 25 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5 ของเงินทุนรวม จำนวน 507 ล้านบาท สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำกัด ลงทุนในตราสารหนี้ จำนวน 9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3 ของเงินทุนรวม จำนวน 294 ล้านบาท นโยบายของผู้บริหารเน้นการให้สมาชิกกู้มากกว่าการลงทุนในตราสารหนี้ ซึ่งผู้บริหารเองก็มีความคิดเห็นว่าบุคลากรของสหกรณ์ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนในตราสารหนี้ และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่กำกับดูแลด้านการลงทุนของสหกรณ์โดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

1. ควรมีการวางแผนการลงทุนให้สอดคล้องกับกระแสเงินเข้า-ออก ของสหกรณ์ และควรเสริมสภาพคล่องของสหกรณ์ เช่น การทำวงเงินกู้ยืมธนาคาร วงเงินเบิกเกินบัญชี เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะลงทุนได้เมื่อมีตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ดี ความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนดี
2. ควรหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ และนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีผลตอบแทนสูงกว่า เพื่อให้มีกำไรจากส่วนต่าง
3. ควรลงทุนตามกรอบที่กฎหมายกำหนด
4. ควรส่งเสริมให้บุคลากรของสหกรณ์มีความรู้ ทักษะ ในด้านการลงทุนของสหกรณ์
5. รัฐควรจัดให้มีหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการลงทุนของสหกรณ์โดยเฉพาะ เพื่อให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาในการลงทุนของสหกรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ซึ่งมีเงินทุนจำนวนมากและมีแหล่งเงินทุนมากมาย สามารถกระจายการลงทุนในตราสารหนี้ต่างๆ ได้หลากหลาย โดยมีผลตอบแทนที่เหมาะสม สหกรณ์ควรจัดสรรเงินทุนและเงินลงทุนให้สอดคล้องกันและมีจังหวะเวลาในการลงทุนโดยคำนึงถึงระยะเวลาในการครบกำหนดของตราสารหนี้อย่างต่อเนื่องทุกเดือน เพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องทางการเงินอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการควรมีการมอบหมายอำนาจการตัดสินใจในการลงทุนตราสารหนี้ ในระดับต่างๆ สำหรับประธานกรรมการ และฝ่ายจัดการ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการลงทุนที่เหมาะสม

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก ควรมีการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในด้านการลงทุนในตราสารหนี้แก่บุคลากรของสหกรณ์ เมื่อมีเงินเหลือควรจัดสัดส่วนเงินลงทุนเพื่อลงทุนในตราสารหนี้ซึ่งสามารถนำไปเป็นหลักทรัพยค้ำประกันวงเงินกู้ยืมธนาคารได้ หรือสามารถนำตราสารหนี้ไปขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินสดเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงิน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในการวิจัยครั้งต่อไปควรวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การจัดพอร์ตการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อให้ได้ผลตอบแทนสูงแต่ความเสี่ยงต่ำทำอย่างไร” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารเงินทุนของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ประโยชน์สูงสุด โดยกำหนดสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยใช้หลักการกระจายการลงทุนในตราสารหนี้หลายๆ รุ่นที่มีอายุคงเหลือในช่วงเวลาที่แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นเทคนิคที่จะช่วยลดความผันผวนของมูลค่าเงินลงทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากหากเน้นไปที่การลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาวอย่างเดียว เมื่อมีความจำเป็นต้องขายตราสารหนี้ก่อนครบกำหนดอายุ ถ้าอัตราดอกเบี้ยปรับตัวสูงขึ้นก็จะทำให้เกิดการขาดทุนได้ หรือหากลงทุนแต่เฉพาะในตราสารหนี้ระยะสั้นอย่างเดียวก็จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงของการลงทุนต่อ คืออาจนำเงินไปลงทุนต่อได้ในอัตราผลตอบแทนที่ลดลง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กอบกุล สิ้นทิววงศ์ (2550) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อขายตราสารหนี้ระยะสั้นในประเทศไทย:
วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

การจัดอันดับเครดิต (Credit Rating) : สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 จาก www.bex.or.th

การลงทุนในตราสารหนี้ ทางเลือกใหม่ของการลงทุน (2548): บทความเผยแพร่โดยตลาดตราสาร
หนี้ BEX, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

จิรวัดน์ ลีจิตวรกุล (2548) ความสัมพันธ์การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของ TRIS และอัตรา
ผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชน : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เจริญ เจษฎาวัดีย์ (2546) การบริหารความเสี่ยง : บริษัทพอดี จำกัด, กรุงเทพมหานคร.

ชลธาร ชอบเสียง (2550) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์และอุปทานการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลของ
กองทุนตราสารหนี้ : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เดชจร เกิดทรัพย์ (2546) กลยุทธ์การลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทฤษฎีการลงทุน (Theory of investment) : สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553 จาก
<http://salamanderr.wordpress.com/2008/12/09>

ธนกร ศรีคำดี (2550) ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ภาคเอกชน:
สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บริษัทหลักทรัพย์ เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) : การลงทุนทางการเงิน สืบค้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2553 จาก <http://www.mfcwebactivity.com/pegasus/invest2.html>

พจน์ีย์ พงษ์สามารถ (2546) การเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทนในการลงทุนระหว่างตราสารหนี้ภาครัฐและภาคเอกชน : วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พงษ์ศักดิ์ สังกัจจันทรานนท์ (2550) การลงทุนตราสารหนี้ระยะยาวที่มีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แพควา เทวัต (2550) ตลาดตราสารหนี้ : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาสวรรณ วัฒนสิน(2540) การกำหนดอัตราดอกเบี้ยของตราสารหนี้ภาคเอกชนในประเทศไทย : วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิชชุ จันทาทับ (2549) : การลงทุนในตราสารหนี้. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพมหานคร

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย : เส้นอัตราผลตอบแทน. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553 จาก <http://www.thaibma.or.th>

สวัสดิ์ แสงบางปลา (2552) : สหกรณ์ออมทรัพย์หมื่นล้าน. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์จามจรีโปรดักท์

สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด (2550) : รายงานกิจการประจำปี 2550, กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จามจรีโปรดักท์

_____. (2551) : รายงานกิจการประจำปี 2551, กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จามจรีโปรดักท์

_____. (2552) : รายงานกิจการประจำปี 2552, กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด (2550) : รายงานกิจการประจำปี 2550,
กรุงเทพมหานคร.

_____. (2551) : รายงานกิจการประจำปี 2551, กรุงเทพมหานคร.

_____. (2552) : รายงานกิจการประจำปี 2552, กรุงเทพมหานคร.

สหกรณ์ออมทรัพย์พระจอมเกล้าลาดกระบัง จำกัด (2550) : รายงานกิจการประจำปี 2550,
กรุงเทพมหานคร.

_____. (2551) : รายงานกิจการประจำปี 2551, กรุงเทพมหานคร.

_____. (2552) : รายงานกิจการประจำปี 2552, กรุงเทพมหานคร.

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำกัด (2550) : รายงานกิจการประจำปี 2550,
กรุงเทพมหานคร.

_____. (2551) : รายงานกิจการประจำปี 2551, กรุงเทพมหานคร.

_____. (2552) : รายงานกิจการประจำปี 2552, กรุงเทพมหานคร.

สันติ กิระนันท์ (2547) การลงทุนในตราสารหนี้ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, กรุงเทพมหานคร.

_____. (2548) ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้ : บทความจากนิตยสาร M & W
(Money & Wealth) ในคอลัมน์ Fixed income Corner.

อัญญา ขันวิทย์ (2547) การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์: ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย, กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์
พ.ศ. 2552

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2552 เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2552 ได้มีมติเห็นชอบให้มีการปรับปรุงข้อกำหนดการนำเงินของสหกรณ์ฝากหรือลงทุนอย่างอื่น ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เพื่อให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (7) และมาตรา 62(7) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ประกอบมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 4/2552 วันที่ 23 กันยายน 2552 คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ จึงออกประกาศกำหนดการนำเงินของสหกรณ์ฝากหรือลงทุนอย่างอื่น ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2550

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และธนาคาร ที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นซึ่งประกอบกิจการภายในราชอาณาจักร

“ตราสารแสดงสิทธิในหนี้” หมายความว่า ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน หุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ

ข้อ 3 เงินของสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

- (1) บัตรเงินฝากที่ธนาคารเป็นผู้ออก
- (2) ตั๋วแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้รับรอง สลากหลังหรือรับอ่าวัดหรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้สลักหลังหรือรับอ่าวัด โดยไม่มีข้อจำกัดรับความผิด
- (3) ตราแสดงสิทธิในหนี้ที่ธนาคารซึ่งมิใช่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ออก
- (4) บัตรเงินฝาก หรือใบรับฝากเงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งสถาบันคุ้มครองเงินฝากประกันชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย
- (5) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นิติบุคคลเฉพาะกิจเป็นผู้ออกภายใต้โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ ที่ได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจ เพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 และตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นั้นได้รับการจัดอันดับความ

นำเชื่อถือตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(6) หุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(7) ฝากหรือลงทุนอื่นใด นอกจากที่กำหนดไว้ตาม (1) ถึง (6) โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติก่อน

ข้อ 4 การนำเงินไปฝากหรือลงทุนตามข้อ 3 (7) รวมกันต้องไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์ และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ก่อนจึงจะดำเนินการได้

ข้อ 5 การฝากหรือลงทุนของสหกรณ์ที่ได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ.2550 อยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการฝากหรือลงทุนตามประกาศฉบับนี้ต่อไป

ข้อ 6 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันออกประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2552

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ภาคผนวก ข.
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ นาย/นาง/นางสาว.....
2. ตำแหน่ง.....ระยะเวลาอยู่ในตำแหน่ง.....ปี
3. อายุ

☐ 20 – 30 ปี	☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี	☐ 51 – 60 ปี
☐ มากกว่า 60 ปี	
4. การศึกษา

☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ อนุปริญญา	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	
5. อาชีพ

☐ ข้าราชการ	☐ พนักงานบริษัท
☐ ข้าราชการบำนาญ	☐ อาชีพอิสระ
6. รายได้ต่อเดือนของท่าน

☐ ต่ำกว่า 20,000 บาท	☐ 20,001 - 30,000 บาท
☐ 30,001 - 40,000 บาท	☐ 40,001 - 50,000 บาท
☐ 50,001 บาทขึ้นไป	
7. ประสบการณ์การตัดสินใจลงทุนในตราสารหนี้ให้สหกรณ์

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5 – 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี	☐ 16 - 20 ปี
☐ 21 ปีขึ้นไป	

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยต่างๆ	มีผลกระทบต่อการลงทุน		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. ด้านการเงิน			
1.1 สภาพคล่องทางการเงิน			
1.2 แหล่งเงินทุน			
1.3 จำนวนเงินลงทุน			
2. ด้านนโยบาย			
2.1 นโยบายของผู้บริหารสหกรณ์			
2.2 นโยบายของหน่วยงานรัฐบาลที่กำกับดูแลสหกรณ์			
2.3 นโยบายและมาตรการทางเศรษฐกิจของรัฐ			
3. ด้านการลงทุน			
3.1 ประเภทของตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาล-รัฐวิสาหกิจ, หุ้นกู้ ฯลฯ)			
3.2 อายุของตราสารหนี้			
3.3 อัตราผลตอบแทน			
3.4 ระยะเวลาจ่ายดอกเบี้ยต่อปี			
3.5 อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้			
3.6 ความเสี่ยงของตราสารหนี้			
3.7 ภาวะตลาดตราสารหนี้			
3.8 ผลประกอบการของผู้ออกตราสารหนี้			
4. ด้านอื่นๆ			
4.1 เหตุการณ์การเมืองของประเทศไทย			
4.2 ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ			
4.3 ภาวะเศรษฐกิจโลก			
4.4 กฎหมายสหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน			

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการลงทุนในตราสารหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ด้านการเงิน	
1.1 สภาพคล่องทางการเงิน	
1.2 แหล่งเงินทุน	
1.3 จำนวนเงินลงทุน	
2. ด้านนโยบายการลงทุน	
2.1 นโยบายของผู้บริหารสหกรณ์	
2.2 นโยบายของหน่วยงานรัฐบาลที่กำกับดูแลสหกรณ์ (ไม่ให้ลงทุนในหุ้นกู้ค้ำยศิทธิ และหุ้นกู้ไม่มีประกัน)	
3. ด้านการลงทุน	
3.1 ประเภทของตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาล-รัฐวิสาหกิจ, หุ้นกู้ ฯลฯ) ไม่ตรงตามความต้องการ	
3.2 อายุของตราสารหนี้	
3.3 อัตราผลตอบแทนบางครั้งต่ำเกินไป	
3.4 อันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้	
3.5 ความเสี่ยงในการลงทุนตราสารหนี้	
3.6 ภาวะตลาดตราสารหนี้	
4. ด้านอื่นๆ	
4.1 ภาวะเศรษฐกิจ	
4.2 กฎหมายสหกรณ์ที่มีผลกระทบต่อการลงทุน	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางลัดดาวัลย์ บดีรัฐ
วัน เดือน ปีเกิด	15 ธันวาคม 2498
สถานที่เกิด	เขตปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2532 ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2536
สถานที่ทำงาน	สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด
ตำแหน่ง	รองผู้จัดการ